

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI MOLDOVENEȘTI

CUPRINS

I. INTRODUCERE.....	4
II. ÎNCADRAREA PLANULUI STRATEGIC LOCAL ÎN SISTEMUL DE PLANIFICARE AL UNIUNII EUROPENE	6
2.1 Strategia Europeană 2030	6
2.2 Politica de coeziune	8
2.3 Politica de Parteneriat al Comisiei Europene.....	9
2.4 Cadrul Politic de Dezvoltare Teritorială	10
2.5 Atribuțiile Autorității Publice Locale privind implementarea planului strategic de dezvoltare locală	13
III. EVALUAREA ȘI ANALIZA SITUAȚIEI ACTUALE A COMUNEI MOLDOVENEȘTI.....	14
3.1 Prezentarea Comunei Moldovenești.....	14
3.1.1 Așezare geografică	14
3.1.2 Localități aparținătoare și scurt istoric al comunei.....	16
3.1.3 Reședințe de Județ și Municipii apropiate	18
3.1.4 Relief și resurse naturale.....	19
3.1.5 Hidrografia.....	21
3.1.6 Solul.....	22
3.1.7 Vegetația și fauna	23
3.2. Analiza socio-economică a comunei Moldovenești	24
3.2.1 Populația	24
3.2.2 Economia comunei Moldovenești.....	31
3.2.3 Infrastructura	41
3.2.4 Starea mediului	44
3.2.5 Cultură, recreere și sport	48
3.2.7 Relații regionale, euroregionale și internaționale.....	52
3.2.8 Oportunități pentru întreprinzători, investitori și angajatori.....	52
IV. CERCETAREA SOCIOLOGICĂ	56
V. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A COMUNEI MOLDOVENEȘTI PENTRU PERIOADA 2021-2027.....	87
5.1. Introducere în Strategia 2021 – 2027.....	87
5.2. Analiza SWOT a Comunei Moldovenești.....	90

5.2.1.	Analiza SWOT a comunei Moldovenești din perspectiva așezării geografice.....	91
5.2.2.	Analiza SWOT a comunei Moldovenești din perspectiva capitalului uman	92
5.2.3.	Analiza SWOT a comunei Moldovenești din perspectiva domeniului economic	93
5.2.4.	Analiza SWOT a comunei Moldovenești din perspectiva infrastructurii	95
5.2.5.	Analiza SWOT a comunei Moldovenești din perspectiva domeniului sănătății.....	96
5.2.6.	Analiza SWOT a comunei Moldovenești din perspectiva a domeniului educației	97
5.2.7.	Analiza SWOT a comunei Moldovenești din perspectiva serviciilor sociale.....	98
5.2.8.	Analiza SWOT a comunei Moldovenești din perspectiva cultură, sport, recreere	99
5.2.9.	Analiza SWOT a comunei Moldovenești din perspectiva protecției mediului	100
5.3.	Focus grupuri pe domenii de interes	100
5.3.1.	Focus grup agricultură și infrastructură agricolă.....	101
5.3.2.	Focus grup sănătate, asistență socială și protecția mediului	102
5.3.3.	Focus grup educație, cultura și sport	104
5.3.4.	Mediul de afaceri și infrastructură	106
5.4.	Viziunea de dezvoltare a comunei Moldovenești.....	108
5.5.	Concluzie	108
VI.	IDEI DE PROIECTE	115
VII.	BIBLIOGRAFIE.....	119

I. INTRODUCERE

Strategia susține valorificarea resurselor locale în scopul atingerii obiectivelor comune și ajută la sincronizarea inițiativelor locale, multiplicând astfel forța și efectul acestora. În tot acest timp strategia comunică și mobilizează. Mobilizează membrii comunității locale spre participarea în procesul de planificare locală, aducând astfel la suprafață voința și ideile comunității locale în formarea mediului în care aceasta funcționează.

Prezentul document constituie strategia de dezvoltare a comunei Moldovenești pentru perioada 2021-2027.

Strategia are două funcții principale:

- într-o parte este menit să fie un procedeu de lucru care stabilește obiectivele și direcțiile de dezvoltare ale comunei pe termen mediu și lung, asigurând o bază pentru proiecte de investiții viitoare care vor asigura dezvoltarea continuă al comunei, în concordanță cu necesitățile actuale și viitoare.
- pe de altă parte va fi un procedeu de monitorizare și evaluare a dezvoltării durabile a comunității, luând în considerare atât progresele și rezultatele anterioare cât și cele care urmează a fi atinse.

Prin prezenta se stabilesc obiectivele strategice generale și direcțiile de dezvoltare în vederea atingerii obiectivelor generale, precum: infrastructură, completivitate economică, servicii, educație și mediu.

Prioritățile de dezvoltare stabilesc proiectele care vor trebui realizate identificând beneficiarii deserviți prin aceste proiecte, rezultatele așteptate, respectiv indicatorii aferenți prin care se va putea stabili atingerea obiectivelor sau nu.

La elaborarea strategiei de dezvoltare locale a Comunei Moldovenești s-a avut în vedere complementaritatea dintre strategiile și obiectivele stabilite de Uniunea Europeană în cadrul politicii agricole și de dezvoltare rurală pentru următoarea perioadă de programare, 2021-2027, de recomandările Uniunii Europene adresate României, de obiectivele de dezvoltare națională

stabilite de România în Acordul de Parteneriat, de prioritățile/obiectivele de dezvoltare formulate de județul Cluj pentru următorii 7 ani, dar și de caracteristicile specifice ale comunei Moldovenești.

Definirea obiectivului strategic a constat într-o analiză a situației actuale din punct de vedere istoric, geografic, demografic, al mediului, al dezvoltării economice și a vieții socio-culturale, utilizând date statistici oficiale disponibile.

Măsurile de dezvoltare formulate pe parcursul planificării strategice au fost elaborate în conformitate cu parametri impuși de domeniul elaborării proiectelor de finanțare, în conformitate cu cerințele și necesitățile formulate de stakeholderi și grupurile de focus, contribuind astfel la facilitarea convertirii măsurilor în proiecte de finanțare. Pe parcursul realizării portofoliului de proiecte s-a avut ca obiectiv integralitatea, luând în considerare importanța, realizabilitatea unor măsuri, convertindu-le în idei de proiecte.

Pe baza prezentei strategii se poate fundamenta propunerile de proiecte de finanțare ale administrației locale pentru atragerea de resurse financiare nerambursabile din diferite fonduri în perioada 2022-2027.

II. ÎNCADRAREA PLANULUI STRATEGIC LOCAL ÎN SISTEMUL DE PLANIFICARE AL UNIUNII EUROPENE

2.1 Strategia Europeană 2030

Inițial adoptată de Organizația Națiunilor Unite (ONU) în 2015, „Agenda anului 2030 pentru o dezvoltare sustenabilă” oferă un plan comun format din 17 Obiective ale unei Dezvoltări Sustenabile de urmat de toate țările, dezvoltate sau în curs de dezvoltare, prin prisma unui parteneriat global. Aceste obiective, care își propun în ansamblu să îmbunătățească sănătatea și educația, să reducă inegalitatea și să grăbească dezvoltarea economică sunt:

1. „ZERO sărăcie”
2. „ZERO foame”
3. „Sănătate și o stare de bine”.
4. „Educație de calitate”
5. „Egalitate de gen”
6. „Apă curată și curățenie pentru toți”
7. „Energie curată și rentabilă”
8. „Muncă onorabilă și creștere economică”
9. „Industrie, inovare și infrastructură”
10. „Inegalitate redusă”
11. „Orașe și comunități sustenabile”
12. „Consum responsabil și producție”
13. „Luarea atitudinii împotriva schimbării de climat”
14. „Menținerea vieții de sub apă”.
15. „Viață la sol”
16. „Pace, justiție și instituții robuste”
17. „Revitalizarea relațiilor de colaborare”.

Dezvoltarea sustenabilă e cea care satisface nevoile generațiilor prezente fără a compromite abilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface nevoile cu care se vor confrunta. De aceea, Uniunea

Europeană se angajează să își promulge legile în conformitate cu cele 17 obiective de dezvoltare sustenabilă. Prin prisma modului în care este organizată, Uniunea Europeană deține toate instrumentele necesare de a face dezvoltarea sustenabilă o realitate, fiind ajutată de statele ei membre. Implementarea cu succes a obiectivelor va fi posibilă prin unul din următoarele 3 scenarii:

- I. O strategie cuprinzătoare care va ghida toate acțiunile Uniunii Europene și a Statelor Membre.
În acest scenariu, obiectivele de dezvoltare sustenabilă sunt promovate la cel mai înalt nivel politic european, influențând toate propunerile legislative și activitățile din viitor. Instituțiile europene și statele membre, inclusiv autoritățile locale și regionale, vor lucra în strânsă legătură pentru a asigura o coordonare mai bună. Totodată, monitorizarea progresului se va face prin stabilirea unor indici de atins până în anul 2030.
- II. Integrarea continuă a celor 17 obiective de dezvoltare sustenabilă în toate politicile relevante de către Comisia Europeană dar fără a reglementa acțiunile statelor membre.
În acest scenariu, obiectivele de dezvoltare sustenabilă își mențin rolul de călăuză în ceea ce privește strategia de dezvoltare după 2020 a Comisiei Europene dar fără a forța statele membre să atingă aceste obiective în mod colectiv. De aceea, acest scenariu conferă mai multă libertate statelor membre, inclusiv autorităților locale și regionale ale acestora, de a decide ce rol au aceste obiective în viitorul lor, fie un rol semnificativ, fie un rol orientativ, fie unul nesemnificativ.
- III. Prioritizarea acțiunii externe simultană cu consolidarea ambițiilor curente de sustenabilitate la nivel de Uniune Europeană.
În acest scenariu, Uniunea Europeană poate asista celelalte țări din lume în promovarea la nivel local și regional a obiectivelor de dezvoltare sustenabilă. Uniunea Europeană poate decide să își promoveze standardele ecologice, sociale și de guvernare mai eficiente prin acorduri comerciale și negocieri multilaterale. Totodată, Uniunea ar putea colabora și mai strâns cu organizații internaționale pentru a-și atinge scopurile.

Cele trei scenarii arată seriozitatea cu care abordează Uniunea Europeană scopul general de dezvoltare sustenabilă, fiind dispusă să își impună limite în ceea ce privește influența pe care o are în relație cu statele sale membre (în cazul scenariului II) sau să apeleze la alte structuri internaționale cu scopuri similare (în cazul scenariului III), motiv pentru care beneficiarii

proiectelor desfășurate în urma acestei strategii de dezvoltare vor avea în vedere ca rezultatul final al proiectelor să deservească obiectivele menționate mai sus.

Prezenta strategie de dezvoltare a comunei Moldovenești va adresa atât în mod direct cât și indirect cele 17 obiective de dezvoltare sustenabilă promovate de Uniunea Europeană. De exemplu, lărgirea accesului la utilități precum apa, electricitatea, încălzirea și accesul la canalizare (neajunsuri des semnalate și conștientizate de către Primărie) vor deservi în primul rând obiectivele 3 și 6. Consecințele pozitive generate de accesul tuturor locuitorilor comunei Moldovenești la utilități va deservi obiectivul 10 (deoarece se vor reduce inegalitățile între satele care alcătuiesc comuna Moldovenești) și 11 (deoarece accesul la utilități va micșora animozitatea dintre satele mai dezvoltate și cele mai puțin dezvoltate, astfel creând comunități robuste rezistente motivate de spiritul de cooperare).

Îndeplinirea celor 17 obiective de dezvoltare sustenabilă reprezintă un scop pe termen lung dar implementarea acestei strategii va servi ca un pas înainte spre o comună Moldovenești în care oamenii vor dori să viziteze, să se stabilească sau să își înființeze/desfășoare afacerea.

2.2 Politica de coeziune

În 29 mai 2018, Comisia Europeană a prezentat pachetul de propuneri de regulamente privind dezvoltarea regională și înfățișarea politicii de coeziune după anul 2020. Aceste propuneri au ca scop abordarea noilor provocări pe care le va avea în vedere cadrul financiar multianual al perioadei 2021-2027.

Pandemia COVID-19 a fost și încă va fi pentru mult timp o provocare cu care Uniunea Europeană și statele membre vor trebui să se confrunte. Aceasta a cauzat repercusiuni negative atât la nivel de individ, la nivel local, regional, afectând chiar și scena politică globală. Individul a fost amenințat cel mai mult de pierderea venitului strâns legat de domeniul în care acesta lucrează, posibilitatea lucrului de la distanță combinată cu echilibrarea riscului deplasării cu nevoia de auto-izolare. Autoritățile locale au fost responsabile de implementarea măsurilor generale de atenuare a impactului pandemiei, raportarea efectelor acestora și monitorizarea lanțurilor de aprovizionare pentru asigurarea disponibilității continue a proviziilor necesare pentru toți locuitorii. La nivel

regional, autoritățile competente au fost responsabile de măsurarea evoluției pandemiei pe localitate (de exemplu, măsurarea ratei de infectare la mia de locuitori) și planificarea măsurilor de atenuare a impactului pandemiei în funcție de concluziile trase. Iar la nivel global, s-a exemplificat importanța colaborării între țări, în ceea ce privește compensarea slăbiciunilor sistemelor particulare de sănătate, și importanța stabilirii unor structuri rezistente la crize precum pandemia aceasta.

În contextul comunei Moldovenești, aparținătoare județului Cluj, așteptarea ca pandemia să se „sfârșească” sau ca „lucrurile să se întoarcă la normal” va duce la amânarea demersurilor necesare de a adresa sectoarele în care comuna are nevoie de intervenții, în consecință accentuându-se slăbiciunile semnalate în această strategie.

Implementarea strategiei de dezvoltare a comunei Moldovenești, în alte cuvinte, se încadrează în politica de coeziune a Uniunii Europene propusă pentru perioada 2021-2027 pentru că un Moldovenești dezvoltat creează un Moldovenești rezistent, pregătit pentru un viitor post COVID19.

2.3 Politica de Parteneriat al Comisiei Europene

În versiunea din decembrie 2021 a Acordului de Parteneriat pentru perioada de programare 2021-2027, cea mai actuală la momentul întocmirii prezentei strategii de dezvoltare, se specifică următoarele obiective de politică:

1. „O Europă mai inteligentă și mai competitivă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente”
2. „O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon, în tranziție spre o economie fără emisii și reziliență prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și justă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a reducerii impactului asupra schimbărilor de climatice și a adaptării la schimbările climatice, a prevenirii și gestionării riscurilor și mobilitate urbană sustenabilă”.
3. „O Europă mai conectată prin dezvoltarea mobilității și a conectivității TIC regionale”.

4. „O Europă mai socială și mai incluzivă prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale”.
5. „O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii și a inițiativelor locale”.

Acordul de Parteneriat al Comisiei Europene stă la baza relației dintre Comisia Europeană și Statele Membre. Pe lângă Acordul de Parteneriat, Statele Membre sunt eligibile și la fondul recent înființat, „InvestEU”. Succesor al Planului de Investiții pentru Europa, numit și „Planul Juncker” care reușise să mobilizeze mai mult de 500 de miliarde de Euro în perioada 2015-2020, programul InvestEU își propune să confere un impuls investițiilor, inovărilor și creării locurilor de muncă în Europa pe perioada 2021-2027. Inițiativa InvestEU este un element major din strategia Uniunii Europene de a atenua consecințele negative ale pandemiei COVID-19. Aceasta este special proiectată pentru a răspunde la nevoile de lungă-durată în ceea ce privește finanțarea companiilor și la sprijinirea politicilor Uniunii Europene menite de a asista în redresarea de la o criză cu consecințe economice și sociale profunde. Bugetul inițiativei InvestEU se derivă într-o măsură din NextGenerationEU, strategia Uniunii Europene de redresare de pe urma pandemiei COVID-19, mai exact dintr-un fond de aproximativ 806.9 miliarde de Euro. Astfel, programul InvestEU este estimat a mobiliza investiții atât din mediul privat cât și public de mai mult de 372 miliarde de euro printr-o garanție provenită din alocarea a 26.2 miliarde de euro care susține investițiile instituțiilor partenere precum Banca Europeană de Investiții.

Banca Europeană de Investiții menține o relație strânsă de colaborare cu celelalte organe ale Uniunii Europene pentru a îndeplini scopurile acesteia, în principal:

1. Promovarea integrării Europene și dezvoltarea echilibrată a Uniunii.

Susținerea politicilor Uniunii de într-ajutorare și cooperare adresată celor 140 de țări din lume.

2.4 Cadrul Politic de Dezvoltare Teritorială

Strategia de dezvoltare teritorială a României este documentul care stabilește viziunea de dezvoltare a teritoriului național pe termen lung și direcțiile de implementare pentru o perioadă de timp de peste 20 de ani, la scară regională, interregională, națională, cu integrarea aspectelor

relevante la nivel transfrontalier și transnațional (conform, art. 14, alin (3) a Legii nr. 350/2001). Documentul constă în transpunerea la nivelul întregului teritoriu național a strategiilor, politicilor și programelor de dezvoltare durabilă în profil teritorial, precum și urmărirea aplicării acestora în conformitate cu documentațiile de specialitate legal aprobate. Acesta stabilește cadrul strategic de dezvoltare a teritoriului României pentru orizontul de timp 2035 necesar pentru sprijinirea și direcționarea procesului de dezvoltare teritorială la nivel național, cu scopul valorificării oportunităților și a nivelului de dezvoltare al fiecărui teritoriu.

În elaborarea strategiei de dezvoltare teritorială a României, au fost realizate în total 25 de studii de fundamentare care acoperă următoarele tematici:

1. Structura demografică și evoluția socială (3 studii);
2. Dezvoltare economică (5 studii);
3. Protecția mediului și valorificare resurselor naturale (4 studii);
4. Rețeaua de localități (5 studii);
5. Comunicații și infrastructură de transport (2 studii);
6. Cultură și patrimoniu (2 studii);
7. Zonele transfrontaliere (1 studiu);
8. Zonele cu specific geografic (1 studiu);
9. Administrație publică și planificare (2 studii);

Obiectivele generale privind dezvoltarea teritoriului național pentru orizontul 2035 stabilite în cadrul strategiei sunt:

1. Asigurarea unei integrări funcționale a teritoriului național în spațiul european prin sprijinirea interconectării eficiente a rețelelor energetice, de transporturi și broadband;
2. Creșterea calității vieții prin dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitară și a serviciilor publice în vederea asigurării unor spații urbane și rurale de calitate, atractive și incluzive;
3. Dezvoltarea unei rețele de localități competitive și coezive prin sprijinirea specializării teritoriale și formarea zonelor urbane funcționale;
4. Protejarea patrimoniului natural și construit și valorificarea elementelor de identitate teritorială;
5. Creșterea capacității instituționale de gestionare a proceselor de dezvoltare teritorială.

Pașii adoptați de către această strategie pentru a îndeplini obiectivele mai sus menționate sunt:

1. Analiză
2. Diagnostic
3. Viziune
4. Scenarii
5. Obiective strategice
6. Obiective specifice
7. Măsuri naționale
8. Acțiuni
9. Proiecte prioritare
10. Măsuri teritoriale integrate

Comparând strategia de dezvoltare a comunei Moldovenești și cadrul politic de dezvoltare teritorială se pot repera câteva similarități. Scopul strategiei de dezvoltare a comunei Moldovenești, de asemenea urmărește să crească calitatea vieții prin dezvoltarea infrastructurii generale și a serviciilor publice în vederea asigurării unor spații rurale de calitate. Asta se adevărește din studiul efectuat pe un număr de locuitori care au exprimat că unul din serviciile care este sub-dezvoltat este serviciul medical, existând doar un cabinet medical stabilit în satul Moldovenești. Similar cu obiectivul nr. 3 de mai sus, cu mențiunea că localitatea se află în spațiul rural, prin implementarea acestei strategii de dezvoltare, comuna Moldovenești își propune să facă parte din rețeaua localităților atractive din județul Cluj. Îndeplinirea acestui obiectiv va contribui la dezvoltarea de lungă durată a localității, dezvoltare care va duce la o creștere a activității economice desfășurate în comună care în mod cumulativ va accelera dezvoltarea acesteia.

Privitor la metodologia folosită, ignorând diferențele dintre o strategie pe plan național și una pe plan local, a comunei Moldovenești, prezenta a fost întocmită analizând datele acumulate din eșantionul de control, diagnosticând problema care stă la bază datelor acumulate, stabilirea unei viziuni, determinarea obiectivului strategic aflat la baza viziunii, defalcarea obiectivului strategic în obiective mai specifice și precizarea acțiunilor necesare îndeplinirii obiectivelor specifice și strategice.

2.5 Atribuțiile Autorității Publice Locale privind implementarea planului strategic de dezvoltare locală

Primăria Comunei Moldovenești se angajează să implementeze proiectele din cadrul prezentei.

Primăria are capacitatea instituțională de a face demersurile necesare pentru implementarea proiectelor din cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală, instituția în sine fiind formată din următoarele funcții și departamente:

- Aparatul Primarului. Primarul are în subordine Viceprimarul și Secretarul General.
- Departamentul „Financiar, contabilitate – impozite și taxe”, format din 3 persoane, subordonat Primarului
- Departamentul „Fond Funciar, cadastru”, format din 3 persoane. Acesta se află în subordinea Primarului.

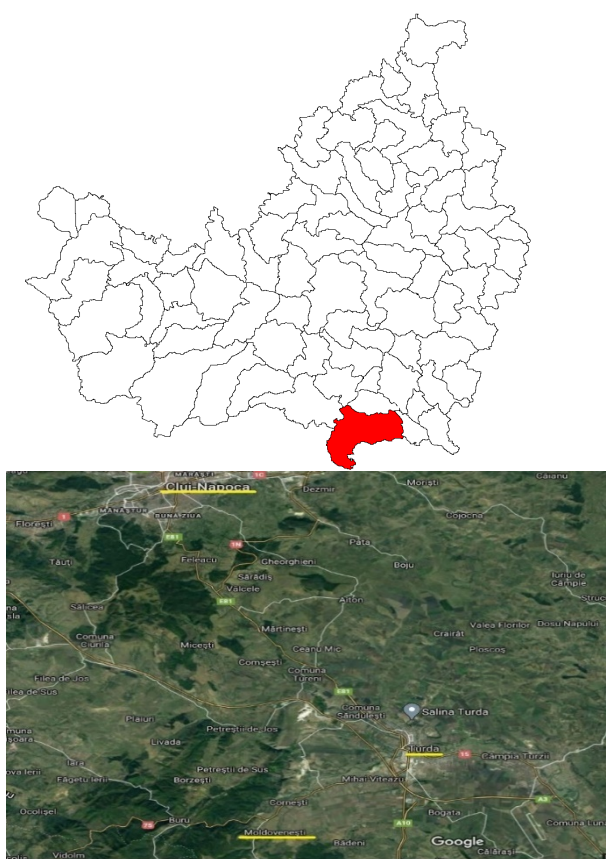
III. EVALUAREA ȘI ANALIZA SITUAȚIEI ACTUALE A COMUNEI MOLDOVENEȘTI

3.1 Prezentarea Comunei Moldovenești

3.1.1 Așezare geografică

Comuna Moldovenești este situată în depresiunea Transilvaniei, pe malul drept al râului Arieș, în partea de est al poalelor Pietrei Secuiului din Munții Trascăului.

Comuna este situată în partea de sud-est a județului Cluj la granița dintre două județe, respectiv Cluj și Alba (vezi harta. Nr. 3.1. și 3.2.).

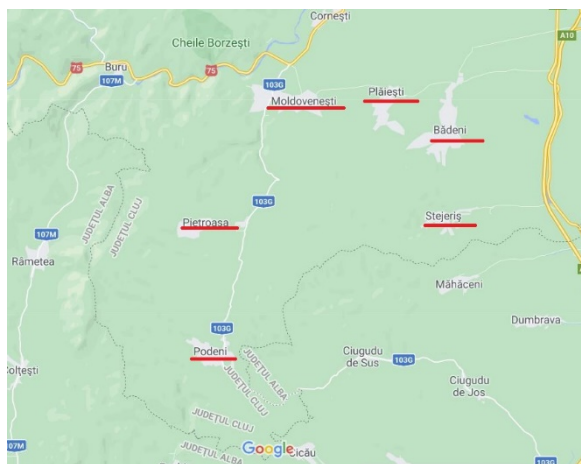

Poziționarea comunei Moldovenești în cadrul județului Cluj

Comuna Moldovenești este situată la 15 km distanță de municipiului Turda și la 44 de km de reședința de județ Cluj Napoca (vezi harta nr.3.3.).

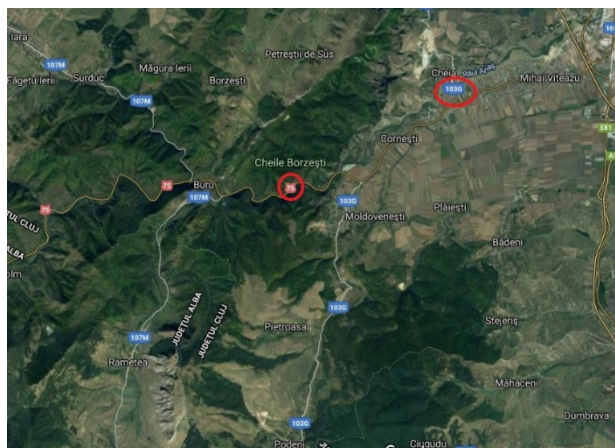
Harta nr.3.3.

Poziționarea Comunei Moldovenești în raport cu
municipiile Turda și Cluj Napoca

Harta nr. 3.4

În comuna Moldovenești se poate ajunge pe DE 81, DN 75 sau DJ 103 G. (vezi harta 3.4.).

Comunele cu care se învecinează sunt Iara, Petreștii de Jos și Mihai Viteazu la nord, Călărași la est, Unirea și Mirăslău la sud și Râmetea la Vest. Dintre acestea comunele Iara, Petrești de Jos și Mihai Viteazu aparțin județului Cluj, iar Unirea, Mirăslău și Râmetea județului Alba.

3.1.2 Localități aparținătoare și scurt istoric al comunei

Comuna Moldovenești este formată din satele Bădeni, Moldovenești, Pietroasa, Plăiești, Podeni și Strejeriș (vezi harta nr.3.5.).

Suprafața totală a comunei este de 144,96 de km² și este a doua comună ca dimensiune din județul Cluj.

Harta nr.3.5.

Poziționarea celor șase localități aparținătoare comunei Moldovenești

Comuna Moldovenești este înființată în anul 1968 deoarece satele aparțineau Scaunului Arieșului până în anul 1876. Ca suprafață și populație era cel mai mic Scaun Secuiesc.

Ținutul apare sub de numele de Turdava într-un document din 1075 pe timpul domniei Regelui Geza I.

Înființarea Scaunului Arieșului datează între anii 1264 și 1270, când Regele István al V-lea colonizează un grup de secui pe teritoriul aflat între Arieș, Mureș și cetatea Turdava. Teritoriul revine în proprietate conform actului de danie din 1289 desemnat de către Regele maghiar Ladislau al IV-lea și al regelui maghiar Andrei al II-lea din 1290, acestea fiind transcrise de regele

Sigismund în 23 decembrie 1394. Din aceste documente reiese că Turdavar este moldoveneștiul de azi: „Magni de Turdavar alias Várfalva vocata”.

În acest act sunt cuprinse toate satele comunei: Moldovenești-Várfalva, Bădeni-Bagu, Plăiești-Kuend, Strejeris-Kerchech, Pietroasa-Chegez, Podeni-Hidis.¹

Prezentarea localităților aparținătoare:

- Satul Moldovenești (în trecut denumit Várfalva) este și reședința comunei cu același nume. Localitatea în forma actuală este rezultatul fuziunii administrative a două localități Moldovenești respectiv Văleni de Arieș.
- Satul Bădeni este atestat documentar prima dată în 1291 sub denumirea de Bagu, pe teritoriul acestuia se găsesc o serie de izvoare sărate. De asemenea la marginea localității (aproape de autostrada A10) poate fi observat “Tăul Bădeni”, un lac înconjurat de stuf, intens populat cu specii de păsări.
- Satul Pietroasa este un sat de dimensiuni reduse, denumit anterior Chegez. Localitatea până în anul 1876 aparținea Scaunului Secuiesc al Arieșului.
- Satul Plăiești a fost denumit în trecut Kuend, la fel ca și satul Pietroasa până în anul 1876 aparținea Scaunului Secuiesc al Arieșului.
- Satul Podeni denumit în trecut Hidiș se bucură de o vastă monografie documentată în cartea „Parohia Ortodoxă din Podeni”. Localitatea se situează în partea de sud a comunei, la limita comunei cu județul Alba.
- Satul Stejeriș, în trecut cunoscut sub numele de Kerchech este situat de asemenea la limita sudică a județului, în imediata vecinătate a localității Măhăceni din județul Alba. În apropierea localității se găsește lacul Stejeriș.

¹ <https://www.primariamoldovenesti.ro/ro/comuna-moldovene%C8%99ti/post/290/scurt-istoric/>

3.1.3 Reședințe de Județ și Municipii apropiate

Comuna Moldovenești este în proximitatea mai multor municipii și reședințe de județ importante din regiunea județului Cluj cât și din județele învecinate. Cel mai apropiat oraș este Turda și cel mai îndepărtat Huedin (vezi tabelul nr.3.1. și harta nr.3.6.).

Orașul	Distanța de comuna Moldovenești	Județul
Turda	15 km	Cluj
Câmpia Turzii	21 km	Cluj
Cluj-Napoca	44 km	Cluj
Baia de Arieș	49 km	Cluj
Câmpeni	74 km	Cluj
Alba Iulia	76 km	Cluj
Gherla	85 km	Cluj
Huedin	94 km	Cluj

Tabelul nr.3.1. Orașele care se situează în proximitatea comunei Moldovenești

Harta nr.3.6. Orașele care se situează în proximitatea comunei Moldovenești

3.1.4 Relief și resurse naturale

Comuna Moldovenești dispune de un cadru natural deosebit, datorită amplasării și a reliefului diversificat, mai precis comuna este amplasată la contactul dintre Depresiunea Transilvaniei cu Munții Apuseni.

Relieful constituie elementul principal al cadrului natural, care influențează dezvoltarea unei localități, în funcție de formele de relief întâlnite, de resursele pe care le oferă și de dispunerea spațială.

Relieful comunei Moldovenești prezintă aspecte caracteristice celor două unități morfologice majore cărora le aparține și anume culoarului Arieșului Inferior, care practic pornește de la teritoriul comunei și a Munților Trascău, la poalele cărora se află localitatea Podeni și Pietroasa.

Acest culoar este caracterizat de o asimetrie pronunțată. Versantul drept este marcat de o trecere treptată de la piemontul Munților Trascăului la o zonă deschisă formată din terase și lunci în timp ce pe partea stângă lunca și terasele sunt slab pronunțate.

Ansamblul reliefului comunei este caracterizat de o îmbinare de formațiuni atât vechi cât și noi, rezultate datorită acțiunii neuniforme a factorilor endogeni și exogeni.

Factorii endogeni au contribuit la formarea reliefului montan, care este reprezentat de fâșia nordică a Munților Trascăului (Munții Trascăului face parte din grupa montană a Munților Apuseni, cel mai înalt vârf este Vf. Dâmbău 1.369 m). Această formațiune montană atinge altitudini de până la 1128 m în Piatra Secuiului, la limita comunei Moldovenești cu localitatea Râmetea. Munții Trascăului reprezintă o unitate extrem de diversificată ca peisaj, cu un remarcabil potențial turistic, valorificat doar parțial în prezent.

Datorită rețelei hidrografice care a erodat diferite tipuri de formațiuni miocene și panoniene s-a format un culoar depresionar din sud vestul localității Moldovenești de pe valea pârlului Văleni. Aceste sectoare de defileu sunt caracterizate prin prezența unor abrupturi cu acumulări de grohotiș la bază.

Depresiunile de contact cu muntele se prezintă sub forma uni culoare înguste între localitățile Podeni-Pietroasa-Moldovenești, detașându-se astfel de Munții Trascăului.

Acest culoar se prezintă sub forma unor mici bazine sculptate de râul Rachiș (Sat. Podeni) și Văleni (Sat. Pietroasa și Moldovenești).

De asemenea în perimetrul localităților Podeni-Pietroasa-Moldovenești se individualizează un șir de dealuri cu înălțimi ce scad treptat de la 600-700 m la 400-500 m, spre valea Arieșului, (Pleșoara- 694 m, Dealul Săușului-641,4 m, Hidiș Bilt-646 m și Coasta Lungă- 562,5 m).

Comuna Moldovenești dispune de numeroase resurse naturale, datorită amplasării sale favorabile. Este amplasat la poalele Munților Trascăului și de asemenea este situată în proximitatea culoarului Arieșului Inferior, care practic pornește de pe teritoriul comunei.

Resursele naturale pot fi împărțite în două categorii: resurse naturale de suprafață și resurse naturale de adâncime.

În cadrul resursele naturale de suprafață putem include: vegetația bogată și variată (păduri, pășuni și fânețe); și materia primă pentru construcții (gips, calcar și argilă nisipoasă).

Materialul lemnos reprezintă principala sursă de combustibil în zonă și materiale pentru construcții.

În cadrul resurselor naturale de adâncime putem include: numeroasele izvoare de apă; și zăcămintele de minerale de gips, calcar și argilă nisipoasă (vezi figura nr.2.1.).

Figura nr.2.1. Harta geologică a zonei

3.1.5 Hidrografia

Comuna Moldovenești dispune de o rețea bogată de râuri permanente, lacuri și ape subterane.

În cadrul rețelei de râuri putem include cursuri de apă de diferite dimensiuni, râul cu cel mai mare debit este Arieșul, care drenează cea mai mare parte a teritoriului comunei având ca afluenți râurile Văleni, Bădeni și Plăiești. Afluenții de pe teritoriul comunei Moldovenești nu au un aport foarte important în debitul râului Arieș.

În cazul unor ploi torențiale sau la topirea zăpezilor există riscul producerii inundațiilor mai mari, care pot afecta teritoriul comunei și pot cauza daune semnificative datorită neamenajării malurilor contra inundațiilor (îndiguirea, curățarea albiei).

Pe teritoriul comunei există două lacuri de origine antropică, cele două lacuri se află pe teritoriul localităților Bădeni și Stejeriș. La marginea satului Bădeni a fost amenajat Tăul Bădeni, iar în apropierea satului Stejeriș – lacul Stejeriș.

Ambele lacuri sunt utilizate pentru pescuit și aparțin domeniului public. În afară de aceste două lacuri mai mari trebuie să amintim bălți sau tăuri de dimensiuni mai mici amenajate de proprietari privați care deserveșc tot scopuri piscicole.

Pânza freatică urmărește morfologia solului și asigură importante rezerve de ape subterane, acestea sunt bogate și de o calitate bună de asemenea, calitatea apei poate fi de asemenea alterată de folosirea pesticidelor în exces sau în cazul poli îndelungate aducătoare de aluviuni în cantități mari.

Existența izvoarelor a creat permisa utilizării acestei resurse pentru realizarea alimentării cu apă a comunei. În cazul unei secete prelungite pot apărea probleme în alimentarea cu apă a gospodăriilor care nu au ca sursă alternativă fântâni sau puțuri.

3.1.6 Solul

Solul este partea superioară afânată, a litosferei, care se află într-o continuă evoluție sub influența factorilor pedologici, reprezentând stratul superficial al Pământului în care e dezvoltă viața vegetală. Starul fertil al solului conține nutrienți și este alcătuit din humus și din loees.

Pe teritoriul comunei Moldovenești avem soluri fertile și foarte bune pentru agricultură și pomicultură de asemenea, acesta se datorează faptului că în zona comunei avem cernoziom, care este un sol bogat în humus (3-6%).

Principală activitate desfășurată pe teritoriul comunei Moldovenești este agricultura, iar acesta se datorează în principal solului fertil.

Comuna dispune de un înveliș pedologic variat, datorită diversității reliefului și a factorilor pedogenetici, precum și condițiile bioclimatice au determinat formarea unui înveliș pedologic variat (cernisoluri, aluvisoluri și eutricambrisoluri).

Cea mai importată clasă de sol pentru agricultură sunt cernisolurile, acestea sunt reprezentate de cernoziomuri agrice și cambrice și se întâlnesc pe terasele Arieșului.

Cernoziomurile cambrice au un dezavantaj că necesită irigații în perioada secetoasă, dar cernoziomurile agrice sunt pretabile pentru culturi de câmp și pomi fructiferi.

Un alt tip de sol strâns legat de lunca Arieșului sunt aluvisolurile, sunt soluri specifice zonelor albiilor de râuri, fiind foarte expuse de inundații periodice. Și de aceea acestea sunt utilizate mai degrabă pentru pajiști dar datorită proprietăților bune pot fi utilizate și pentru lucrări agricole.

În unele zone mai înalte cu un relief mai fragmentat, cu diferite grade de înclinare apar eutricambisolurile și disticambisolurile, pe teritoriul comunei Moldovenești. Acest tip de sol are proprietăți fizice și chimice relativ bune, poate fi valorificat pentru păduri și pajiști și chiar pomi fructiferi în condițiile în care se realizează lucrări împotriva eroziunii.

Acțiunea antropică influențează caracteristicile învelișului de sol poate determina creșterea sau scăderea performanțelor agricole ale acestuia.

3.1.7 Vegetația și fauna

Vegetația în zona comunei Moldovenești este caracteristică etajului colinar, fiind reprezentat de numeroase formațiuni forestiere, dar putem zări și zone de pajiște.

Sunt unele specii de copac care sunt predominante în zonă precum gorunul, carpenul și stejarul, dar putem regăsi și alte specii precum paltinul, jugastrul, teiul pucios, frasin și păduri de ulm.

Trebuie să amintim și faptul că zona este caracterizată de specii precum alunul, sânțerul, cornul, iar în zonele mai deschise arbuștii sunt reprezentați de măceș, porumbar.

În zonele mai înalte apar specii de fag, molid, zadă și pin negru.

Zona de pajiște are întinderi mai reduse, fiind caracterizată de specii precum păișul și iarba vântului.

Fânețele au o variație floristică bogată în specii de furaje precum trifoiul, margareta, pătlagina, ghizdei, piciorul cocoșului.

În zona lacurilor, bălților apar vegetația precum stufărișul pajiștile de mlaștini.

Fauna de asemenea este diversificată în funcție de relief și vegetație. Astfel zona este bogată în diferite specii de mamifere, rozătoare, păsări și pești. Pe teritoriul comunei Moldovenești în zonele mai înalte conviețuiesc mai multe specii precum: căpriorul, mistrețul, iepurele, fazanul, șarpele de alun, găița, vulpea, lupul. Pe lângă aceste specii de animale trebuie să amintim fauna

ornitologică: veverița, turturica, mierla neagră, privighetoarea, ciocănitoarea, cucuveaua, vrabia. Fauna piscicolă cuprinde specii precum: cleanul, mreana, carasul, somonul, crapul, plătica, scobarul.

În zonele de pajiște și de pădure avem animale de talie mai mică: orbetele, șoarecele de câmp, hârciogul și diferite specii de insecte și reptile.

3.2. Analiza socio-economică a comunei Moldovenești

3.2.1 Populația

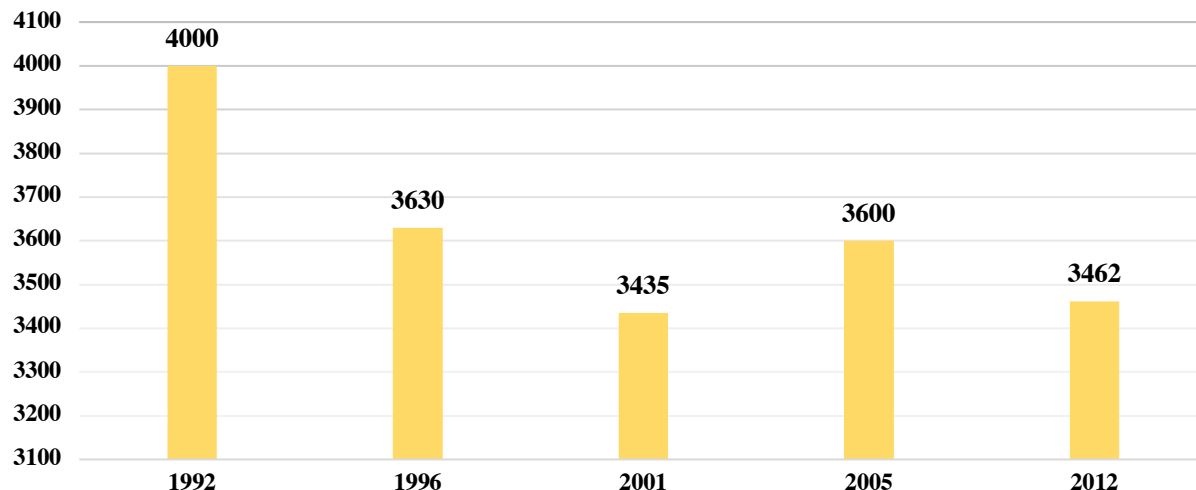
3.2.1.1. Populația stabilă a comunei Moldovenești

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică la nivelul anului 20 populația stabilă în comuna Moldovenești a fost de 3462 persoane, numărul acestora aflându-se în ușoară descreștere față de anii anteriori. În urma comparației efectivului populației comunei Moldovenești în anii 1992 și 2001, se constată că numărul populației a înregistrat un trend de evoluție descendentă, astfel, în anul 1992 populația comunei se apropia de 4000 de locuitori, scăzând apoi la 3630 de persoane în 1996 și la 3435 în anul 2001.

În anul 2005 numărul populației stabile a crescut până la aproximativ 3600 de persoane, pentru ca ulterior numărul populației să scadă de la an la an, dat fiind sporul natural negativ și a migrației populației în zone urbane și străinătate.

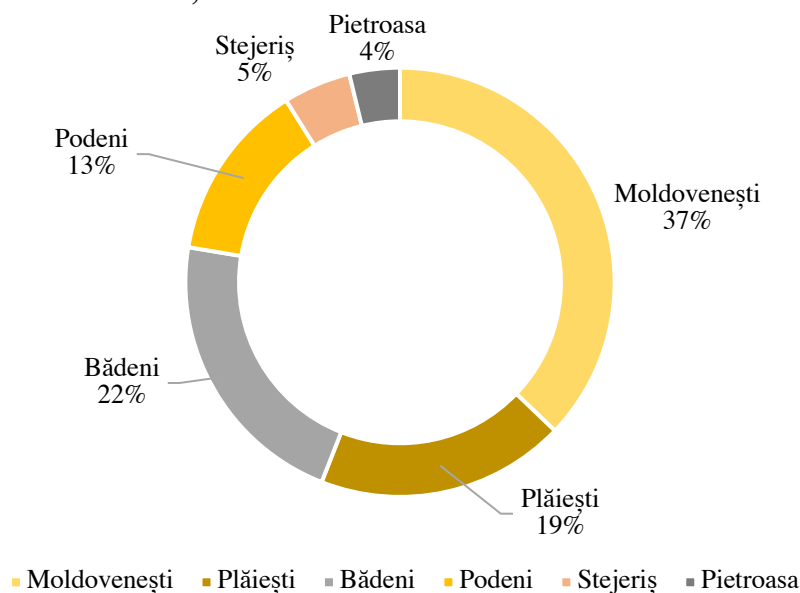
Dacă analizăm mai în amănunte datele statistice putem constata că populația comunei este într-o continuă descreștere. Oscilațiile populației comunei Moldovenești pot fi observate în graficul de mai jos.

EVOLUȚIA POPULAȚIEI STABILE ÎN COMUNA MOLDOVENEȘTI, PERIOADA 1992- 2012

Ce mai populată localitate este satul Moldovenești-reședința comunei, acesta fiind populată de 1290 persoane (% din populația comunei) și în funcție de numărul locuitorilor este succedat de satele: Bădeni 743 persoane; Plăiești 652 persoane; Podeni 468 persoane; Stejeriș 177 persoane; Pietroasa 132 persoane.

Populația stabilă în fiecare localitate în parte

3.2.1.2. Structura populației comunei Moldovenești în funcție de etnie

În localitățile Moldovenești, Bădeni, Plăiești și Stejeriș numărul persoanelor de etnie maghiară este mai mare decât al persoanelor de etnie română. Situația este diferită în localitatea Podeni, unde numărul persoanelor cu naționalitate română este considerabil mai mare decât cel al populației maghiare (vezi tabelul nr.3.2.).

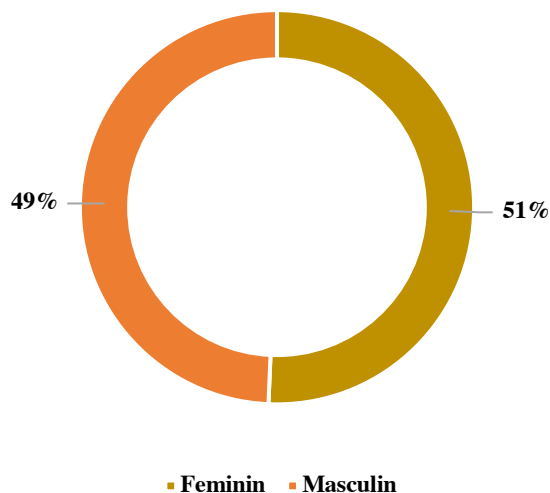
Localitatea	Total	Români	Maghiar	Romi	Altele	Etnie nedeclarată
Moldovenești	1290	360	847	81	-	2
Bădeni	652	109	520	22	-	1
Plăiești	743	314	424	2	2	1
Podeni	177	70	106	-	-	1
Stejeriș	132	91	32	8	1	-
Pietroasa	468	449	10	8	-	1
Total	3462	1393	1939	121	3	6

Tabelul nr. 3.2. Structura populației comunei Moldovenești în funcție de etnie în anul 2011

3.2.1.3. Structura populației comunei Moldovenești în funcție de sexe

În ceea ce privește structura pe sexe a populației comunei Moldovenești se observă o relativă omogenitate. La nivelul anului 2012, 1755 de persoane erau de sex feminin și 1707 sex masculin.

Populația stabilă a comunei Moldovenești pe sexe în anul 2012

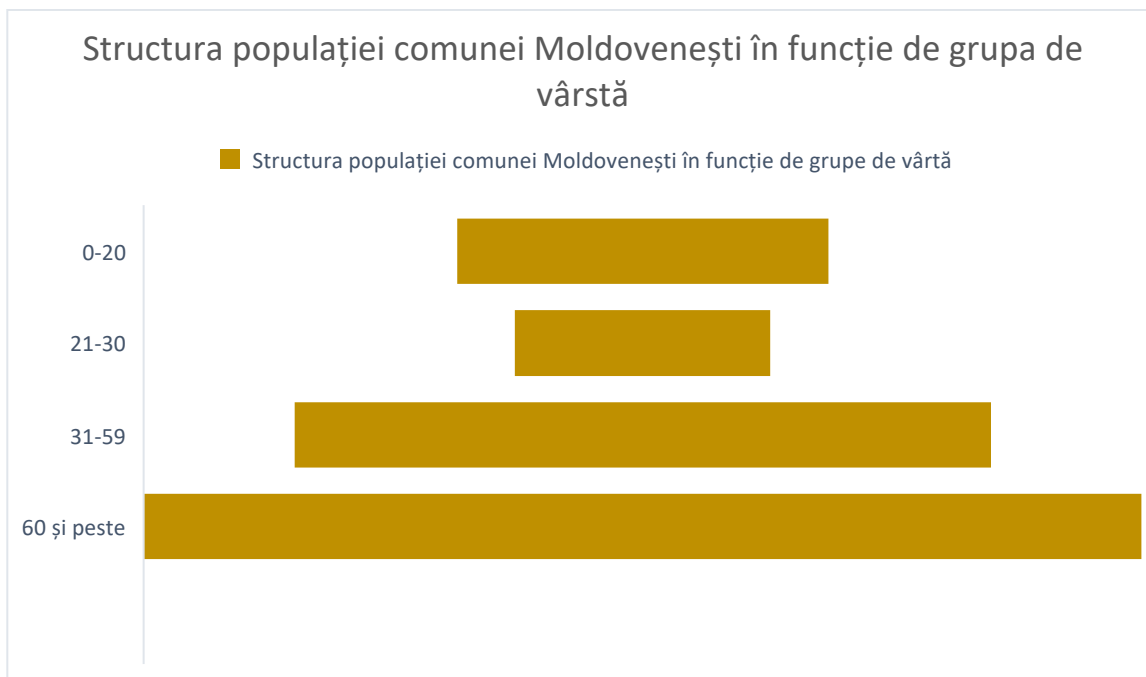

3.2.1.4. Structura populației comunei Moldovenești în funcție de grupa de vârstă

Conform datelor colectate în cadrul recensământului efectuat în anul 2011, populația comunei Moldovenești prezintă o îmbătrânire pronunțată, numărul persoanelor cu vârstă cuprinsă între 0 și 14 ani este considerabil mai mic față de cel al persoanelor peste 60 de ani (43%).

În anul 2012 structura pe vârste a populației din comună arăta în felul următor: grupele de vârstă predominante erau 30-34 ani și 55-59 ani. Populația comunei este predominant îmbătrânită peste 43% fiind reprezentat de populația de peste 50 de ani, în timp ce doar 16% sunt persoane sub 20 de ani.

În perioada 1993-2012 structura pe vârste a populației în comuna Moldovenești s-a menținut relativ constantă. Totuși un motiv de îngrijorare este numărul persoanelor de 60 de ani și peste care depășește 1000 de persoane.

3.2.1.5. Structura populației comunei Moldovenești în funcție de apartenența religioasă

În comuna Moldovenești se pot întâlni persoane de diferite religii, conform rezultatelor recensământului efectuat în anul 2011, principalele culte religioase care predomină la nivelul comunei sunt: unitarian, ortodox și luteran (vezi tabelul nr.3.3.).

Tabelul nr.3.3. Structura populației comunei Moldovenești în funcție de religie în anul 2012

		Moldovenești	Plăiești	Bădeni	Stejeriș	Pietroasa	Podeni
Total	3462	1290	652	743	177	132	468
Ortodox	1243	334	94	269	55	88	393
Romano-catolic	53	30	12	8	-	2	1
Greco-catolic	66	-	4	3	-	2	57
Reformat	271	50	54	56	106	1	4

**PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ
AL COMUNEI MOLDOVENEȘTI**

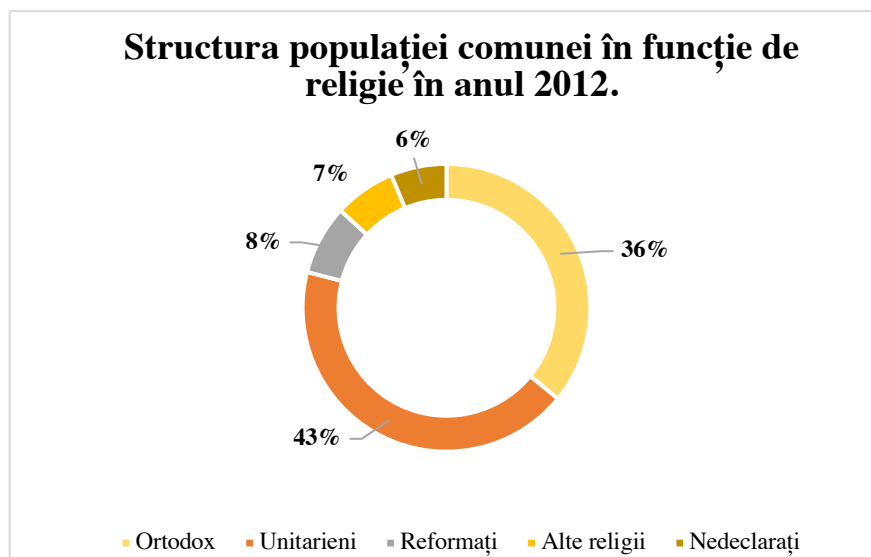
2021-2027

		Moldovenești	Plăiești	Bădeni	Stejeriș	Pietroasa	Podeni
Unitarieni	1492	704	424	331	6	27	-
Martorii lui Iehova	52	35	3	13	-	-	1
Penticostali	30	16	-	4	-	7	1
Fără religie	15	7	5	2	3	-	-
Advențiști	2	1	-	-	-	-	1
Evanghelic Luterană	1	1	-	-	-	-	-
Baptist	15	-	5	7	-	-	4
Advențiști de ziua a 7- a	3	-	3	-	-	-	-
Ateist	2	-	-	1	-	-	1
Nedeclarați	217	102	48	49	7	5	5

După cum se poate observa de pe tabelul nr.3.3., la nivelul comunei Moldovenești, predomină populația aparținătoare a cultului unitarian, acesta reprezentând 43% din totalul populației comunei și însumează 1.492 de persoane. Populația aparținătoare a cultului reformat a comunei Moldovenești, reprezintă 36% din totalul populației și însumează 1243 persoane. Populația aparținătoare a cultelor reformate reprezintă 8% din totalul populației și însumează 271 persoane. Restul populației fac parte din alte culte precum (romano-catolic, greco-catolic, martorii lui Iehova, penticostali, advențiști, baptist) reprezentând 7% din totalul populației însumând 239 persoane. De asemenea un procent destul de însemnat 6% nu a declarat apartenența la nici o religie.

3.2.1.6. Mișcarea naturală a populației comunei Moldovenești

Mișcarea naturală a populației reprezintă efectivul nașterilor și a deceselor înregistrate într-un anumit interval de timp (de regulă un an) asupra structurii populației, respectiv modificările nivelului acestuia sub influența celor doi factori: natalitatea și mortalitatea.

Sporul natural reprezintă un indicator al mișcării naturale, determinat ca diferența dintre rata natalității și rata mortalității, reflectând astfel majorarea sau diminuarea nivelului populației.

În contextul mișcării naturale a populației, la nivelul comunei Moldovenești se poate constata că mortalitatea a fost constant mai ridicată decât natalitatea, sporul natural fiind implicit negativ.

Cel mai mare număr de nou născuți vi în comună a fost înregistrat în anul 1990 când s-au născut 50 de copii, de atunci se poate observa o scădere constantă a natalității, depășind 30 de noi născuți în anii 1991, 1995, 2001 și 2007.

Numărul cel mai ridicat al deceselor a fost înregistrat în 1992 (103), în rest numărul mediu al deceselor înregistrate pe an este de aproximativ 77.

Sporul natural înregistrat din 1990 până în 2012 s-a menținut constant negativ, creșterea numărului de persoane la nivel de comună fiind datorată în principal revenirii persoanelor stabilite la oraș înapoi la sat.

3.2.2.1 Mișcarea migratorie a populației comunei Moldovenești

În urma analizei migrației de lungă durată a populației comunei Moldovenești, se constată faptul că în anii 90 foarte multe persoane părăseau comuna, această tendință de migrațiune a populației de la sat la oraș s-a putut vedea în orice zonă a României. Acesta sa datorat și faptului că mulți localnici au căutat un trai mai bun în orașele din apropierea comunei.

Dar începând cu anii 2000 tranzitul populației a început să se stabilizeze și numărul persoanelor care părăseau comuna fiind aproximativ egal cu cel al persoanelor care soseau.

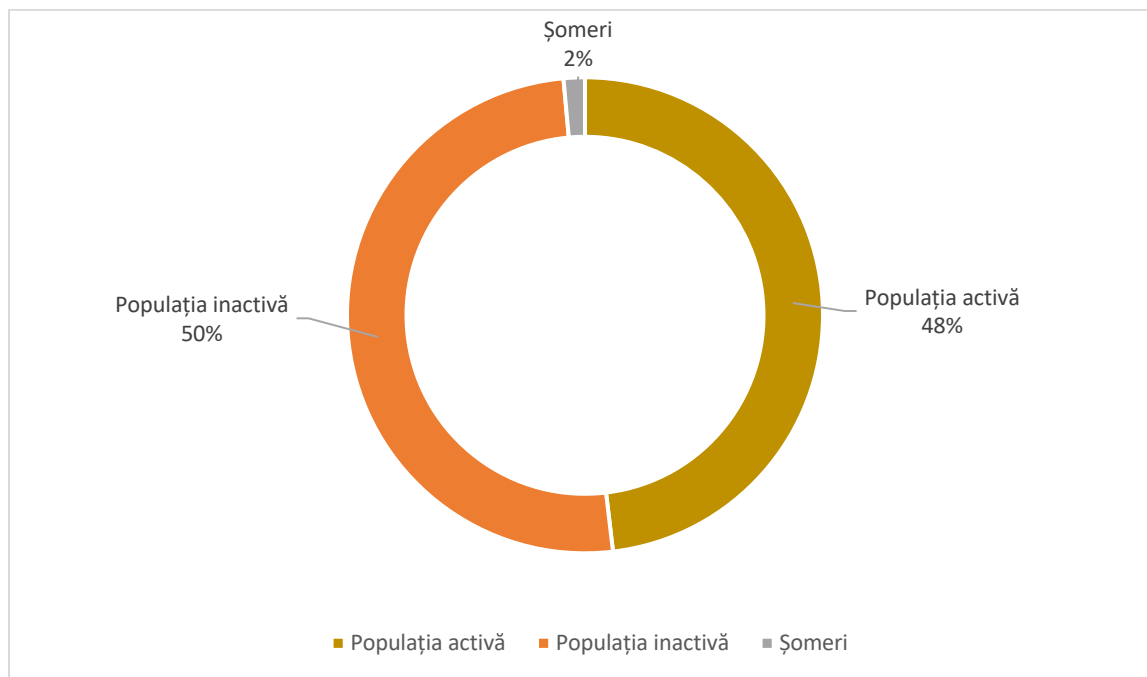
Astfel la nivelul anului 1990, 242 persoane părăseau comuna Moldovenești, în timp ce doar 16 soseau, în 200 doar 71 de persoane părăseau comuna în timp ce alte 90 se stabileau.

După anul 2005, până în prezent diferența de număr dintre persoanele care plecau din comună și cele care se stabileau nu este semnificativă, totuși balanța înclină spre scăderea populației din comuna Moldovenești deși în ultima perioadă tot mai multe familii din orașe achiziționează reședințe pe teritoriul comunei.

3.2.2 Economia comunei Moldovenești

3.2.2.1 Populația activă, ocuparea forței de muncă la nivelul comunei Moldovenești

În ceea ce privește populația activă și ocuparea forței de muncă, la nivelul comunei Moldovenești, conform informațiilor furnizate de către Instituția Națională de Statistică, situația este următoarea: din totalul rezidenților comunei, 48%, respectiv 1666 de persoane reprezintă populația activă. Rata de dependență economică, reprezentând raportul dintre populația activă și populația inactivă, este de 0,92.

Principalul domeniu în care activează populația este agricultura, există un număr considerabil de persoane angajate în cadrul întreprinderilor de pe teritoriul municipiului Turda.

Șomajul la nivelul comunei Moldovenești este scăzut, în vederea reducerii șomajului la nivel de comună s-au organizat cursuri de recalificare.

3.2.2.2 Structura economică a comunei Moldovenești

Pe teritoriul comunei își desfășoară activitatea un număr total de 68 societăți comerciale din care 27 întreprinderi organizate conform OUG nr. 44/2008 (PFA, II, IF), ponderea activităților independente fiind de aproximativ 40%. Întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectorul terțiar reprezintă aproximativ 70% din totalul întreprinderilor înregistrate, dintre care majoritatea prestează activități de comerț și servicii. Prin poziționarea teritorială strategică a comunei, pe teritoriul Grupului de Acțiune Locală Poarta Apusenilor la intersecția județelor Cluj, Mureș și Alba, se consolidează premise pentru un potențial mai accelerat de dezvoltare economică.

Cu toate că principala activitate economică desfășurată în teritoriu este agricultura, societăți comerciale înregistrate cu acest domeniu de activitate sunt puține, cei mai mulți dintre fermieri

fiind organizați conform OUG nr 44/2008 sau își desfășoară activitatea ca persoane fizice, în baza unui certificat de producător. Arealul este favorabil atât pentru cultura cerealelor și legumelor, cât și pentru creșterea animalelor, efectivele fiind reprezentate în principal de bovine și ovine. Cu toate acestea, în ultimii ani efectivele s-au redus datorită rentabilității economice scăzute înregistrate în acest sector. În lipsa unor cunoștințe adecvate de management economic al fermei, în rândul micilor fermieri, a căror activitate se bazează pe experiența dobândită din practică, precum și datorită dotărilor cu utilaje învechite, neperformante, energofage, ceea ce cauzează nivelul scăzut de performanță al fermelor în materie economică. De asemenea, acest aspect este favorizat inclusiv de lipsei unor infrastructuri locale de prelucrare a materiei prime agricole și în special lipsa unui centru de colectare și procesare a laptelui, care ar duce la adăugarea de plus valoare produselor finite care ajung pe piață și venituri suplimentare fermierilor.

Cu toate acestea, un punct forte este calitatea și potențialul de diversificare a producției agricole. Micii producători din această zonă, au păstrat vii tradițiile și rețetele moștenite de la generațiile anterioare, îmbogățind astfel patrimoniul gastronomic local, fapt ce conferă produselor locale un potențial ridicat pentru atestare și certificare pe diferite scheme de calitate. Pe teritoriul comunei există posibilități de dezvoltare cum ar fi organizarea de piețe volante pentru promovarea produselor locale sau crearea de întreprinderi sociale care să prelucreze produsele agricole din zonă.

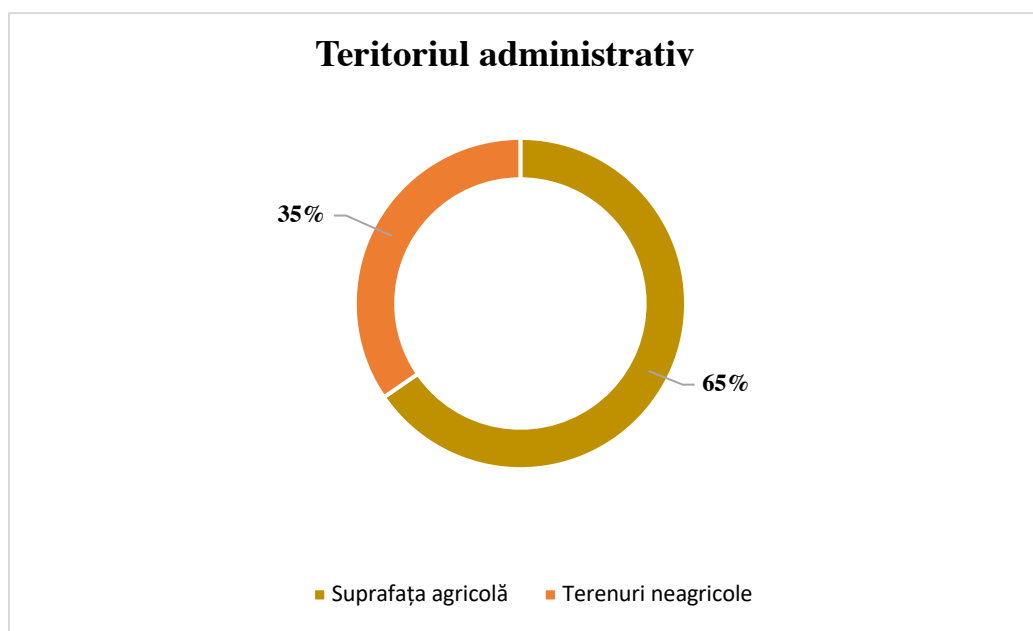
În cele mai multe cazuri, practicarea agriculturii reprezintă principala sursă de venit în cadrul gospodăriilor din teritoriu. În prezent, în lipsa posibilității de absorbție a forței de muncă pe plan local, populația migrează temporar în orașele din apropiere sau în străinătate.

Un element de oportunitate pentru dezvoltarea economică a comunei constă în susținerea și operaționalizarea Parcului Industrial Bădeni, situat în extravilanul și parțial în intravilanul satului Bădeni, Comuna Moldovenești, la est de E 81 ocupând o suprafață de 309 – 320 ha.

3.2.2.2.2 Agricultură

În comuna Moldovenești agricultura este activitatea economică principală. Astfel societățile înregistrate pe raza comunei cu acest domeniu de activitate reprezintă 24 % din numărul totalul societăților.

Teritoriul administrativ al comunei Moldovenești se întinde pe o suprafață de 10312 ha, acesta fiind împărțită, în funcție de modul de folosință în suprafața agricolă și suprafața neagricolă.

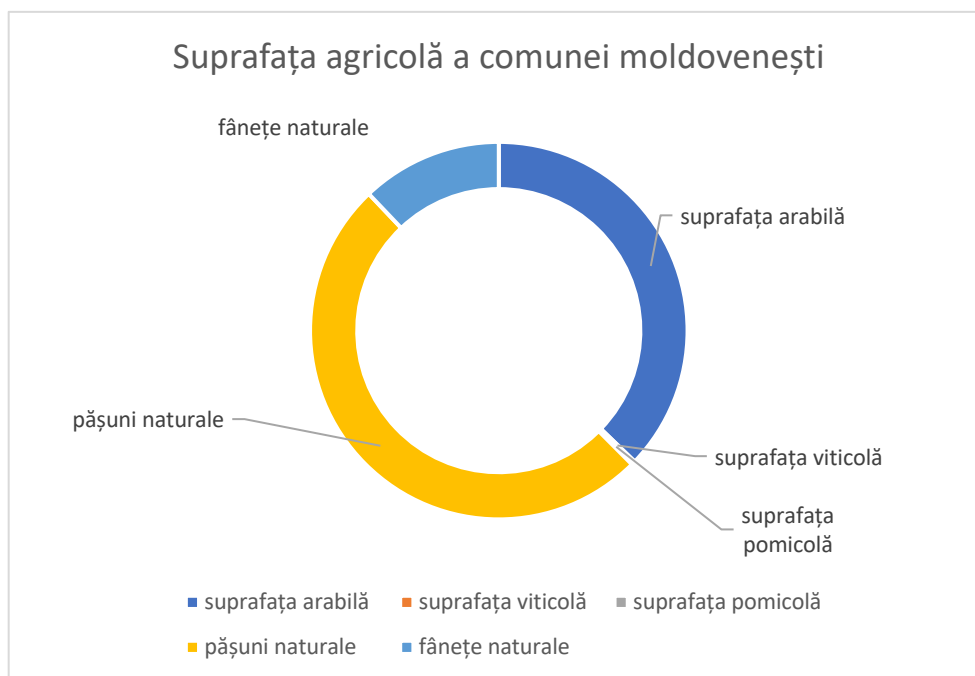

Suprafața agricolă a comunei Moldovenești include: terenuri arabile, viticole, pomicolă, pășunile și fânețele.

Suprafața neagricolă a comunei include: pădurile și vegetația forestieră, suprafața ocupată cu apă și bălți, lacuri, suprafața ocupată cu construcții și suprafața ocupată de căile de comunicații și de căile ferate.

Suprafața administrativă a comunei Moldovenești, prezintă următoarea structură:

- Suprafața agricolă 9094 ha din care:
- Suprafața arabilă: 3383 ha;
- Suprafața viticolă: 7 ha;
- Suprafața pomicolă: 24 ha;
- Pășuni naturale: 4580 ha;
- Fânețe naturale: 1100 ha.

- Terenuri neagricole 4805 ha din care:

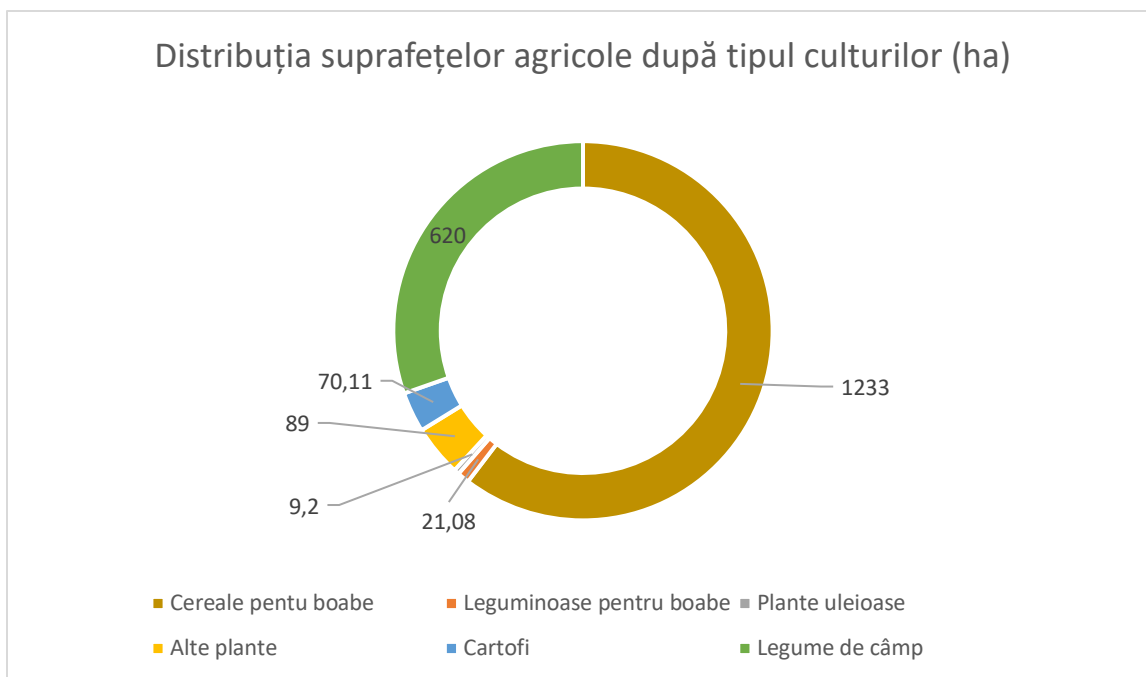
Suprafața de pădure și vegetație forestieră: 3747 ha;

Agricultura constituie activitatea de bază a comunei Moldovenești. Dimensiunile mari ale suprafețelor cultivate precum și efectivul populației care activează în acest domeniu, semnifică faptul că la nivelul comunei cultura plantelor reprezintă o activitate a agriculturii practicat cu intensitate de către locuitorii acestuia. Conform informațiilor furnizate de către Institutul Național de Statistică, cultura plantelor la nivelul comunei prezintă următoarea situație:

**PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ
AL COMUNEI MOLDOVENEȘTI**

2021-2027

Denumire cultură agricolă	Suprafață
Cereale pentru boabe: • Grâu; • Triticale; • Orz; • Orzoaică; • Ovăz; • Porumb boabe.	• Grâu – 201, 15 ha • Triticale – 15,85 ha • Orz – 48,70 ha • Orzoaică – 275,40 ha • Ovăz – 10,90 ha • Porumb boabe – 681 ha
Leguminoase pentru boabe: • Mazăre; • Fasole boabe.	• Mazăre – 12,83 ha • Fasole boabe – 8,25 ha
Plante uleioase: • Floarea soarelui; • Rapiță; • Soia boabe.	• Floarea soarelui – 5,20 ha • Rapiță – 2 ha • Soia boabe – 2 ha
Alte plante: • Sfeclă de zahăr.	• Sfeclă de zahăr – 89 ha
Cartofi	• Cartofi – 70,11 ha
Legume de câmp: • tomate, • ceapă, • usturoi uscat, • varză, • ardei, • castraveți, • rădăcinoase, • vinete, • conopidă, • pepene verzi.	• Legume de câmp – total 620 ha

Comuna Moldovenești dispune în momentul de față de un sistem vechi de irigații de 9 m lungime. Sistemul este nefuncțional și se află în proprietatea ANIF. Pe viitor se doresc investiții care să vizeze punerea în funcțiune a sistemului de irigații pentru a asigura creșterea producției agricole.

4.2.2.2.2 Zootehnia

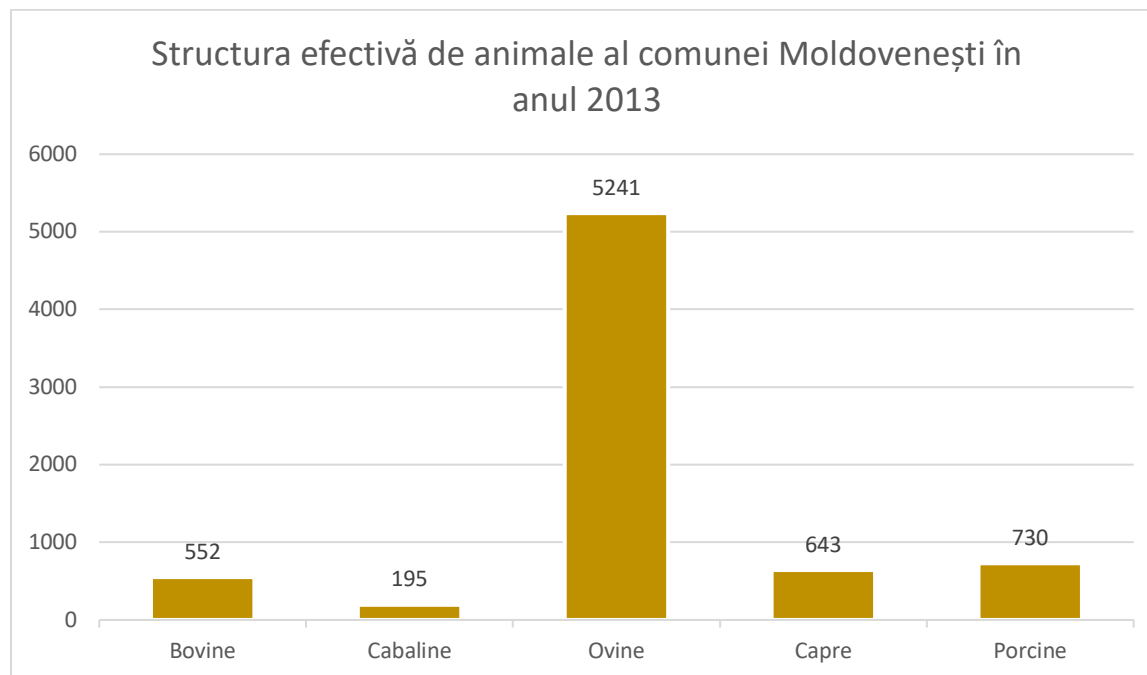
Alături de cultura plantelor, creșterea animalelor reprezintă o activitate din domeniul agricol intens practică de către populația comunei Moldovenești. Conform informațiilor furnizate de către Institutul Național de Statistică, principalele categorii de animale care predomină la nivelul comunei Moldovenești sunt 1093 de exploatații agricole mixte (care cuprind atât activități de creștere a animalelor, cât și de cultivare a plantelor) și doar 14 exploatații care cuprindeau doar efectiv de animal. Conform datelor pe teritoriul comunei există un efectiv de 2250 capete de animal, împărțite astfel în funcție de specii.

**PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ
AL COMUNEI MOLDOVENEȘTI**

2021-2027

Total	Pietroasa	Podeni	Stejeriș	Plăiești	Bădeni	Moldovenești	Localitatea	
							Total gospodării	Total animale
98	8	3	4	27	29	27	Bovine	
552	74	150	8	90	88	142	Total gospodării	Total animale
170	1	31	5	37	38	58	Cabaline	
195	5	35	5	42	41	67	Total gospodării	Total animale
34	3	4	6	1	18	2	Ovine	
5241	204	1800	1310	206	1600	121	Total gospodării	Total animale
53	1	49	-	1	-	1	Capre	
643	295	170	-	59	-	119	Total gospodării	Total animale
161	4	34	5	31	52	35	Porcine	
730	17	80	36	250	191	156	Total gospodării	Total animale
3807	52	994	83	501	897	1280	Păsări	
							Total animale	

Tabelul nr.3.4. Efectivul de animale al comunei Moldovenești în anul 2013

Numele societății comerciale	Bovine	Cabaline	Ovine	Porcine	Păsări
PFA Palfi D. Eniko	49 capete	-	-	-	-
Agroturdean Impex SRL	60 capete	-	-	-	-

3.2.2.2.3 Turismul

Activitatea turistică în comuna Moldovenești este în curs de dezvoltare, în momentul de față comuna dispune de un centru de informare turistică, care deservește turiștii, și acordă informații turiștilor asupra punctelor turistice din comuna Moldovenești, dar și din zonele învecinate.

Comuna Moldovenești dispune de numeroase obiective turistice atât antropice cât și naturale, care oferă turiștilor mai multe posibilități de a-și petrece timpul liber.

Atracțiile turistice naturale din zona comunei sunt influențate atât de relieful variat al zonei cât și de alte elemente specifice, cum ar fi hidrografia sau structura geologică sau clima.

În cadrul potențialului turistic natural trebuie să amintim:

- Vârful Piatra Secuiului din Munții Trascăului are o înălțime de 1171 m și este situat la granița de hotar al comunelor Moldovenești și Râmetea. Zona reprezintă un important punct de atracție turistică datorită peisajului și a traseelor turistice.
- Defileul râului Văleni, situat în sud-vestul localității Moldovenești și Defileul râului Arieș, reprezintă un traseu ideal pentru plimbări, persoanele pasionate de drumeții montane se pot bucura de pădurea mare și deasă care se întinde de-a lungul râurilor.
- Lacul Stejeriș, localizat în satul Stejeriș. Aici se găsesc diverse specii de pești și este ideal pentru practicarea pescuitului sportiv.
- Lacul Bădeni este situat în localitatea cu același nume, este un lac neamenajat înconjurat de stufăriș, ideal pentru numeroase specii de păsări.

În cadrul potențialului turistic antropic trebuie să amintim:

- Cetatea Moldovenești, care datează din anul 1259, este unul dintre cele mai importante obiective turistice din zona Văii Arieșului. În trecut era cunoscut sub numele de Cetatea Turzii, este unul dintre cele mai vechi fortificații de pe teritoriul Transilvaniei Medievale. Cetatea a fost construită pe locul unui vechi construcții, pe locul unui vechiul castru romane de apărare a drumului de transport al aurului exploatat din Munții Apuseni. Inițial a fost construit dintr-un val de pământ înconjurat de un șanț, ulterior a fost fortificată cu ziduri de piatră. În sec. al XIII. A fost definitiv părăsit, din cauza distrugerilor provocate de invaziile tătare.
- Necropola medievală de lângă Biserica Unitariană din comuna Moldovenești și în grădina castelului Jósika.
- Castelul Jósika din satul Moldovenești, datând din sec. al XIX-lea și înscris pe Lista Monumentelor Istorice ale județului Cluj.
- Movila Cetății din Moldovenești (aprox. 1300) este un lăcaș construit în stil gotic aflat pe lista monumentelor istorice a județului Cluj.
- Biserica de lemn cu hramul Sfântului Nicolae din satul Bădeni (1765) și Biserica unitariană din Bădeni (sec. XVII.), înscrise pe Lista Monumentelor Istorice ale județului Cluj.
- Biserica de lemn cu hramul Sfinților Arhangheli Mihai și Gavril din satul Podeni (1784) și Biserica Înălțarea Domnului (sec. XVIII.), înscrisă pe Lista Monumentelor Istorice ale județului Cluj.

- Biserica din Plăiești (sec. XIII.), locaș care de-a lungul timpului a aparținut mai multor formațiuni religioase. Biserica are tavanul cu 166 de casete cu motive florale. De asemenea este înscrisă pe Lista Monumentelor Istorice ale județului Cluj.

3.2.2.2.4 Comerțul

Pe teritoriul comunei Moldovenești activitatea firmelor din acest domeniu reprezintă 22%, din totalul firmelor înregistrate pe raza comunei. Astfel comerțul reprezintă o activitate economică importantă pe raza comunei Moldovenești.

Firmele care desfășoară activitatea în acest domeniu sunt în principal firme care au activități precum: comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun sau baruri și alte activități de servire a băuturilor.

3.2.2.2.5 Transporturi

În domeniul turismului activează 4 firme, care au ca domeniu de activitate transportul de mărfuri, acestea reprezentând 10% din totalul firmelor înregistrate.

3.2.3 Infrastructura

3.2.3.1 Căi de comunicații

În momentul de față majoritatea drumurilor satești și comunale sunt pietruite și asfaltate. În momentul de față drumul comunal DC 82 este asfaltat în intravilanul localităților Plăiești și Moldovenești.

Situația drumurilor comunale este prezentat în tabelul de mai jos:

Denumirea	Ruta	Lungimea	Stare drum
DN1	Turda-Bădeni	6,4 km	Satisfăcător
	Turda-Stejeriș	12 km	

DN75	Turda-Mihai Viteazu-Moldovenești	10 km	Satisfăcător
DJ103G	Moldovenești-Pietroasa-Podeni	15 km	Satisfăcător
DC82	Bădeni-Moldovenești	10 km	Nesatisfăcător
DC81	Turda-Stejeriș	3 km	Nesatisfăcător
Drumuri stradale	Bădeni, Plăiești, Moldovenești, Podeni, Pietroasa	64,3 km	Nesatisfăcător

3.2.3.2. Telecomunicații-rețele de telefonie fixă și mobilă , rețele de internet

Operatori economici care asigură servicii de telefonie în comună sunt: Orange, Vodafone, Digi. Rețeaua de internet este asigurată de 2 operatori economici: Digi și Orange.

Dintre instituțiile publice aflate sub administrația Comunei atât primăria cât și școala gimnazială sunt conectate atât la rețelele fixe de telefonie cât și la internet.

3.2.3.3 Infrastructura tehnico-edilitară

În comuna Moldovenești există în momentul de față 35,95 km de rețea de apă, acesta acoperă aproximativ 53% din totalul gospodăriilor din comună.

Cantitatea de apă potabilă distribuită anual fiind de 647 mc.

Pe teritoriul comunei se află mai multe izvoare care au fost corespunzător amenajate și transformate în zone de captare a apei, astfel putem enumera: Izvorul Totiu, Captarea II. Pietroasa, Captarea III. Kizibert, însă în afară de aceste izvoare mai avem pe teritoriul comunei și alte izvoare neamenajate pentru alimentarea cu apă a localităților.

O parte a reședinței de comună, localitatea Moldovenești este alimentată cu apa din izvorul Totoiu, care reprezintă captarea principală și este situată la 1,5 km depărtare de localitate. Acesta cuprinde un puț cu diametru de 3 m și o adâncime de 2,8 m.

Localitățile Plăiești, Bădeni, parțial Moldovenești și Pietroasa sunt alimentate cu apa din captările Pietroasa și Kizibert.

Localitatea Podeni există o rețea veche de apă starea acestuia fiind una degradată, necesitând o îmbunătățire.

În tabelul de mai jos este reprezentat situația rețelelor de alimentare cu apă din comuna Moldovenești.

Localități	Rețea	An PIF	Starea actuală	Gospodării deservite	Agenții economici deserviți
Moldovenești	11,575 km	2008	bună	90%	90%
Bădeni	10,5 km	2008	bună	60%	90%
Plăiești	7,44 km	2008	bună	50%	90%
Stejeriș	-	-	-	-	--
Podeni	5 km	1970	bună	60%	60%
Pietroasa	1,435 km	2008	bună	60%	60%

3.2.3.4 Rețeaua de canalizare menajeră

Conform sondajului populației autohtone demarat, situația, în ceea ce privește rețeaua de canalizare menajeră a comunei Moldovenești diferă de la localitate la localitate.

De exemplu, în satele mai dezvoltate din cadrul Comunei (cum ar fii satele Bădeni și Moldovenești), rețeaua de canalizare menajeră a fost descrisă de către locatarii acestor localități ca fiind de la „acceptabilă” la „ne-acceptabilă”. Totuși, în satele mai puțin dezvoltate (cum ar fii satele Stejeriș și Pietroasa), rețeaua de canalizare menajeră a fost descrisă de către locatarii acestor localități ca fiind nefuncțională sau chiar inexistentă.

Așa cum este specificat în alte capitole ale prezentei strategii de dezvoltare, lipsa canalizării și a unui mod de a elimina deșeurile pentru care este nevoie de o rețea de canalizare poate duce la poluarea apei potabile și a resurselor naturale. În cel mai rău caz, asta poate duce la degradarea

purității apei și a resurselor naturale, în consecință scăderea calității activității agricole. În momentul de față, activitatea agricolă este domeniul pre-dominant în care activează Comuna Moldovenești, prioritatea reglementării rețelei de canalizare fiind astfel una ridicată.

3.2.3.5 Rețeaua de alimentare cu gaz metan

În comuna Moldovenești alimentarea cu gaz metan este realizată de firma CLP CONCORDIA. Rețeaua de gaz este funcțională începând din anul 2005 și are o lungime de aproximativ 22,78 km și transportă o cantitate de aproximativ 133.000 mc/an.

	Moldovenești	Bădeni	Plăiești
Lungime rețea	10106 m	7772,40 m	4911,10 m
Anul punerii în funcțiune	2005	2005	2005
Gospodării deservite	24,68%	20,20%	9,65%
Agenți economici deserviți	Doar pensiunile	0%	0%
Starea actuală	Bună	Bună	Bună

3.2.3.6 Rețeaua de energie electrică

Energia electrică este furnizată de către firma Electrica SA. Distribuție Transilvania Nord. Toate gospodăriile din Comuna Moldovenești sunt branșate la rețeaua de energie electrică.

3.2.4 Starea mediului

3.2.4.1 Calitatea apei

Menținerea parametrilor de calitate ai apei în limitele admise stipulate prin legislație reduce semnificativ riscul îmbolnăvirilor și asigură o stare optimă de sănătate a populației pe termen lung.

La nivelul județului Cluj, se efectuează evaluarea calității apelor de suprafață conform Legii Apelor 107/1996 cu modificările ulterioare, utilizându-se metodologiile privind sistemele de clasificare și evaluare globală a stării apelor de suprafață recomandate prin Directiva Cadru a Apei (2000/60/CEE) și elaborate de către INCDPM București. Evaluarea se realizează cu raportare la corpul de apă, unitatea de bază în activitatea de monitorizare. Calitatea corpului de apă se regăsește în starea ecologică a acestuia, care reflectă atât elemente de structură, cât și de funcționalitate a corpului de apă analizat. În cazul apelor de suprafață, există 5 niveluri ale stării ecologice și anume: foarte bună, bună moderată, slabă și proastă, fiecărui nivel fiindu-i asociată o anumită culoare: albastru, verde, galben, portocaliu și roșu (albastru-foarte bun, roșu-proastă).

Contaminarea apelor de suprafață de pe teritoriul comunei poate duce la poluarea pânzei freatice și scăderea calității apei de băut.

Parametrii de calitate a apei se pot împărți în trei mari categorii: chimice, fizice și microbiologice.

Parametrii chimici include: metale grele, arsenic, nitriți sau urme de compuși organici. Parametrii microbiologici include bacteriile Coliform și E Coli și specii patogene de bacterii, virusuri și paraziți protozoare.

Locuitorii comunei Moldovenești procură apa necesară consumului și activităților zilnice din numeroasele izvoare de pe teritoriul comunei Moldovenești care au fost amenajate în zona de captare a apei. La momentul actual, există 35,95 km de rețea de apă care acoperă aproximativ 53% din totalul gospodăriilor din comună, 24 de fântâni publice și 950 de fântâni private.

Calitatea apei diferă de la un anotimp la altul. Conform buletinului de analiză efectuate cu regularitate de către reprezentanții administrației publice pentru probe de apă preluate din izvoare și fântâni a rezultat că apa este potabilă și se încadrează în prevederile legale cu privire la concentrațiile limită admise pentru contaminați. În cursul anului 2012 nu s-au înregistrat epidemii cu implicarea factorilor hidric.

Rezultatele analizelor fizico-chimice și microbiologice efectuate cel mai adesea se încadrează în parametrii de calitate, dar există excepții primăvara la topirea zăpezilor sau în perioadele cu ploi abundente. În aceste perioade calitatea apei este diminuată de prezența particulelor în suspensie care deși nu implică pericol de îmbolnăvire, dau apei un aspect și un gust neplăcut.

La nivelul comunei rețeaua de râuri cuprinde cursuri de apă de diferite dimensiuni. Arieșul drenează cea mai mare parte a teritoriului comunei având ca afluenți râurile Văleni, Plăiești și Bădeni. Pe teritoriul comunei, există și două lacuri de origine antropică. Apele sunt utilizate pentru pescuit și aparțin domeniului public. Ecosistemele create în jurul apelor de suprafață sunt ecosisteme sănătoase și nu au fost înregistrat semnale de alarmă care să atragă atenția asupra unei posibile contaminări.

3.2.4.2 Calitatea aerului

Măsurile pentru reglementarea măsurilor destinate menținerii și îmbunătățirii calității aerului sunt prevăzute în legea 104/2011, care asigură alinierea legislației naționale la standardele europene în domeniu.

În trecut la nivelul comunei Moldovenești calitatea aerului era afectată de zonele puternic industrializate din perimetrul Câmpia Turzii-Turda. Principalele probleme implicau poluarea aerului cu pulberi în suspensie și metale grele.

Odată cu închiderea marilor combinate calitatea aerului s-a îmbunătățit.

În prezent singurele surse de poluare sunt :

- gazele de eșapament;
- particulele de praf ridicate sau fumul rezultat în urma practici de ardere a materialului vegetal de pe terenurile agricole pentru regenerarea acestuia;
- Încălzirea rezidențială, preparare hrană;
- Activități casnice specifice așezărilor umane

Principalele categorii de poluanți asociați activităților menționate sunt:

- Surse staționare de ardere: oxizi de azot (NO, NO₂, N₂O), oxizi de carbon (CO, CO₂), oxizi de sulf (SO₂, SO₃), particule, compuși organici volatili și condensabili (inclusiv hidrocarburi aromatice policiclice- substanțe cu potențial cancerigen);
- Creșterea păsărilor și animalelor: metan (CH₄) generat de fermentația enterică și de descompunerea dejecțiilor, amoniac (NH₃) rezultat din descompunerea dejecției;

- Culturi vegetale sezoniere și perene: compuși organici volatili nonmetanici, proxid de azot, particule de proveniență naturală (particule minerale și vegetale), amoniac (NH₃) în cazul utilizării îngrășămintelor chimice, componenți chimici generați de utilizarea pesticidelor, poluanți generați de utilizarea mașinilor agricole (NO_x, N₂O, CH₄, compuși organici volatili nonmetanici, CO, CO₂, SO₂, particule încărcate cu Cd, Cu, Cr, Ni, Se, Zn, HAP);
- surse staționare reprezentate de motoare cu ardere internă (pompe, generatoare, etc.): NO, NO₂, N₂O, CO, CO₂, SO₂, particule încărcate cu metale grele, compuși organici volatili și condensabil.
- Trafic: oxizi de azot (NO, NO₂, N₂O), oxizi de carbon (CO, CO₂), SO₂, CH₄, compuși organici volatili nonmetanici, particule încărcate cu metale grele (Pb, Cd, Cu, Cr, Ni, Se, Zn);

3.2.4.3 Calitatea solului

Solul este definit ca fiind stratul de la suprafața scoarței terestre compus din particule minerale, materii organice, apă, aer și organisme vii. Solul este un sistem care îndeplinește multe funcții esențiale pentru buna-desfășurarea activităților umane și pentru supraviețuirea ecosistemelor.

Calitatea solului poate fi afectată de o serie de factori precum: secetă, eroziune, exces de umiditate, alunecări de teren, compactare, aciditate sau materie organică și poluarea fizio-chimică.

Mentținerea calității solului este importantă pentru a asigura îndeplinirea funcțiilor de bază a acestuia respectiv susținere, capacitate bioproductivă și sursă de alimente.

Deteriorarea solului poate duce la dezechilibre semnificative la nivelul ecosistemului și poate avea repercusiuni serioase asupra calității vieții.

Solul este în cea mai mare parte caracterizat de aciditate moderată, are un conținut ridicat de humus și prezența microelementelor, a fosforului și potasiului mobil și azotului în cantități suficiente.

Astfel starea agrochimică a solului în comuna moldovenești prezintă caracteristici favorabile, motiv pentru care agricultura se practică extensiv pe tot teritoriul comunei.

3.2.4.4 Calitatea habitatelor și starea ariilor protejate

Importanța habitatelor naturale, a determinat adoptarea de către Uniunea Europeană a Directivei asupra Conservării Habitatelor Naturale și a Faunei și Florei Sălbatică (92/43/EEC). Scopul principal al acesteia este de a menține habitatele naturale, ecosistemele și speciile de interes interes într-o stare de conservare favorabilă.

Administrarea siturilor naturale din Munții Trascăului intră sub incidența Grupurilor de Acțiune Locală din Munții Metaliferi, Trascău și Muntele Mare, în cadrul căruia funcționează distinct Administrația Siturilor Natura 2000 Trascău, care se ocupă exclusiv de administrarea capitalului natural și al rezervațiilor naturale.

Demersurile acestor organizații sunt sprijinite de administrația comunei Moldovenești care are în vedere: reducerea activităților care ar produce scăderea efectivelor cinegetice și a păsărilor sălbatici, limitarea plantării altor specii de arbori decât cei autohtoni și gestionarea corespunzătoare a activităților de vânătoare.

Autoritățile comunei Moldovenești conlucrează cu organizațiile non guvernamentale pentru a asigura respectarea regulamentului Siturilor Natura 2000 Trascău și pentru a obține finanțări în cadrul programelor operaționale conservarea biodiversității și protejarea ariilor naturale.

3.2.5 Cultură, recreere și sport

La nivelul comunei există în grup de dans popular numită Aranyosszék Néptánccsoport, este apreciat de localnici, în perioada verii pe teritoriul comunei sunt organizate tabere de dansuri populare pentru copii.

Cu ocazia diferitelor sărbători cetățenii care participă la viața publică organizează mai multe evenimente specifice precum: balul strugurilor, balul mascat, balul de ziua femeii și balul de Crăciun. În cadrul acestor evenimente ansamblul Aranyosszék prezintă spectacole, astfel locuitorii pot petrece timpul într-un mod agreabil.

Comunei Moldovenești dispune de mai multe instituții culturale precum o bibliotecă și mai multe cămine culturale.

- Biblioteca de pe teritoriul comunei Moldovenești este utilizată în special de elevii care învață în comună, este dotată cu 4 calculatoare legate la rețeaua de internet, o imprimantă, un scanner și un videoproiector. Biblioteca dispune de un număr de 10.000 de volume pentru toate vârstele.
- Pe teritoriul administrativ a comunei sunt mai multe cămine culturale, în localitățile: Bădeni, Moldovenești, Plăiești, Moldovenești și Podeni. În căminurile culturale sunt organizate diferite banchete și baluri cu diverse ocazii; de asemenea căminele culturale sunt utilizate și de către membrii comunității pentru organizarea de mese festive. Căminul cultural din Moldovenești dispune de un spațiu de cazare și un grup sanitar cu cabine de duș, care sunt utilizate pentru cazarea copiilor invitați care sunt din alte localități.
- Cea mai mare parte din elementele etnografice și de folclor au dispărut în perioada colectivizării și industrializării, o parte dintre acestea s-au păstrat sau au fost reînviat, astfel se organizează în cadrul comunei diverse evenimente care atestă prezența elementelor de cultură în zona Moldovenești:
 - Zilele comunei Moldovenești;
 - Balul strugurilor
 - Ziua Recoltei.

În comuna Moldovenești există mai multe echipe sportive, echipele sunt formate de copii din satele aparținătoare comunei Moldovenești, acestea nu desfășoară o activitate regulată sau antrenamente regulate, în general se organizează concursuri și campionate la ocazii speciale cum ar fi Zilele comunei.

Comunei Moldovenești nu dispune de o sală de sport cu o capacitate mare, care ar putea găzdui evenimente sportive de o amploare mai mare. În localitatea Moldovenești există o sală de sport cu o capacitate mai mică, care deservește elevii din clasele gimnaziale, care își desfășoară activitățile sportive în cadrul orelor de sport.

Comuna Moldovenești deține numeroase obiective turistice, care fac parte din Lista Monumentelor Istorice ale județului Cluj, precum:

- Biserica unitariană din Moldovenești construit în sec. al XIII-lea;
- Biserica unitariană din Plăiești construit în stil roman în sec. al X-lea;
- Biserica unitariană din Bădeni, care datează din sec. XIV;
- Biserica reformat-calvină din Stejeriș din sec. VII-VIII;
- Biserica ortodoxă din lemn din Bădeni construită în jurul anului 1765;
- Biserica greco-catolică din Podeni reconstruit în 1908;
- Castelul Jósika din Moldovenești construit la începutul sec. al XVI-lea;
- Biserica ortodoxă din Podeni 1808;
- Dealul cetății.

3.2.6 Educație

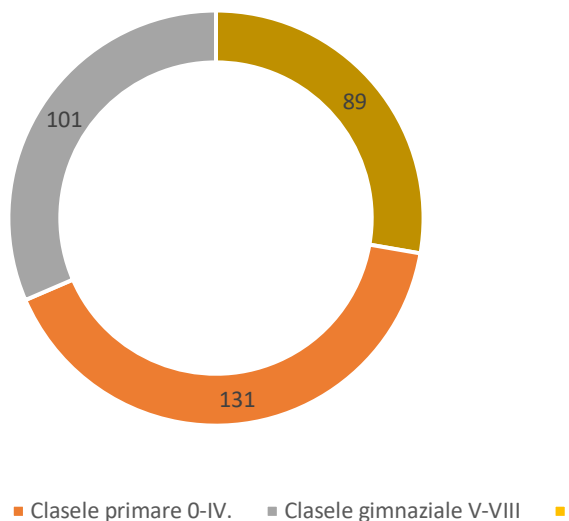
Pe teritoriul comunei Moldovenești este asigurată o bază materială corespunzătoare studiului și au fost înființate și dotate instituții de învățământ care să deservească populația școlară a comunei.

Prin populația școlară se înțelege totalitatea copiilor și elevilor cuprinși în procesul de instruire și educare la începutul anului școlar indiferent de formele de învățământ pe care le frecventează și de vârstă.

La nivelul anului școlar 2013 populația școlară este compusă din 321 de elevi. Aceștia sunt împărțiți după cum urmează:

- 89 de copii preșcolari frecventează grădinița; 25 la secția română și 64 la secția maghiară;
- 131 de elevi frecventează clasa pregătitoare și clasele I-IV; 67 la secția română și 64 la secția maghiară;
- 101 de elevi frecventează clasele V-VIII; 45 la secția română și 56 la secția maghiară;

Distribuția elevilor per ciclu de învățământ

Personalul didactic care deservește comuna se împarte în 3 categorii. Copii preșcolari sunt supravegheați de 6 educatoare, elevii din clasele pregătitoare și clasele I-IV sunt distribuiți la 8 învățătoare, iar pentru predarea materiilor de gimnaziu există 16 profesori.

În comună există 5 grădinițe, 4 unități în care de desfășoară activități didactice în cadrul ciclului primar și o școală care deservește clasele gimnaziale.

Majoritatea clădirilor în care de desfășoară activitatea didactică necesită reabilitare, modernizare și dotare.

Situația absolvenților de gimnaziu în comuna Moldovenești poate fi considerată mulțumitoare. La nivelul anului 2020 un procent de 43,75% din populația de gimnaziu au absolvit examenul de capacitate și și-au continuat studiile la liceele din județ.

La secția maghiară din 10 elevi 2 au abandonat studiile și 2 au rămas repetenți. La secția română din 6 elevi 1 a abandonat studiile și 3 au rămas repetenți.

3.2.7 Relații regionale, euroregionale și internaționale

În ultimii ani comuna Moldovenești a pus un puternic accent pe dezvoltarea relațiilor cu alte localități. Astfel în momentul de față comuna Moldovenești are în total patru relații de înfrățire cu localități de pe teritoriul Ungariei:

- Localitatea Moldovenești este înfrățită cu localitatea Sárkeresztes
- Moldovenești- Văleni au înfrățire cu localitatea Farnos
- Localitatea Plăiești este înfrățită cu localitatea Balatonakali
- Localitatea Bădeni este înfrățită cu localitatea Kisbánya

Administrația comunei ține o legătură strânsă cu localitățile învecinate, prin programul Europa pentru cetățeni, astfel în urma acestor schimburi de experiență Comuna Moldovenești își promovează atât tradițiile cât și obiceiurile și de asemenea atracțiile turistice ale zonei.

3.2.8 Oportunități pentru întreprinzători, investitori și angajatori

România, în întreaga ei istorie a fost o țară cu o populație predominant rurală. Deși migrația populației rurale spre orașe este un fenomen cu o manifestație consistentă de-a lungul timpului, procentajul populației stabilite în mediul rural schimbându-se în anii 1930, 1970, 1990 respectiv 2000 de la 78,6% la 63,1% la 45,8% la 45,7% respectiv 45,4%. Una dintre justificările programelor de dezvoltare locală de acest tip este armonizarea vieții rurale cu cea de la oraș, în alte cuvinte, egalizarea diferențelor dintre standardele de trai dintre cele două medii, făcând alegerea individului o analiză „pro și contra” comparativ cu una între „mai bine” sau „mai rău”. Dezvoltarea zonelor rurale reprezintă un pas înainte și în ceea ce privește clădirea unei Români mai sustenabile, majoritatea resurselor naturale fiind concentrate în zonele geografice aferente. Având aceste lucruri în vedere, se poate ajunge la concluzia că neatenția autorităților naționale la nevoile mediului rural va provoca următoarele efecte negative:

1. Nemulțumirea cetățenilor care, în primă fază, contribuie la neîncrederea față de autoritățile locale. Ne-adresată pe termen lung, această situație se poate concretiza în apatie politică și refuzul de a participa în procesul democratic cu convingerea că „nimic nu se va schimba”. Apatia are capacitatea de a îngreuna procesele administrative și inițiativele de dezvoltare, datorită necunoștinței de către autorități a nevoilor cetățenilor.

2. Neglijarea resurselor naturale aflate în zonele rurale și eventuala degradare a acestora. Nevalorificarea resurselor disponibile va inhiba, de asemenea, ritmul de dezvoltare a mediului rural și menținerea inegalității dintre nivelurile de trai.
3. Creșterea sărăciei, scăderea nivelului de trai la nivel local, circumstanță care va duce la poluarea mediului înconjurător datorită menținerii proaste a drumurilor, lipsei rețelelor durabile de utilități (în special rețele de canalizare deoarece acestea afectează calitatea apei potabile, lucru care la rândul ei va reduce productivitatea activităților agricole).

Ritmul dezvoltării zonelor rurale este strâns legat de intensitatea curentă a activităților economice desfășurate și varietatea acestora. O astfel de strategie care ar putea încuraja antreprenorii, investitorii și angajatorii să re-considere potențialul integrării mediului rural în planurile lor de extindere este diversificarea utilizării resurselor naturale distribuite în mediul rural în activități non-agricole prin turism, amenajarea mediilor pentru practicarea sporturilor și a activităților de recreere, inclusiv activități comerciale, servicii de consultanță, prelucrarea materiilor prime de bază și obținerea produselor din carne, lapte sau lemn. Conform unui studiu similar legat de creșterea atractivității mediului rural în ceea ce privesc oportunitățile de investiție întocmit de asociația CATALACTICA, există 6 motive pentru care antreprenorul sau investitorul privește mediul rural cu un grad de reticență.

1. Comparativ cu mediul urban, oportunitățile de a găsi locuri de muncă sunt mult mai mici.
2. Programele guvernamentale adresate mediului rural abordează problemele acestuia într-un mod inconsistent care nu adresează motivele de bază care stârnesc reticența micilor afaceri.
3. Nivelul de dezvoltare a capitalului uman în mediul rural este redus.
4. Autoritățile locale din mediul rural nu beneficiază de nivelul de expertiză necesară valorificării resurselor caracteristice fiecărei localități.
5. Infrastructura, de foarte multe ori, se află într-un stadiu precar și împiedică dezvoltarea afacerilor și reducerea costurilor de tranzacție.
6. Inițiativele guvernamentale pentru dezvoltarea rurală au șanse reduse să funcționeze deoarece nu implică comunitățile locuitoare și nu au urmărit stimularea spiritului antreprenorial din mediul rural.

Acești 6 factori transmit mesajul că prioritățile dintâi pentru dezvoltarea mediului rural sunt: îmbunătățirea/aducerea infrastructurii la un nivel satisfăcător de funcționare, asistarea autorităților

locale prin studii de cercetare care atrag atenția asupra resurselor naturale existente, modurile de valorificare a acestora și reperarea slăbiciunilor respectiv a punctelor forte localității specifice în scopul creării unei strategii de dezvoltare personalizate cu posibilități reale de implementare. Succesul dezvoltării mediului rural are un efect „viral” deoarece fiecare „poveste de succes” va contribui la îmbunătățirea strategiilor de dezvoltare a celorlalte localități prin identificarea unor bune practici care pot fi aplicate în toate strategiile de dezvoltare din viitorul apropiat și îndepărtat.

Revenind la programele guvernamentale, reformele de tipul „sus în jos” nu vor funcționa deoarece acestea vor impune un cadru legal care va trebui respectat fără a se ține cont de punctele forte, slăbiciunile și nevoile localității în cauză. De aceea, este nevoie de strategii personalizate care să adreseze nevoile fiecărei localități în parte, ținându-se cont de resursele, provocările sale și ameliorarea celor 6 factori menționați mai sus.

În cazul comunei Moldovenești, activitățile economice desfășurate țin în principal de domeniul agricol. Având în vedere că localitățile specifice mediului rural se ocupă cu agricultura, acest fapt nu diferențiază comuna Moldovenești de restul vecinilor săi. Astfel, prima recomandare este diversificarea activității acesteia prin valorificarea resurselor specifice acesteia. Comuna Moldovenești s-ar putea folosi de monumentele sale istorice pentru a face primii pași spre diversificarea în sectorul turistic. Conform capitolelor precedente a prezentei, Comuna Moldovenești are următoarele obiective turistice.

- a. Obiective turistice naturale precum:
 - a. Piatra Secuiului din Munții Trascăului
 - b. Localitatea Râmetea
 - c. Cheile Turzii
 - d. Lacul Stejeriș
- b. Obiective turistice antropice precum:
 - a. Municipiul Turda
 - b. Cetatea Moldovenești din Comuna Moldovenești
 - c. Castelul Joska din satul Moldovenești
 - d. Necropola medievală
 - e. Movila Cetății situat la poalele Pietre Secuiului
 - f. Biserica unitară din Moldovenești

- g. Biserica din lemn cu hramul Sfântului Nicolae din Satul Bădeni
- h. Biserica din lemn cu hramul Sfinților Arhangeli Mihai și Gavril din Podeni
- i. Biserica din Plăiești.

În concluzie, primul pas spre a face comuna Moldovenești mai prietenoasă din punctul de vedere al oportunităților pentru investitori este diversificarea activităților desfășurate în cadrul acesteia prin folosirea atu-urilor acesteia. Un exemplu de sector secundar în care ar putea activa comuna Moldovenești este sectorul turistic, datorită multitudinii de destinații aflate în apropierea comunei sau pe teritoriul acesteia. Important este ca UAT-ul acesta să se diferențieze de celelalte UAT-uri din Județul Cluj prin valorificarea resurselor naturale existente și practicarea altor activități înafară de agricultură.

IV. CERCETAREA SOCIOLOGICĂ

Pentru a putea stabili direcțiile de dezvoltare viitoare ale comunei Moldovenești ținând cont totodată de opiniile locuitorilor acesteia, s-a realizat o cercetare sociologică detaliată prin intermediul unui chestionar cu 32 de itemi. Cercetarea a urmărit identificarea modului în care are locuitorii Comunei Moldovenești percep situația actuală, gradul de mulțumire al acestora, principalele idei de dezvoltare și problemele pe care se doresc soluționate.

Chestionarul a fost aplicat de operatori de teren, pe un eșantion format din 282 de persoane din populația autohtonă. Marja de eroare considerată este de maxim 5%, iar probabilitatea ca rezultatele furnizate să se datoreze unei greșeli de aplicare sau eșantionare este de 0,05%. Împărțirea eșantionului pe sate s-a realizat luând în considerare procentul pe care populația fiecărui sat considerat în cercetare îl reprezintă din totalul locuitorilor comunei. Structura eșantionării pe sate este reprezentată în tabelul de mai jos:

Structura persoanelor chestionate în funcție de localitatea de care aparțin

Tabel. IVA Structura persoanelor chestionate în funcție de localitatea de care aparține

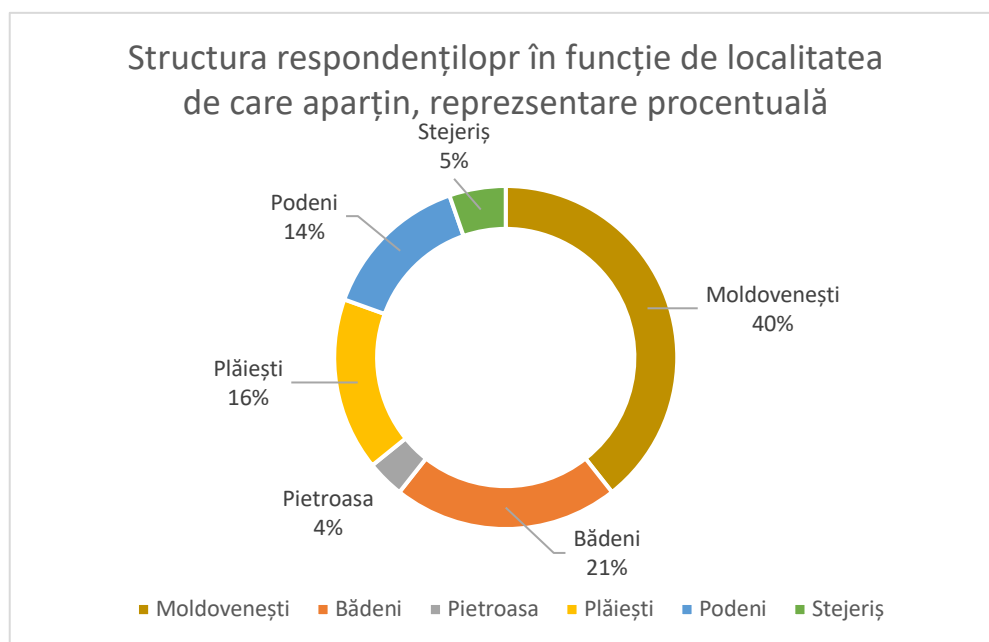
Localitatea	Nr. respondenților
Moldovenești	111
Bădeni	60
Pietroasa	10
Plăiești	46
Podeni	40
Stejeriș	15
Total	282

Sursa: prelucrarea datelor din chestionarele distribuite în rândul populației comunei Moldovenești

Concluzie: Cele mai multe persoane care au fost chestionate reprezintă locuitorii din satul Moldovenești cu un procent de 40% din total respondenți.

Chestionarul este structurat astfel încât să ofere răspunsuri la următoarele:

- Realizări în localitate în ultima perioadă;
- Lipsurile localității/comunei;
- Ce ar schimba localnicii în localitate/comună?
- Cum apreciază zona în care locuiesc, din mai multe puncte de vedere?
- Date generale despre respondenți.

Date generale despre respondenți

Structura persoanelor chestionate în funcție de vârstă arată în felul următor:

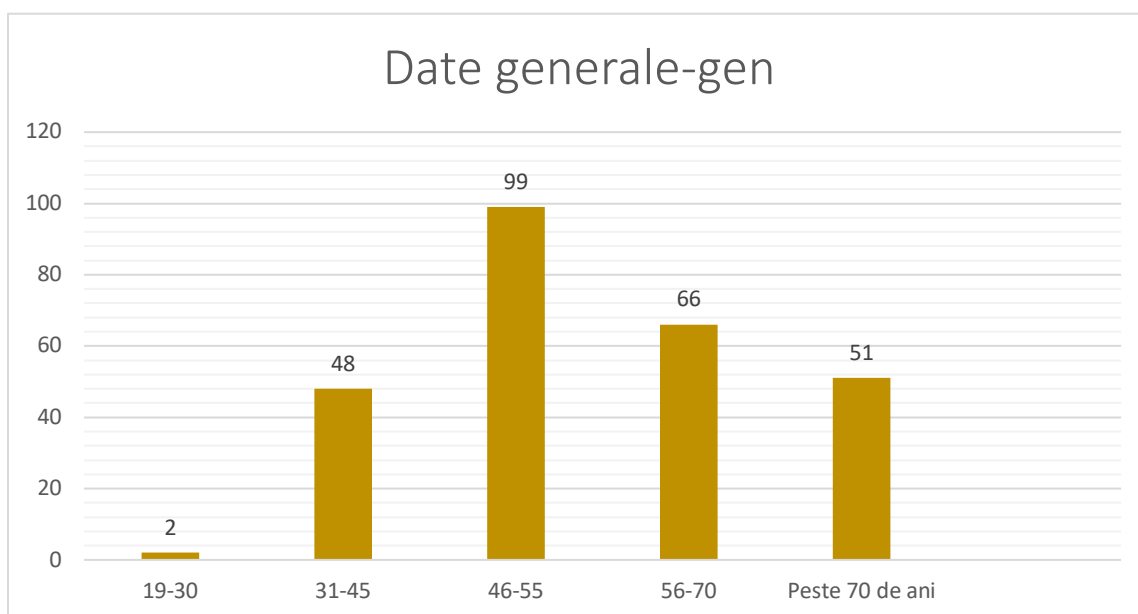
În contextul egalității șanselor, chestionarele au fost distribuite persoanelor din toate categoriile de vârstă (tineri, vârstă medie și persoane vârstnice).

Din cei 282 de respondenți: 0.7% (2 persoane) au vârsta cuprinsă între 19-30 ani; 17.02%(48 persoane) au vârsta cuprinsă între 31-45 ani; 35.10% (99 persoane) au vârsta cuprinsă între 46-55 ani; 23.40% (66 persoane) au vârsta cuprinsă între 56-70 ani; 18.08% (51 persoane) au vârsta peste 70 de ani.

Figura. IVB Structura persoanelor chestionate în funcție de vârstă

Sursa: prelucrarea datelor din chestionarele distribuite în rândul populației comunei Moldovenești

Concluzie: Cele mai mare procentaj privind vârsta respondenților o reprezintă cea între 46-55 ani în proporție de 35.10%, în timp ce cel mai mic procentaj privind vârsta respondenților o reprezintă cea între 19-30 ani, în proporție de 0.7 %

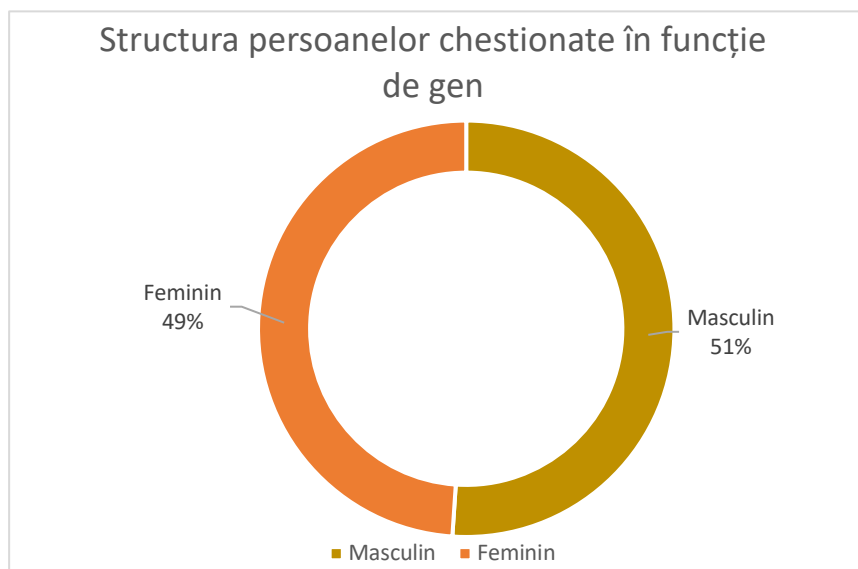
Structura persoanelor chestionate în funcție de gen arată în felul următor:

În cadrul respectării egalității de șanse, chestionarele au fost distribuite atât persoanelor de sex masculin, cât și persoanelor de sex feminin, urmărindu-se într-o măsură cât mai mare a echilibrului

între cele două sexe. Structura respondenților în funcție de sexe este următoarea:

- 51% dintre respondenți sunt de sex masculin (reprezentând 144 persoane)
- 49% dintre respondenți sunt de sex feminin (reprezentând 138 persoane)

Figura IV 1A Structura persoanelor chestionate în funcție de gen

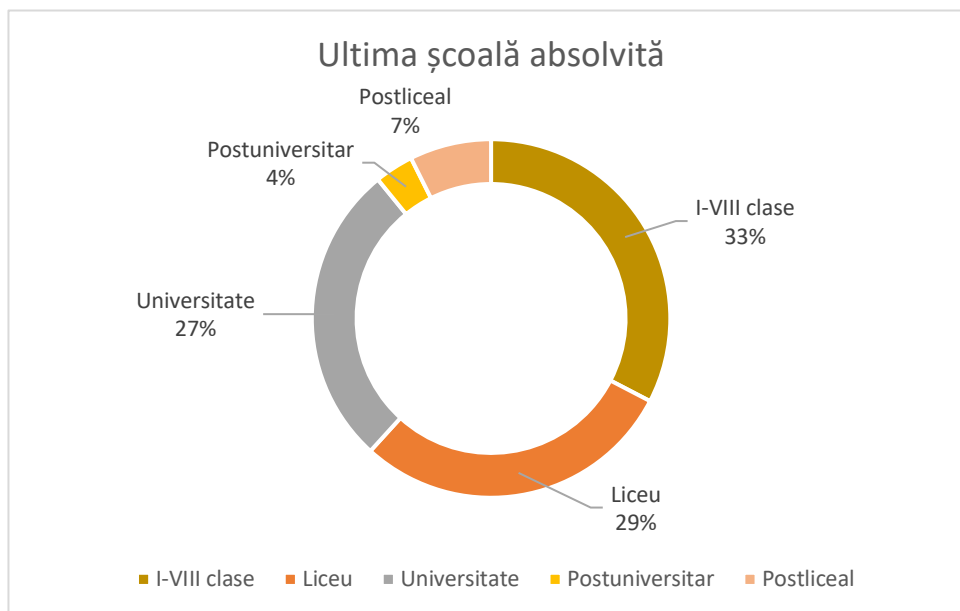
Sursa: prelucrarea datelor din chestionarele distribuite în rândul populației comunei Moldovenești

Concluzie: În funcție de gen, respondenți se împart aproape în egală măsură, diferența dintre respondenți de sex masculin majoritari (51%) și sex feminin (49 %) fiind de doar 2 puncte procentuale.

Structura persoanelor chestionate în funcție de ultima școală absolvită

Din cei respondenți 93 au studii gimnaziale respectiv I-VIII clase; 83 au studii liceale; 78 universitare; 10 postuniversitare, 21 postliceală.

Fig. IVC Date generale despre respondenți-Ultima școală absolvită

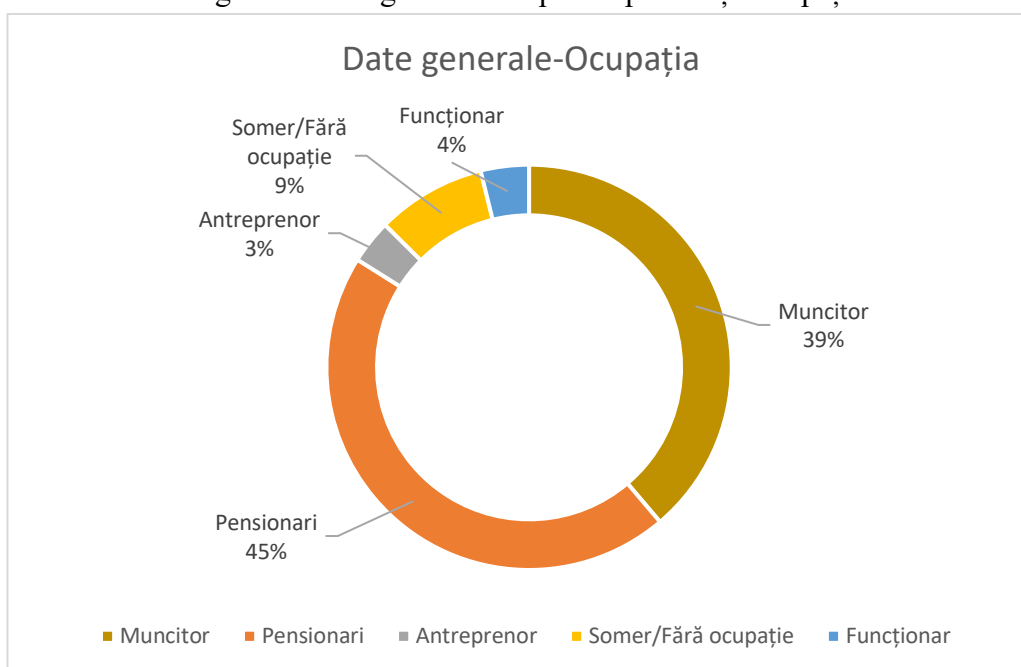

Sursa: prelucrarea datelor din chestionarele distribuite în rândul populației comunei Moldovenești

Concluzie: Majoritatea respondenților în proporție de 33% au studii medii gimnaziale (I-VIII clase), respectiv 29% au studii liceale.

Date privind ocupația arată că majoritatea respondenților în proporție de 43% (122 persoane) au ocupație, 45% (129 persoane) sunt pensionari, 9% (25 persoane) nu au loc de muncă, 3% (10 persoane) sunt antreprenori.

Fig. IVD Date generale despre respondenți-Ocupația

Sursa: prelucrarea datelor din chestionarele distribuite în rândul populației comunei Moldovenești

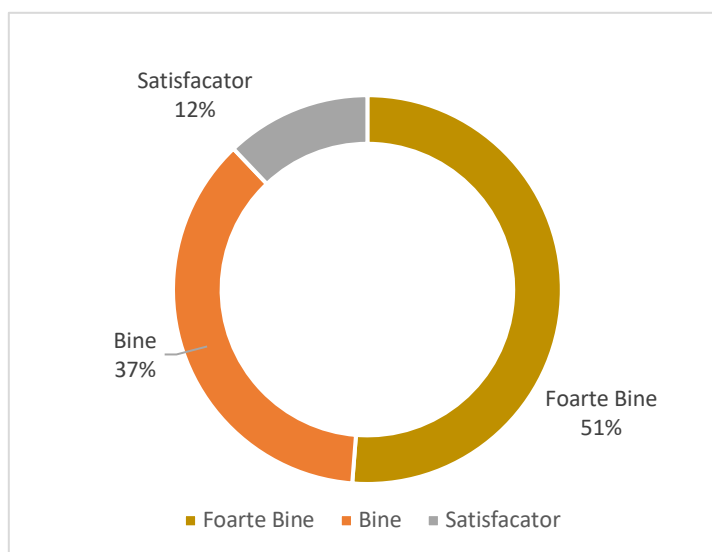
Concluzie: Majoritatea respondenților în proporție de 43% reprezintă persoane cu ocupație, procentaj urmat de pensionari, în proporție de 45%

În cadrul chestionarului distribuit în vederea elaborării Planului Strategic de Dezvoltare Locală al Comunei Moldovenești 2021-2027, au fost adresate următoarele întrebări:

1. Cât de bine cunoașteți această localitate, cetățenii săi și nevoile sale de dezvoltare?

Cea mai mare parte a respondenților consideră că cunosc bine sau foarte bine localitatea, cetățenii săi și nevoile sale de dezvoltare, însemnând o proporție de 88% (147 răspunsuri.).

Figura nr. IVE

Sursa: prelucrarea datelor din chestionarele distribuite în rândul populației comunei Moldovenești

Concluzie: Majoritatea respondenților consideră că cunosc foarte bine localitatea, cetățenii săi și nevoile sale de dezvoltare, însemnând o proporție de 51% (144 răspunsuri); 37% (103 răspunsuri) consideră că cunosc bine localitatea, cetățenii săi și nevoile sale de dezvoltare; iar 12% (34 răspunsuri) consideră că cunosc satisfăcător localitatea, cetățenii săi și nevoile sale de dezvoltare.

2. Ați auzit până acum de inițiativele Primăriei și a Consiliului Local cu privire la realizarea Strategiei locale de dezvoltare durabilă a comunei Moldovenești?

Ce mai mare parte a respondenților susțin că au auzit de inițiativele Primăriei și a Consiliului Local cu privire la realizarea Strategiei locale de dezvoltare durabilă a comunei Moldovenești, însemnând o proporție de 55% (153 răspunsuri).

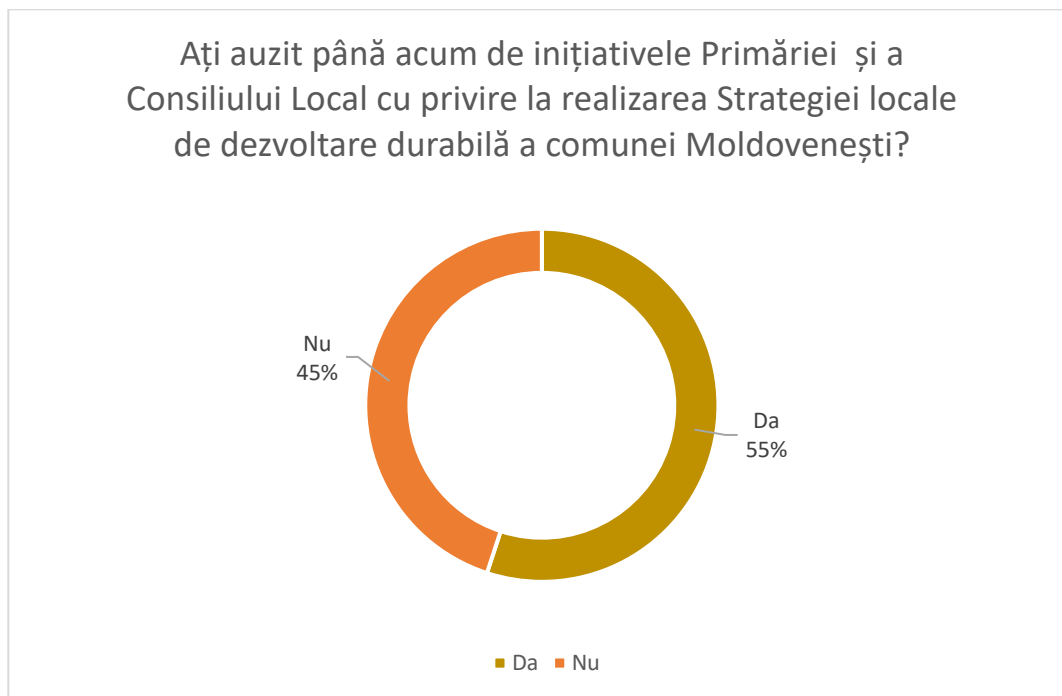

Figura nr. IV F

Sursa: prelucrarea datelor din chestionarele distribuite în rândul populației comunei Moldovenești

Concluzie: dintre cei respondenți 55% (153 persoane) susțin că au auzit până acum de inițiativele Primăriei și a Consiliului Local cu privire la realizarea Strategiei locale de dezvoltare durabilă a comunei Moldovenești, iar 45% (125 persoane) susțin că nu au auzit până acum de inițiativele Primăriei și a Consiliului Local cu privire la realizarea Strategiei locale de dezvoltare durabilă a comunei Moldovenești.

3. Cât de mulțumită sunteți, în general, de următoarele (felul în care trăiți, comuna în care trăiți, localitatea în care trăiți)?

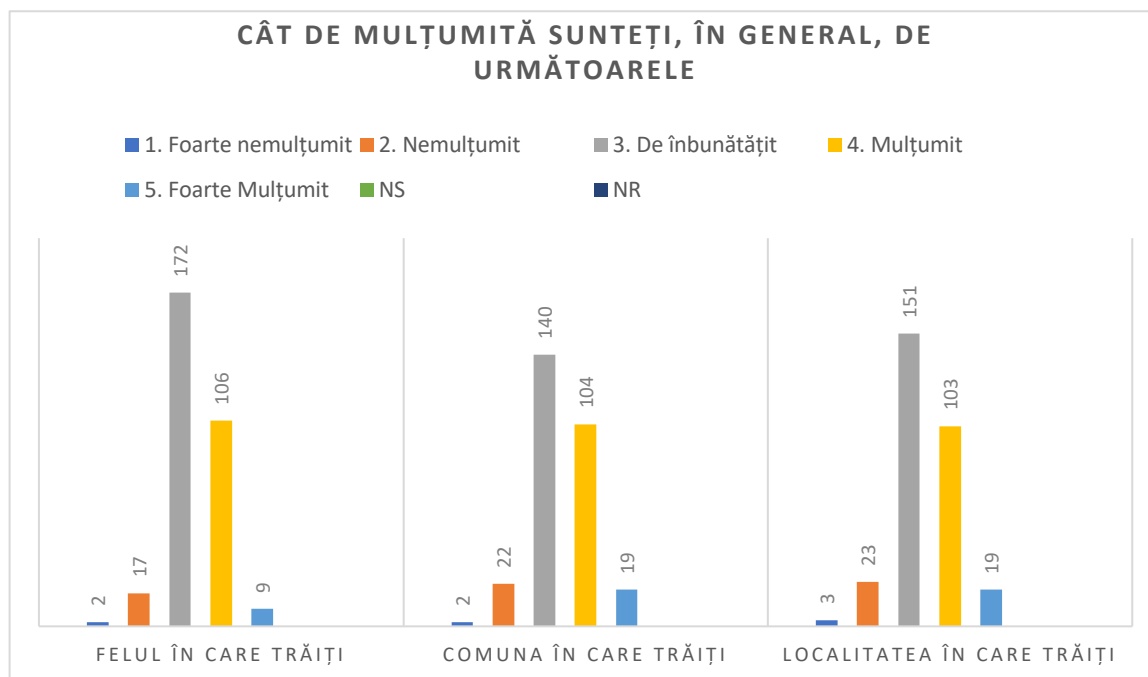
La acest item, marea majoritate a respondenților susțin că ar necesita îmbunătățiri felul în care trăiesc, comuna și localitatea în care trăiesc. La întrebarea *Cât de mulțumit sunteți cu felul în care*

trăiți, 60% (172 persoane) au ales cifra 3 ca și răspuns la întrebarea *Cât de mulțumit sunteți cu comuna în care trăiți*, 48.7% (140 persoane) au ales cifra 3 ca și răspuns; la întrebarea *Cât de mulțumiți sunteți cu localitatea în care trăiți*, 51.36% (151 persoane) au ales cifra 3 ca și răspuns.

Figura nr. IV G

Sursa: prelucrarea datelor din chestionarele distribuite în rândul populației comunei Moldovenești

Concluzie: Marea majoritate a respondenților susțin că ar dori îmbunătățirea felului în care trăiesc, comuna și localitatea în care trăiesc de asemenea.

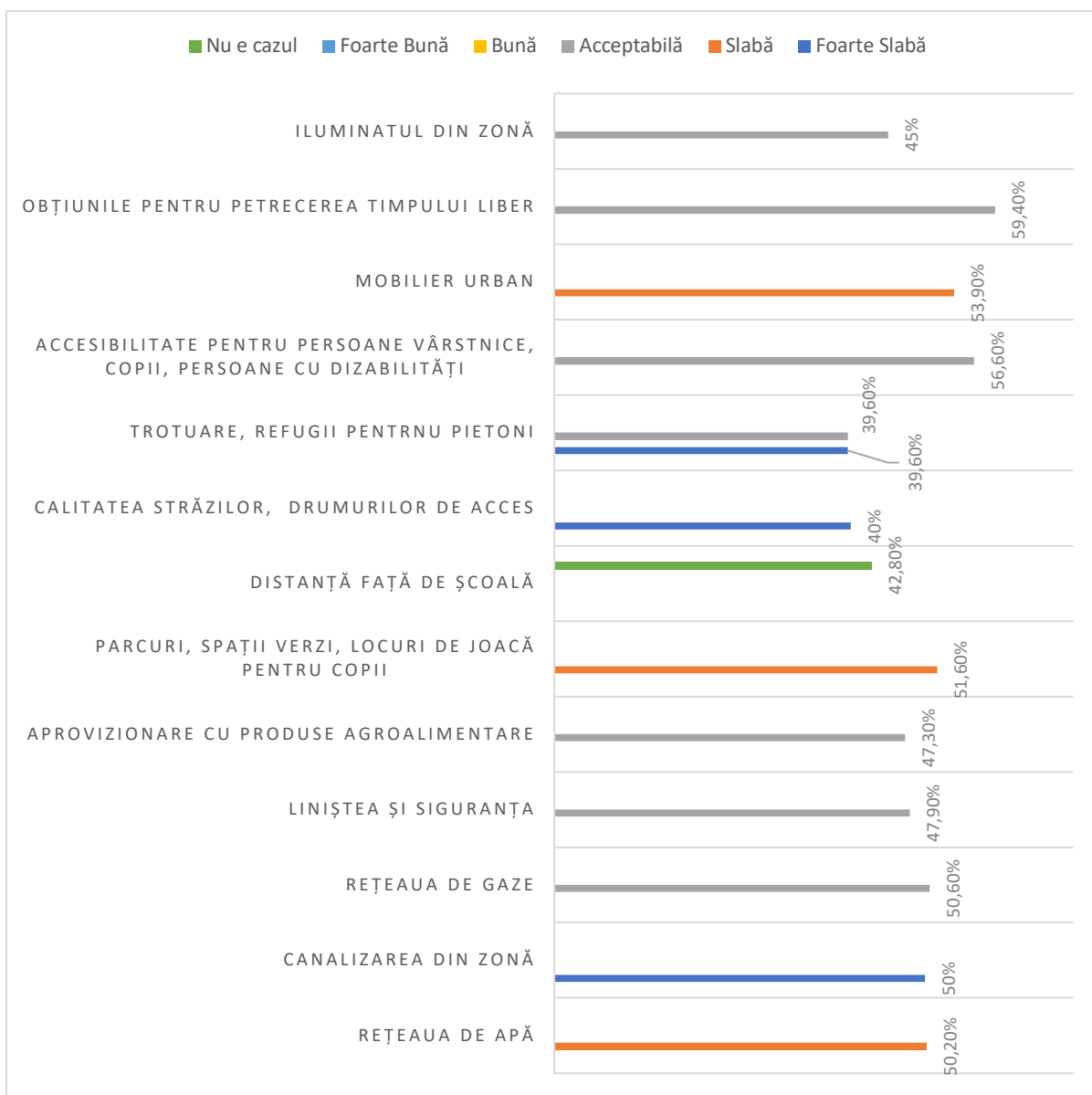
4. Cum apreciați zona în care locuiți din următoarele puncte de vedere?

La acest item respondenții au trebuit să aprecieze anumite facilități ale comunei, care influențează viața de zi cu zi a localnicilor din comuna Moldovenești.

Sursa: prelucrarea datelor din chestionarele distribuite în rândul populației comunei Moldovenești

Concluzie: Majoritatea respondenților au apreciat anumite facilități ca fiind foarte slabe, slabe respectiv acceptabile.

Figura nr. IVH Aprecierea facilităților din comuna Moldovenești

Majoritatea respondenților au considerat că anumite facilități, care influențează viața de zi cu zi a localnicilor sunt foarte slabe, slabe sau acceptabile. Vezi figura nr. IV H

*Dacă analizăm mai în amănunte figura nr., și răspunsurile corespondenților, putem concluziona că localnicii consideră că facilitățile precum **canalizarea; calitatea străzilor, a drumurilor de acces** sunt foarte slabe. Aceste aspecte sunt explicabile datorită faptului că la nivelul comunei lipsa canalizării este o problemă majoră și de asemenea starea drumurilor comunale și a trotuarelor necesită lucrări. Astfel 50% din respondenți consideră Canalizarea comunei foarte slabă (138 persoane); 40% din respondenți consideră Calitatea străzilor, a drumurilor de acces foarte slabe (113 persoane); 39.6% din respondenți consideră calitatea trotuarelor ,refugiilor pentru pietoni foarte slabe (112 persoane).*

*Alte facilități precum **rețeaua de apă; parcuri, spații verzi, locuri de joacă pentru copii; mobilier urban** sunt apreciate de către localnici ca fiind de o calitate slabă. Aceste aspecte sunt explicabile datorită problemelor cu apa potabilă și a inexistenței sau a dotării slabe a comunei cu bănci, coșuri de gunoi, etc. De asemenea localnici nu sunt mulțumiți de numărul și felul în care sunt întreținute parcurilor, spațiile verzi și a locurilor de joacă pentru copii. Astfel 50.2% din respondenți consideră că rețeaua de apă este de o calitate slabă (142 persoane); 51.6% din respondenți consideră că nu sunt suficiente parcuri, spații verzi și de asemenea locuri de joacă special amenajate pentru copii, astfel au apreciat ca fiind facilități slab dezvoltate (160 persoane); 53.9% dintre respondenți consideră că mobilierul urban este inexistent sau de o calitate deplorabilă, astfel au apreciat ca fiind slabe (152 persoane).*

*Dacă analizăm în continuare răspunsurile date de respondenți putem concluziona că localnicii sunt relativ mulțumiți de anumite facilități și consideră acceptabile, cum ar fii **rețeaua de gaze; liniștea și siguranța zonei; aprovizionarea cu produse agroalimentare; accesibilitate pentru persoanele vârstnice, copii, persoane cu dizabilități, opțiunile pentru petrecerea timpului liber; iluminatul public din comună.***

Astfel 50.6% din respondenți apreciază rețeaua de gaze acceptabilă (145 persoane); 47.9% din respondenți apreciază liniștea și siguranța zonei ca fiind acceptabilă (140 persoane); 47.4% din respondenți apreciază ca fiind acceptabilă serviciile de aprovizionare cu produse agroalimentare (138 persoane); 56.6% din respondenți apreciază ca fiind acceptabile facilități-le de accesibilitate

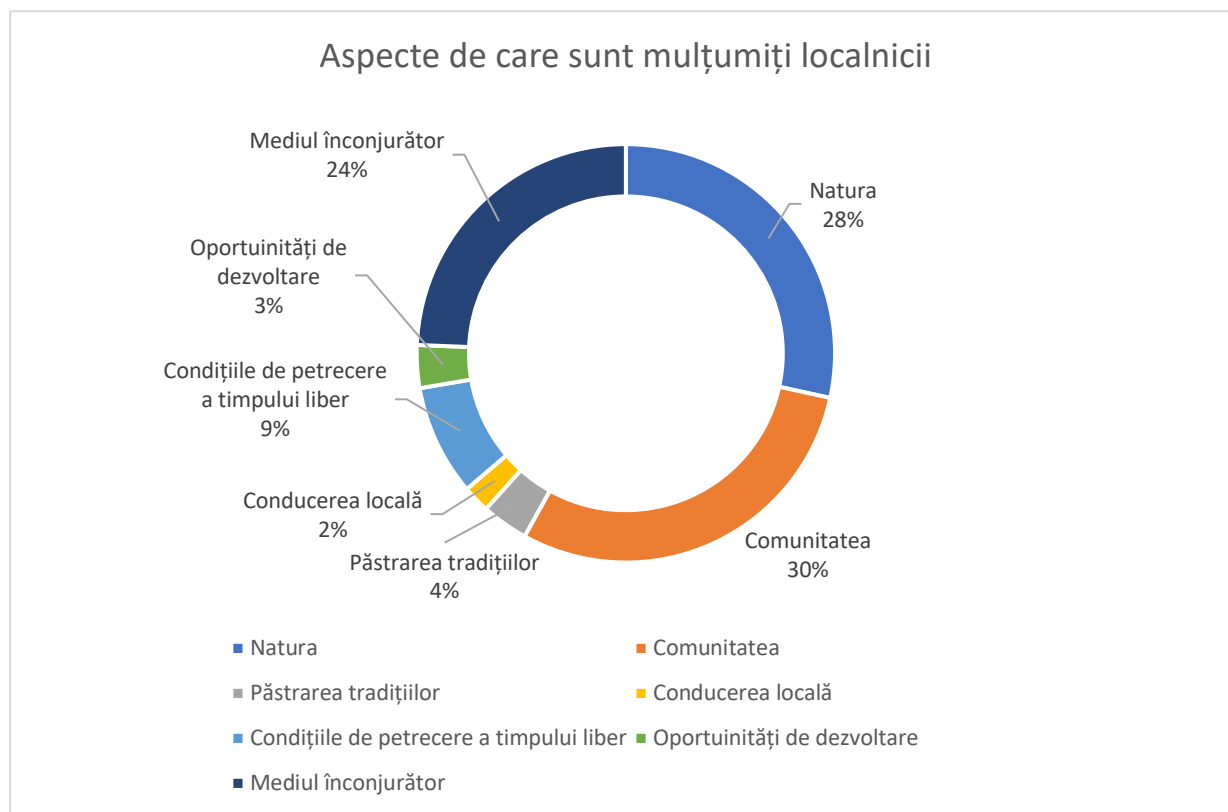
pentru persoane vârstnice, copii, persoane cu dizabilități (160 persoane); 59.4% din respondenți consideră acceptabilă opțiunile pentru petrecerea timpului liber (168 persoane); 45% din respondenți consideră acceptabilă calitatea iluminatului public din zonă (128 persoane).

5. Numiți 3 aspecte care vă plac în comuna Moldovenești

Figura IV H1

La acest item localnicii au putut alege trei aspecte de care sunt mulțumiți, între cele mai des întâlnite răspunsuri putem întâlni: natura, comunitatea și mediul înconjurător.

(vezi figura nr. IV H1)

Sursa: prelucrarea datelor din chestionarele distribuite în rândul populației comunei Moldovenești

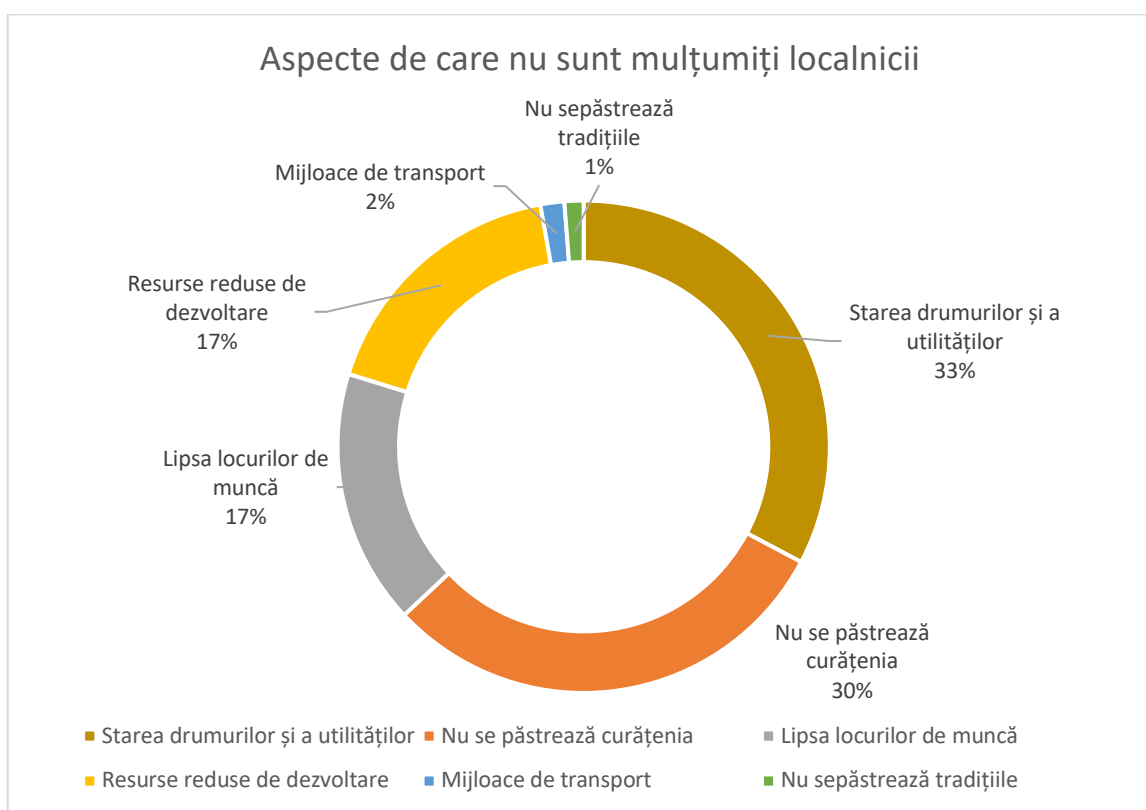
Concluzie: La această întrebare 30 % din respondenți se consideră mulțumiți de comunitatea în care trăiesc (195 persoane); 28% din respondenți se consideră mulțumiți de natură (189 persoane); 24% din respondenți se consideră mulțumiți de mediul înconjurător (162 persoane); 9% din respondenți se consideră mulțumiți de condițiile de petrecere a timpului liber (57

persoane); și un număr restrâns de respondenți au afirmat faptul că sunt mulțumiți de felul în care se păstrează tradițiile în comuna Moldovenești, respectiv 4% (22 persoane), iar 2% din respondenți se consideră mulțumiți de conducerea locală (14 persoane).

6. Numiți 3 aspecte care nu vă plac în comuna Moldovenești!

La acest item localnicii au putut alege trei aspecte de care nu sunt mulțumiți, între cele mai des întâlnite răspunsuri putem întâlni: starea drumurilor și a utilităților, nu curățenia pe teritoriul administrativ al comunei și resursele reduse de dezvoltare a comunei. (vezi figura nr. IV H2)

Figura nr. IV H2

Sursa: prelucrarea datelor din chestionarele distribuite în rândul populației comunei Moldovenești

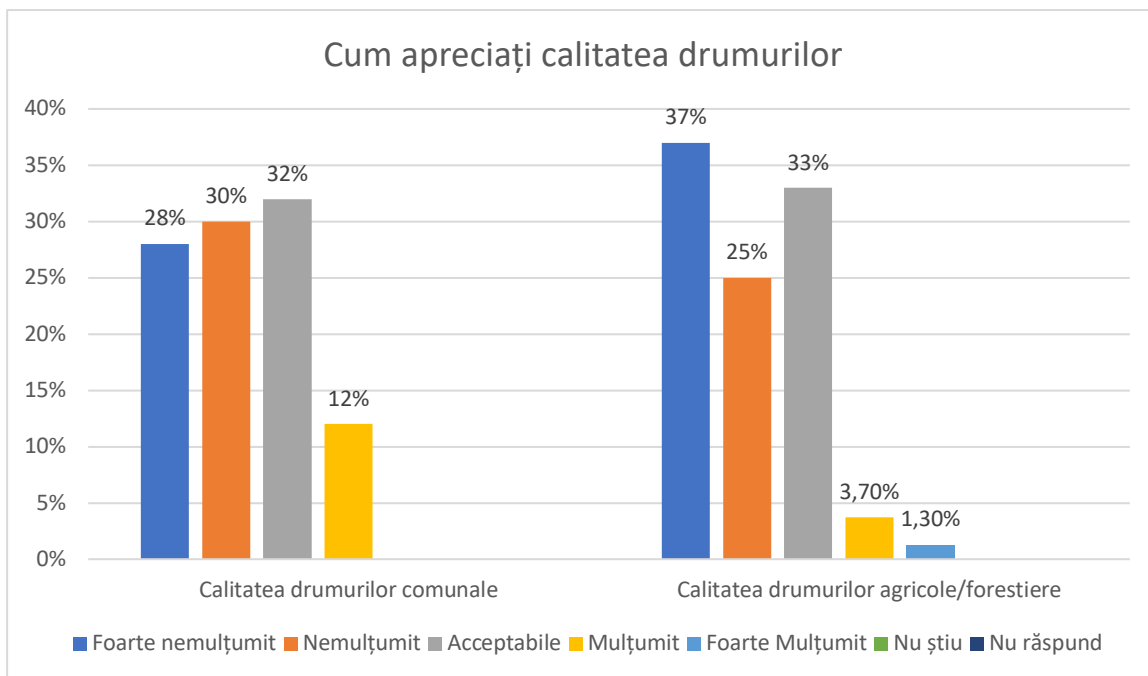
Concluzie: la această întrebare 33 % din respondenți se consideră nemulțumiți de starea drumurilor și a utilităților (201 persoane); 30% din respondenți se consideră nemulțumiți de faptul că nu se păstrează curățenia în comună (193 persoane); 17% din respondenți se consideră nemulțumiți de resursele reduse de dezvoltare (111 persoane) și de lipsa locurilor de muncă (107 persoane).

7. Întrebări legate de infrastructura comunei Moldovenești

Principalele componente de infrastructură vizate prin intermediul chestionarelor aplicate în cadrul cercetării sociologice sunt: drumurile comunale; drumurile agricole/forestiere; apa potabilă, canalizarea; iluminatul public .

Marea majoritate a respondenților consideră calitatea drumurilor comunale și ale celor agricole/forestiere acceptabile respectiv slabe. Deși autoritățile locale au pietruit majoritatea drumurile satești și comunale acestea sunt greu practicabile de locuitorii.

Figura nr. IV I

O mare parte dintre cei respondenți au menționat importanța asfaltării drumurilor comunale.

(vezi figura nr. IV I)

Sursa: prelucrarea datelor din chestionarele distribuite în rândul populației comunei Moldovenești

Concluzie: Acest item a prevăzut două întrebări referitoare la cum apreciază calitatea drumurilor comunale și calitatea drumurilor agricole/forestiere de pe teritoriul comunei Moldovenești.

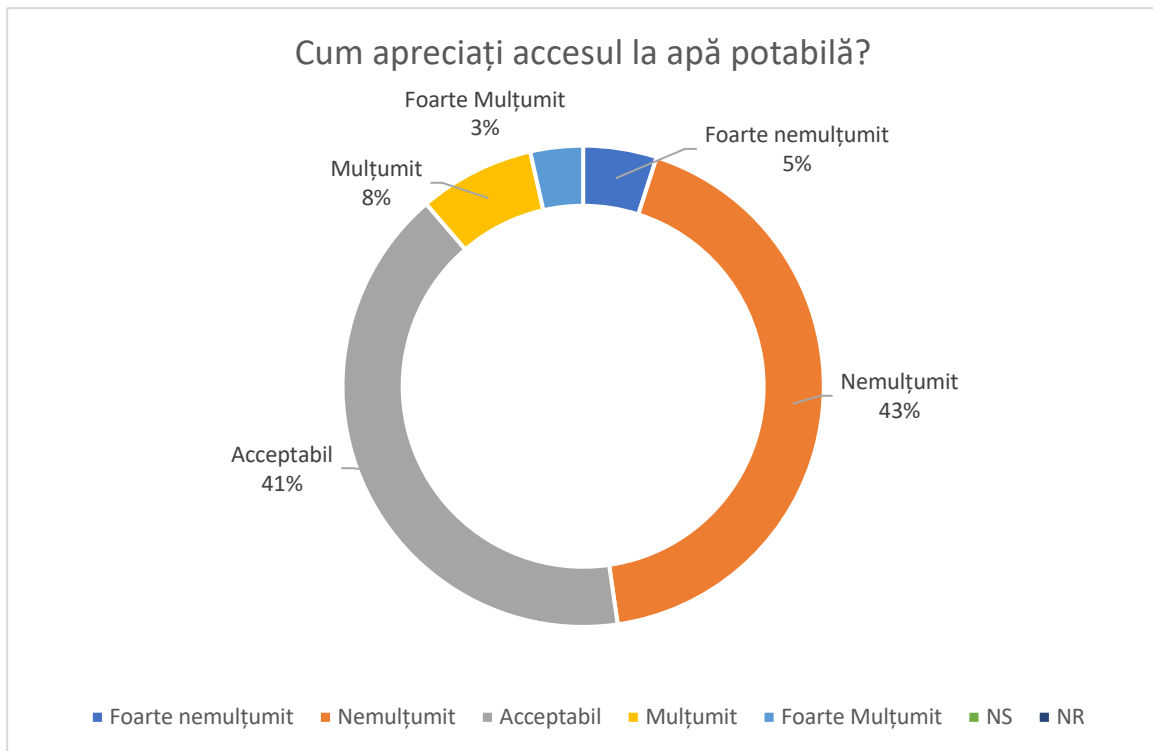
La întrebarea adresată respondenților referitor la calitatea drumurilor comunale 32% dintre cei chestionați consideră acceptabile (90 persoane); 30% sunt nemulțumiți (85 persoane); 28% sunt

foarte nemulțumiți (73 persoane), iar doar 12% dintre cei chestionați consideră că drumurile comunale sunt bune și astfel sunt mulțumiți de calitatea acestora.

La întrebarea adresată corespondenților referitor la calitatea drumurilor agricole/forestiere 37% sunt foarte nemulțumiți (86 persoane); 33% consideră acceptabile (92 persoane); 25% sunt nemulțumiți (70 persoane), iar doar 3.70% respectiv 1.30% consideră drumurile agricole/forestiere de o calitate bună, astfel 28 de persoane se consideră mulțumiți și 3 persoane foarte mulțumiți.

Prin interpretarea răspunsurilor participanților la studiu putem afirma că rețeaua de apă potabilă nu deservește la momentul actual în totalitate locuitorii comunei, un procent considerabil procură apa necesară gospodăriei de zi cu zi din fântânile proprii. Cea mai mare parte a respondenților nu sunt mulțumiți de accesul la apă potabilă. (vezi figura nr IV J)

Figura nr IV J

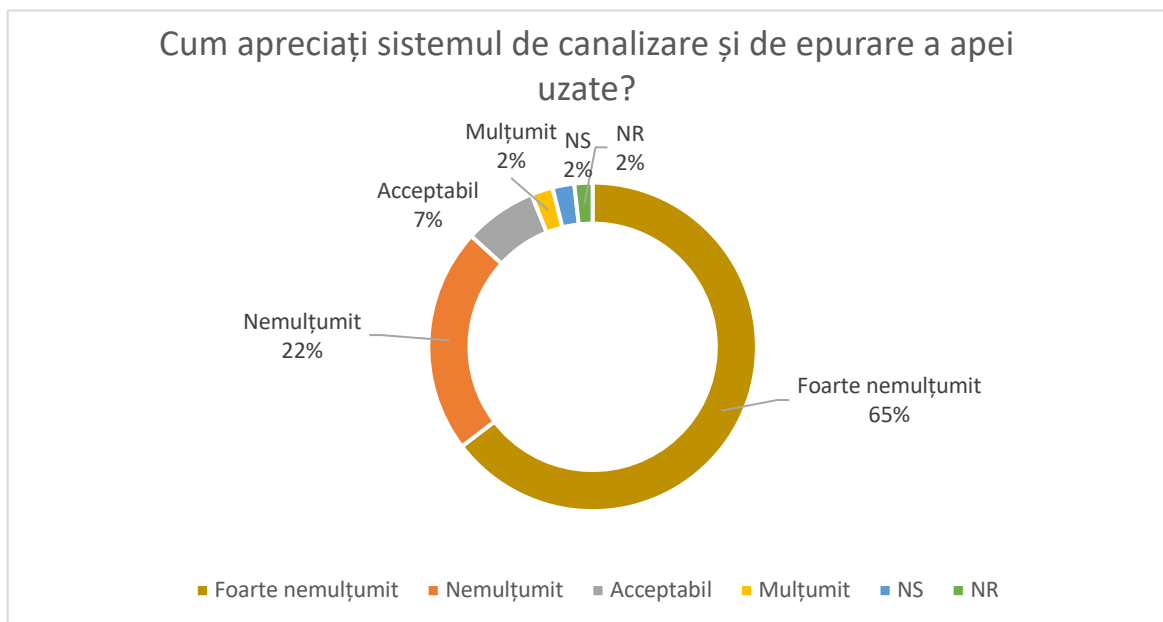

Sursa: prelucrarea datelor din chestionarele distribuite în rândul populației comunei Moldovenești

Concluzie: 43% dintre respondenți sunt nemulțumiți de accesul la apă potabilă (121 persoane); 41% dintre respondenți consideră acceptabilă (116 persoane); 5% dintre respondenți sunt nemulțumiți (14 persoane); iar 8% sunt mulțumiți (22 persoane) și 3% foarte mulțumiți (10 persoane).

Absența canalizării este una dintre cele mai mari probleme cu care se confruntă locuitorii comunei Moldovenești. La momentul actual fiecare gospodărie gestionează problema apelor uzate în mod individual, utilizând fose septice sau deversând apele menajere prin mijloace improvizate. Localnicii consideră că odată cu rezolvarea acestui aspect calitatea vieții în comuna Moldovenești se va îmbunătăți considerabil și mediul înconjurător va avea mai puțin de suferit. Cei chestionați sunt foarte nemulțumiți de stadiul de racordarea la canalizare și a sistemului de epurare a apei uzate. (vezi figura nr IV K)

Figura nr. IV K

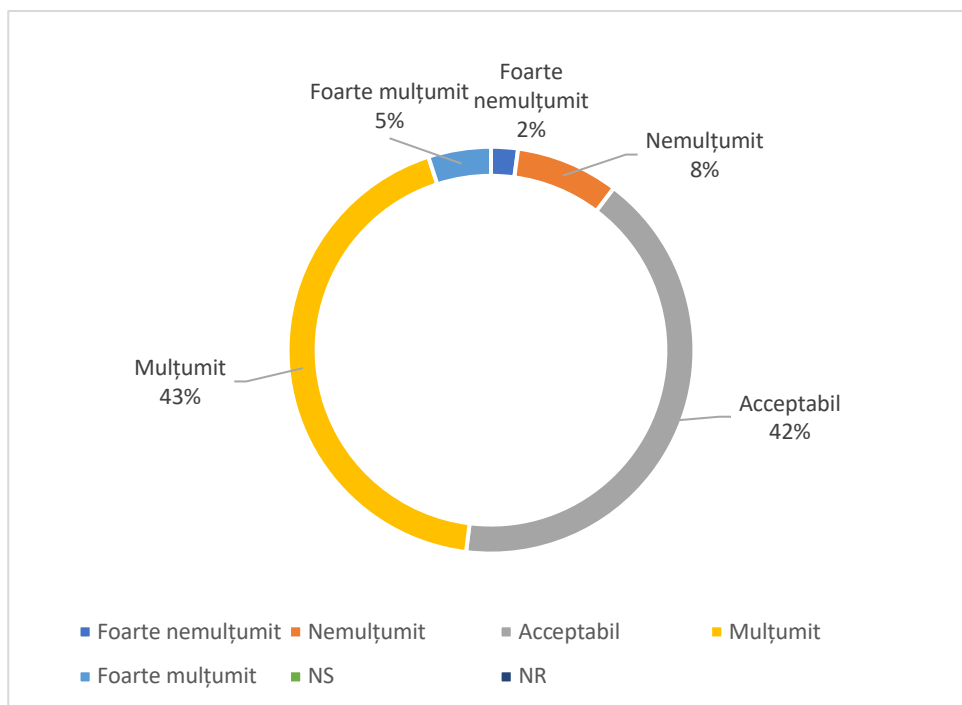

Sursa: prelucrarea datelor din chestionarele distribuite în rândul populației comunei Moldovenești

Concluzie: 65% din cei respondenți sunt foarte nemulțumiți de sistemul de canalizare și de epurare a apei uzate (181 persoane); 22% se consideră nemulțumiți (62 persoane); 7% dintre respondenți consideră acceptabilă (20 persoane); iar 2% se consideră mulțumiți (6 persoane); 2% au răspuns nu știu, respectiv nu răspund (5-5 persoane).

Marea majoritate a respondenților sunt mulțumiți de sistemul de iluminat public, acest lucru se datorează investițiilor făcute de-a lungul timpului. (vezi figura nr IV L)

Figura nr. IV L

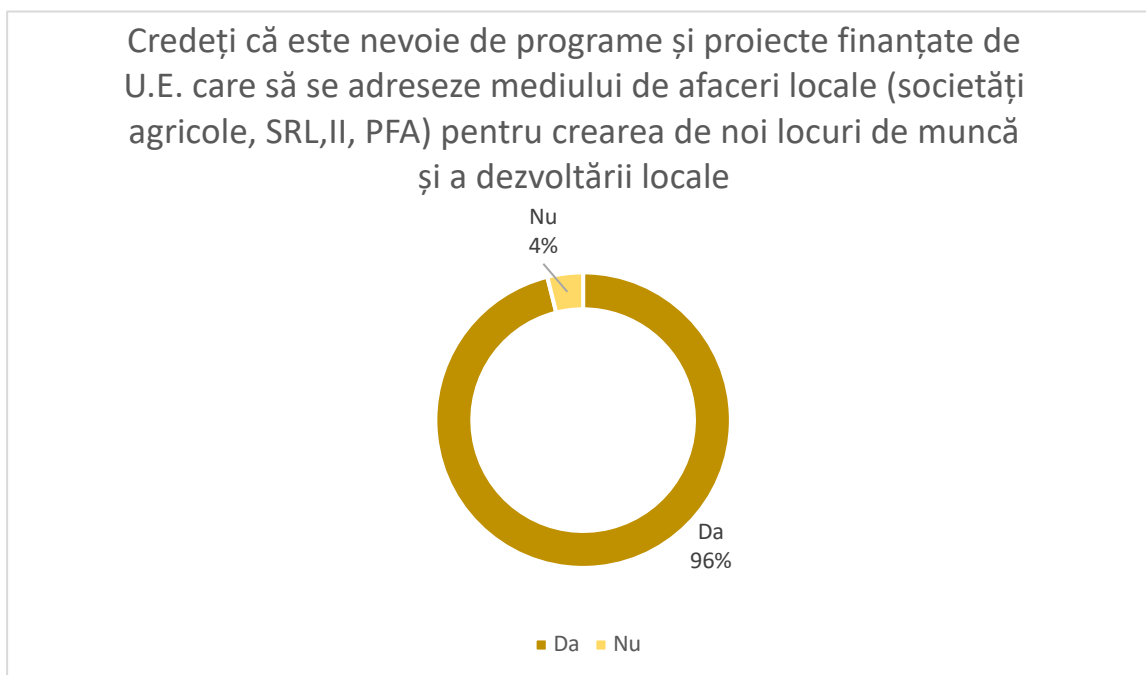
Sursa: prelucrarea datelor din chestionarele distribuite în rândul populației comunei Moldovenești

Concluzie: Cea mai mare parte a respondenților sunt mulțumiți sau consideră acceptabilă sistemul de iluminat public al comunei Moldovenești. 43% susțin că sunt mulțumiți (121 persoane); 42% consideră acceptabilă (117 persoane); 8% sunt foarte nemulțumiți (23 persoane); 5% sunt foarte mulțumiți (6 persoane); 2% sunt foarte nemulțumiți (6 persoane).

8. Întrebări legate de agricultură și zootehnie

Sectorul agricol la nivelul comunei Moldovenești cunoaște o bună dezvoltare. Terenurile agricole sunt lucrate. 96% din cei respondenți (271 persoane) cred că este nevoie de programe și proiecte de finanțate de U.E. care să se adreseze mediului de afaceri locale pentru crearea de noi locuri de muncă și a dezvoltării locale. (vezi figura nr. IV M)

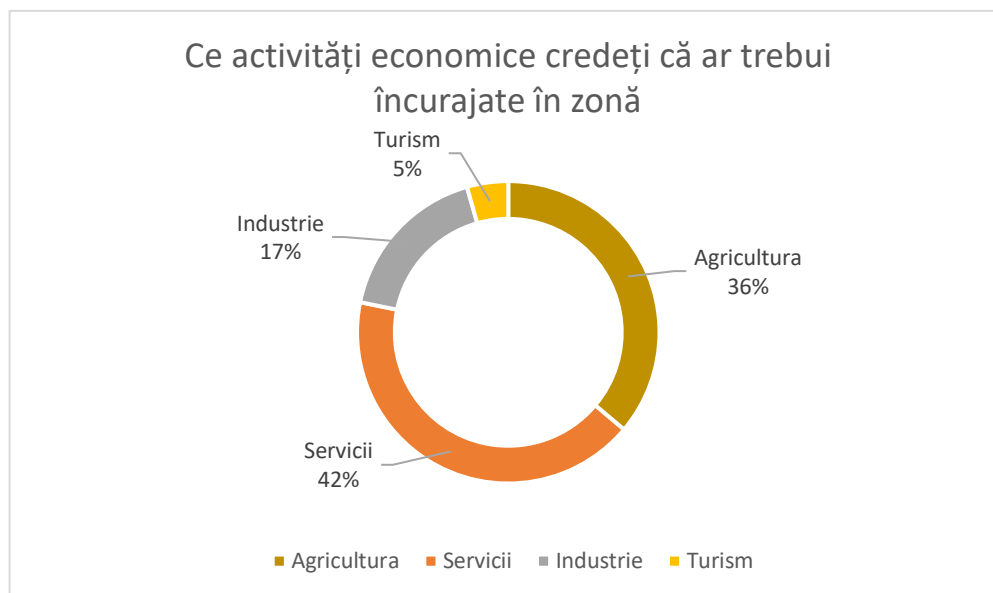
Figura nr. IV M

Sursa: prelucrarea datelor din chestionarele distribuite în rândul populației comunei
Moldovenești

De asemenea 36% dintre cei respondenți (164 persoane) consideră agricultura o activitate care ar trebui încurajată în comună. (vezi figura nr. IV N)

Figura nr. IV N

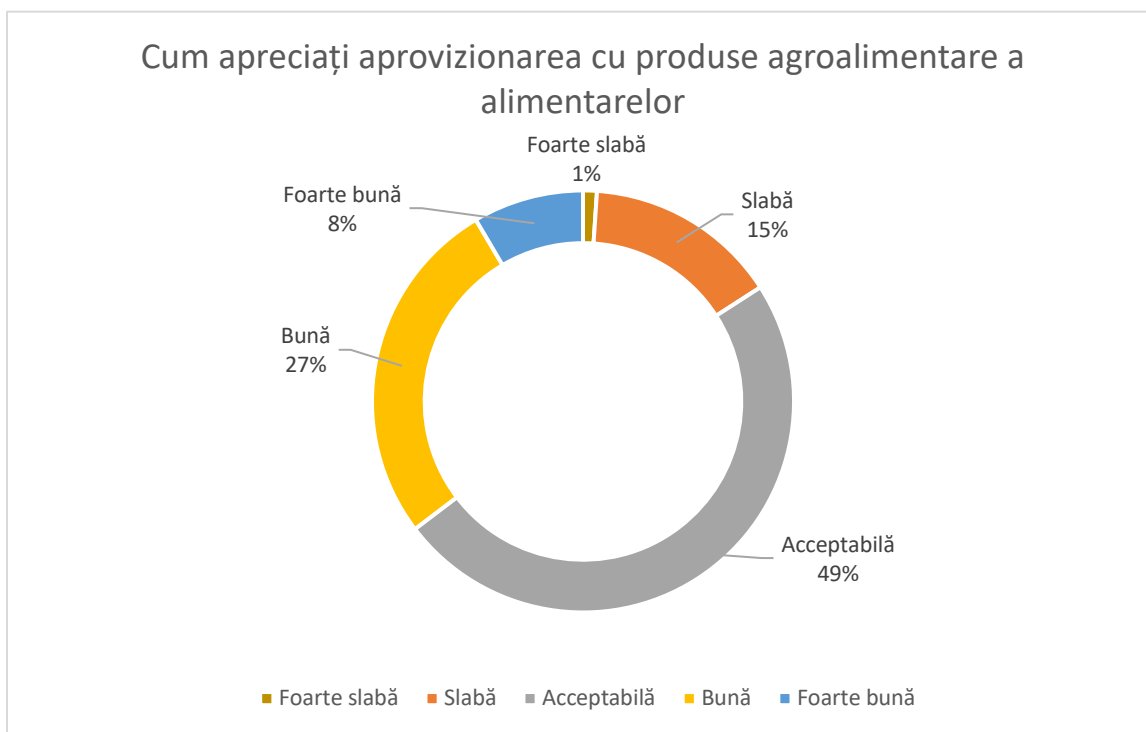
Sursa: prelucrarea datelor din chestionarele distribuite în rândul populației comunei Moldovenești

9. Întrebări legate de mediu de afaceri

Mediul de afaceri la nivelul comunei Moldovenești este slab reprezentat. Cei mai bine reprezentați sunt întreprinzătorii care practică agriculturii, dar în rest nu putem vorbi despre o bună dezvoltare a unui alt sector. Servicii specifice în alte domenii de activitate precum construcții, întreținere, recreere, etc, sunt slab reprezentate pe teritoriul comunei. Cu toate acestea interesul pentru deschiderea unei afaceri în domeniul serviciilor la nivel de comună este scăzut.

Comerțul este perceput ca având o dezvoltare medie. La nivelul comunei activează societăți care comercializează alimente sau produse de bază, persoanele chestionate susțin că aprovizionarea cu produse agroalimentare este una acceptabilă. (vezi figura nr. IV O)

Figura nr. IV O

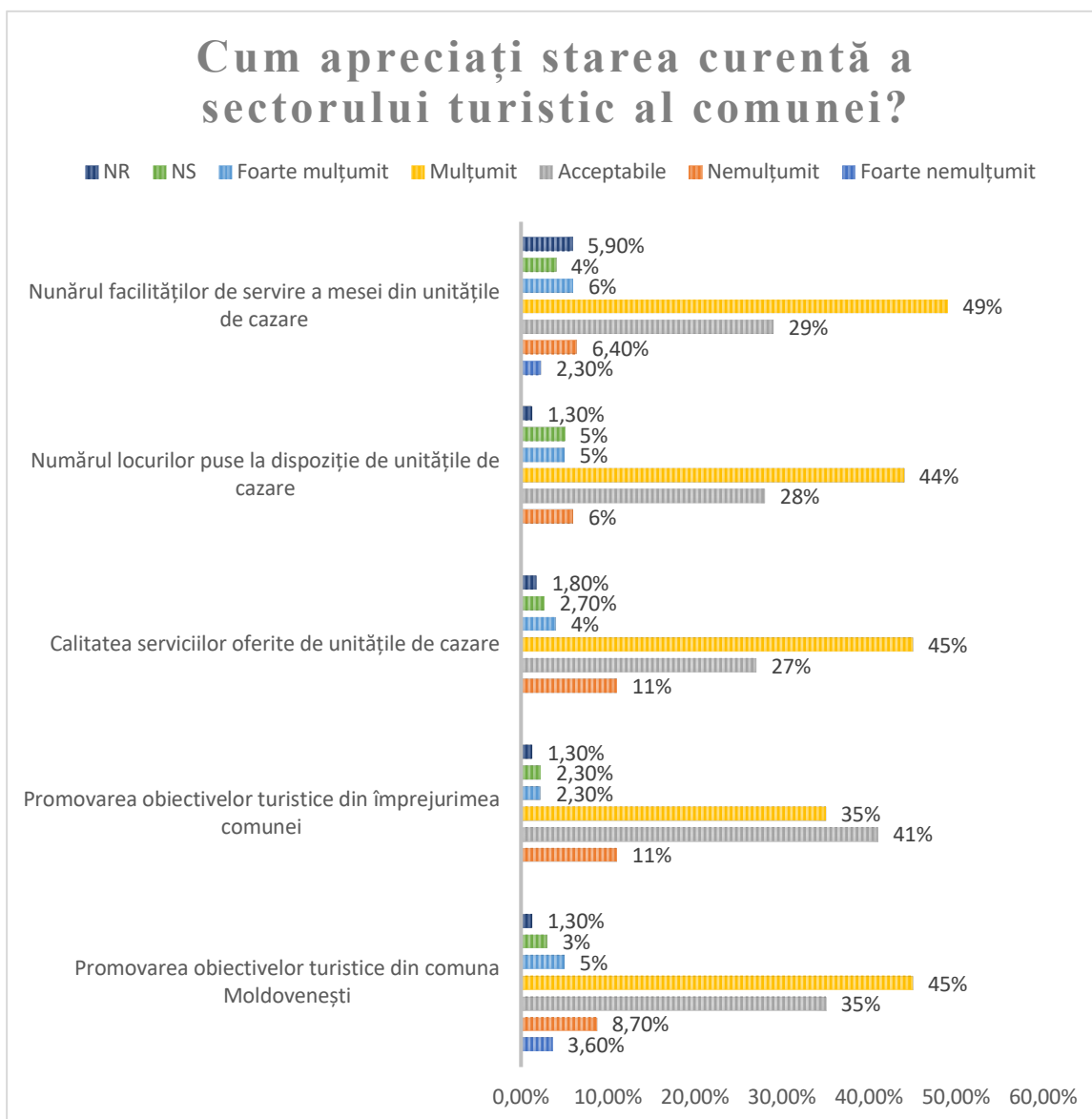

Sursa: prelucrarea datelor din chestionarele distribuite în rândul populației comunei Moldovenești

Dezvoltarea turismului este considerată o alternativă viabilă pentru comuna Moldovenești, cu toată că la momentul actual nu este foarte bine reprezentată. Participanții la studiu consideră că demararea unui afaceri în domeniul și creșterea numărului de structuri de primire turistică reprezintă o oportunitate pentru întreprinzători. 45% din respondenții (128 persoane) consideră că obiectivele turistice din comuna Moldovenești sunt bine promovate de către autoritățile locale (vezi figura nr. IV P). De asemenea 41% din respondenți (114 persoane) consideră că obiectivele turistice din împrejurimea comunei sunt acceptabil promovate de către autoritățile responsabile (vezi figura nr. IV P). De asemenea 90% (254 persoane) dintre cei chestionați susțin că promovarea agroturismului este foarte necesară, respectiv necesară.

Localnici consideră că calitatea serviciilor oferite de unități de cazare, respectiv numărul locurilor puse la dispoziție de unități de cazare și de alimentație sunt mulțumitoare. (vezi figura nr. IV P)

Figura nr. IV P

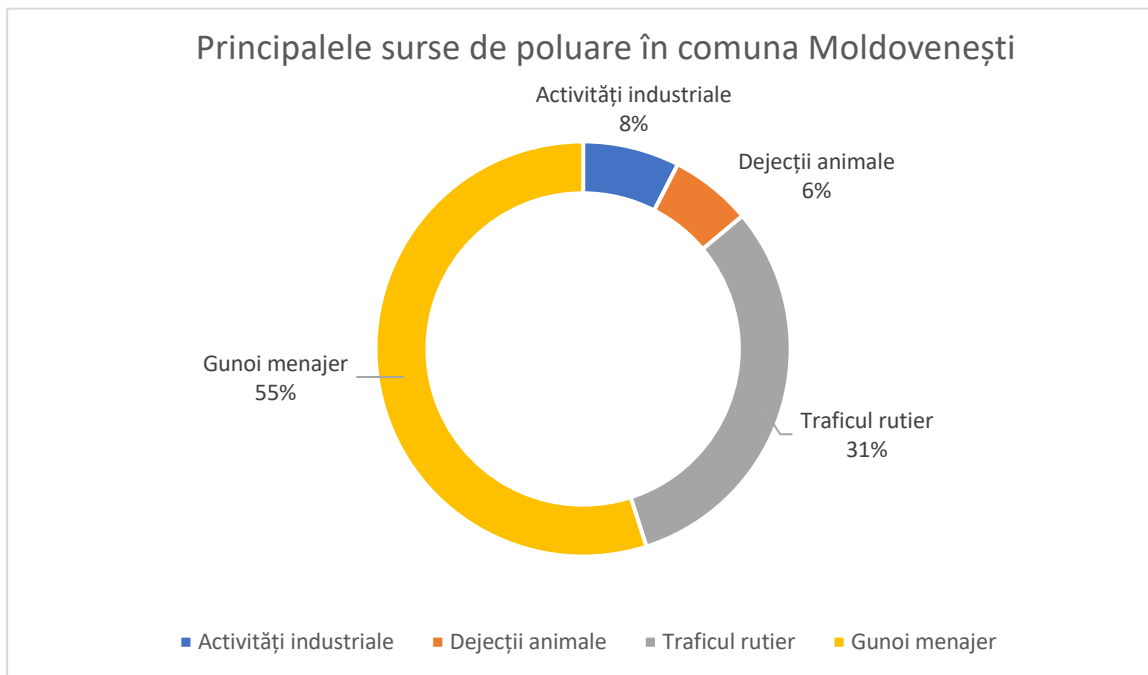

Sursa: prelucrarea datelor din chestionarele distribuite în rândul populației comunei
Moldovenești

10. Întrebări legate de starea mediului înconjurător

Starea mediului este percepută ca fiind bună. Evident localnici sunt conștienți de faptul că și în comuna Moldovenești sunt câteva surse de poluare precum: gunoiul menajer, traficul rutier, dejecții animale, activități industriale, care afectează mediul înconjurător. Cei mai mulți dintre respondenți consideră că gunoiul menajer este cel mai mare poluator al mediului înconjurător pe teritoriul comunei. (vezi figura nr. IV R)

Figura nr. IV R

Sursa: prelucrarea datelor din chestionarele distribuite în rândul populației comunei
Moldovenești

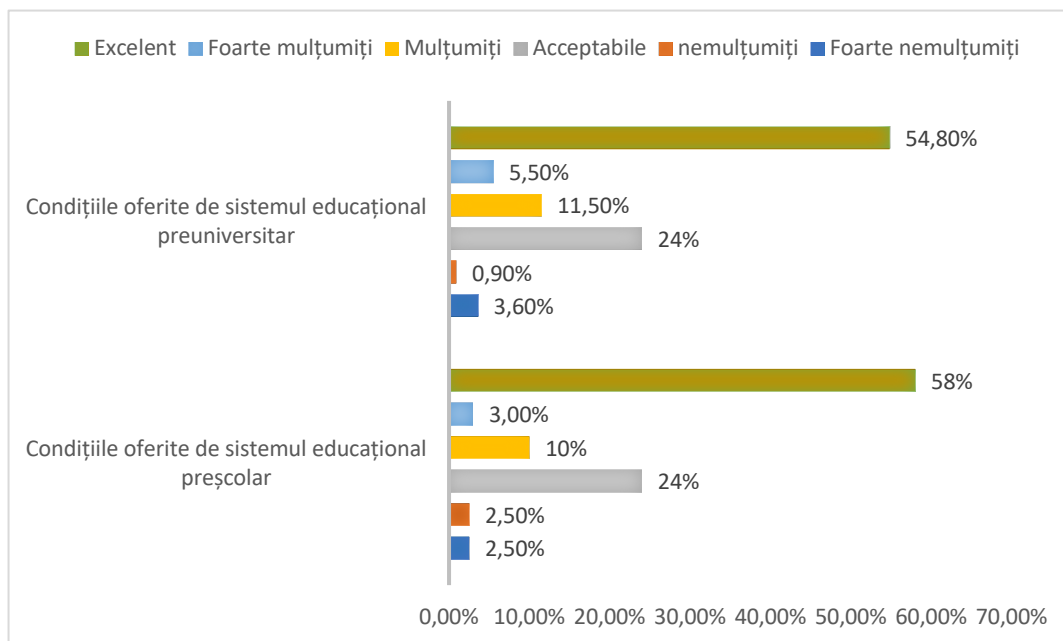
11. Întrebări legate de educație

Marea majoritate a respondenților au afirmat faptul că nu știu, care sunt condițiile oferite de instituțiile de educaționale preșcolare respectiv preuniversitare (peste 50% din respondenți). Acest lucru se datorează și faptului că o mare parte a celor chestionate sunt de vârsta a treia și susțin că nu cunosc situația din școli sau grădinițe personal.

Din studiu reiese faptul că aceea parte a populației care are un contact direct oarecum cu sistemul educațional, prin intermediul copiilor sau a nepoților, care frecventează instituțiile de învățământ

de pe teritoriul comunei consideră acceptabile condițiile oferite de sistemul educațional. (vezi figura nr. IV S

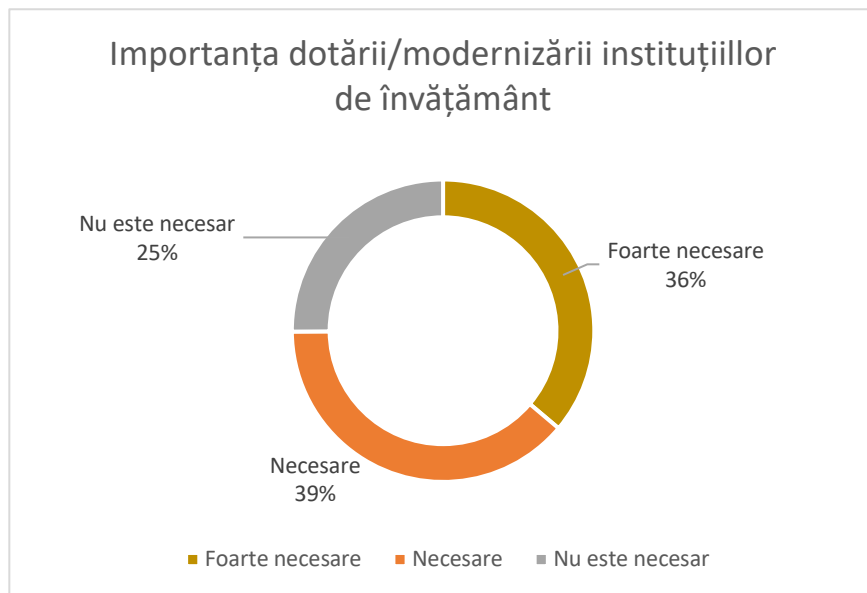
Figura nr. IV S

Sursa: prelucrarea datelor din chestionarele distribuite în rândul populației comunei
Moldovenești

Majoritatea localnicilor consideră foarte necesar respectiv necesar dotarea/modernizarea instituțiilor de învățământ din comuna Moldovenești. De asemenea dacă analizăm răspunsurile date de către localnici reiese faptul că 24% din respondenți consideră că instituțiile educaționale nu necesită o dotare/modernizare în viitorul apropiat. (vezi figura nr. IV T)

Figura nr. IV T

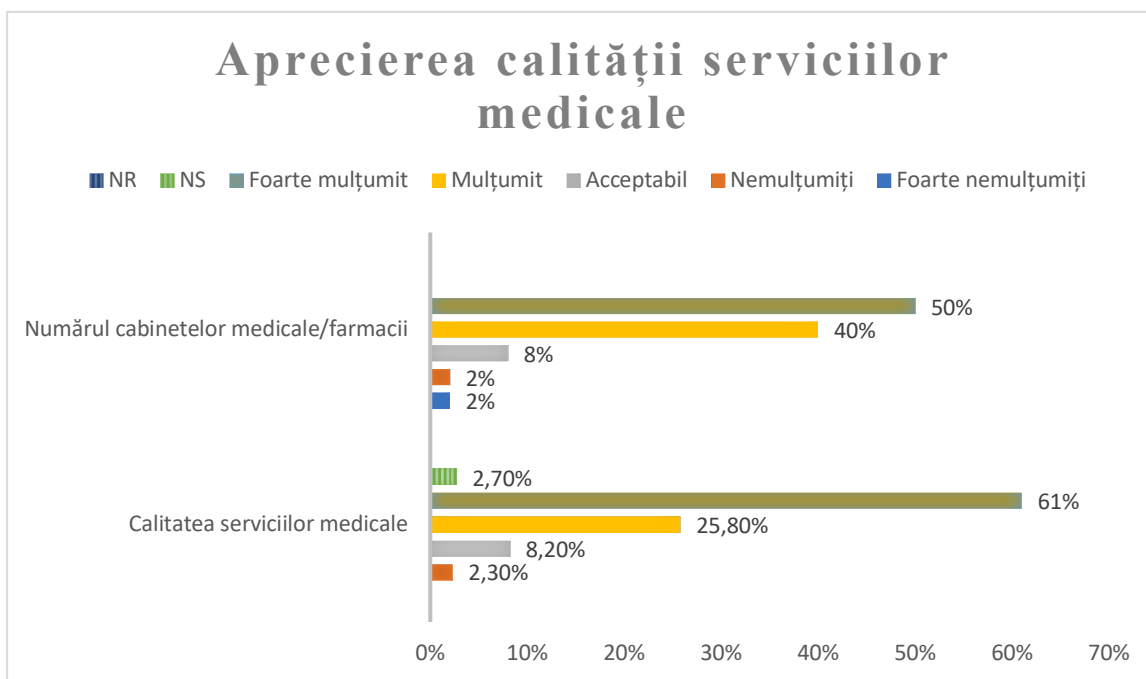
Sursa: prelucrarea datelor din chestionarele distribuite în rândul populației comunei Moldovenești

Cursurile de specialitate/perfecționare/conversie profesională sunt considerate necesare de 44% din respondenți și 56% din respondenți nu consideră necesare.

12. Întrebări legate de sănătate și asistență socială

Nivelul de mulțumire cu privire la numărul cabinetelor medicale, numărul medicilor, competența acestora și modul în care sunt tratați în calitate de pacienți este crescută. Calitatea actului medical la nivel de comună este percepută ca fiind bună. (vezi figura nr. IV U)

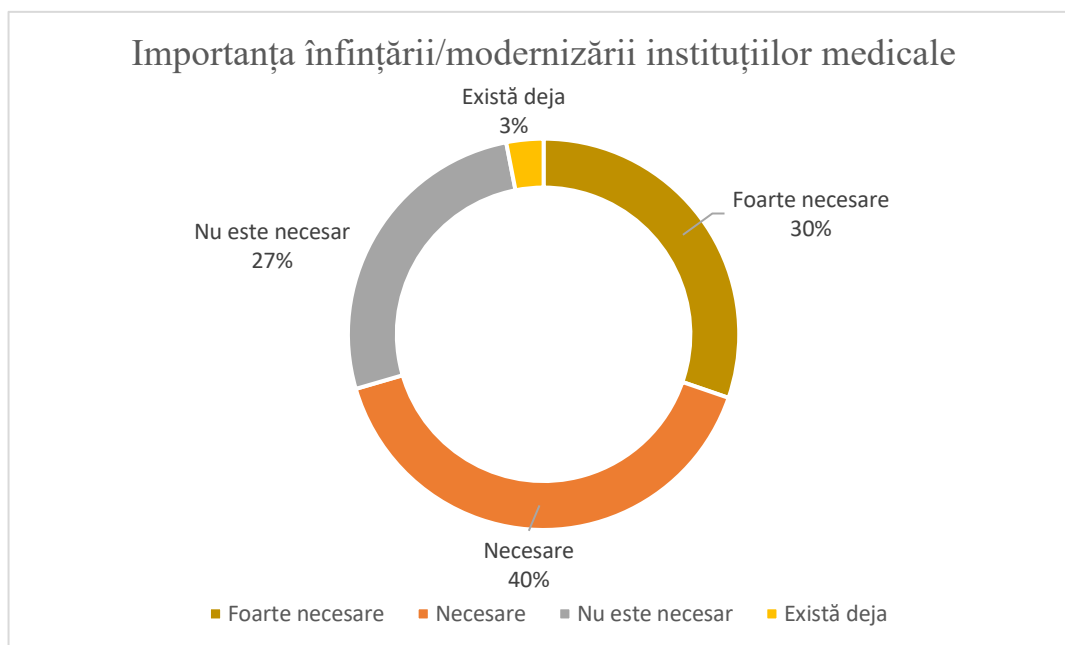
Figura nr. IV U

Sursa: prelucrarea datelor din chestionarele distribuite în rândul populației comunei
Moldovenești

De asemenea respondenții consideră necesară și foarte necesară înființarea/modernizarea instituțiilor medicale. Cei chestionați susțin că unitățile medicale funcționează în clădiri cu condiții modeste care ar putea fi reabilitate și îmbunătățite. În ceea ce privește dotările din cabinete medicale, acestea sunt considerate de cea mai mare parte a pacienților insuficiente. În consecință 30% consideră foarte necesară, respectiv 40% necesară. (vezi figura nr. IV V)

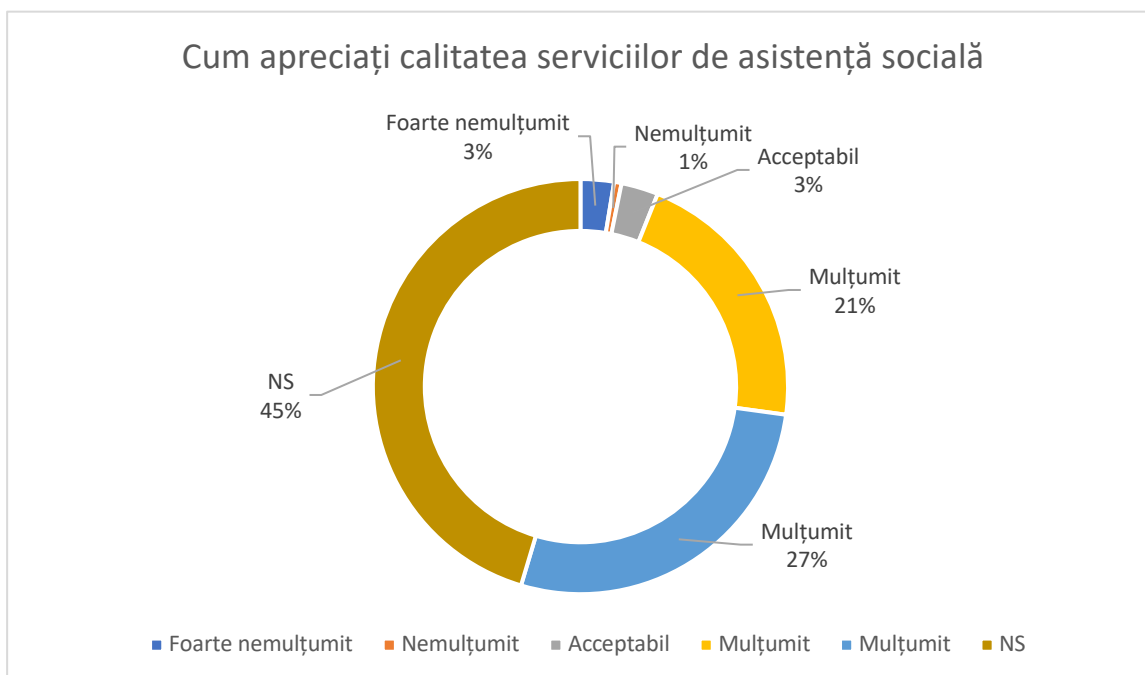
Figura nr. IV V

Sursa: prelucrarea datelor din chestionarele distribuite în rândul populației comunei
Moldovenești

Serviciile de asistență socială pentru vârstnici, persoane cu dizabilități nu sunt foarte cunoscute la nivelul comunei, cei mai mulți respondenți susținând că nu au apelat la astfel de servicii, astfel nu pot aprecia calitatea serviciilor de asistență socială. (vezi figura nr. IV W)

Figura nr. IV W

Sursa: prelucrarea datelor din chestionarele distribuite în rândul populației comunei
Moldovenești

13. Probleme care trebuie urgent rezolvate

Din discuțiile avute cu localnici chestionați și din răspunsurile date respondenți putem afirma faptul că marea majoritate consideră foarte necesar conectarea la utilități, întreținerea drumurilor, îmbunătățirea serviciilor publice pentru cetățeni, înființarea de spații pentru recreere, migrarea tinerilor, crearea locurilor de muncă pentru tineri, asigurarea ajutorului social pentru bătrâni, stimularea activităților economice.

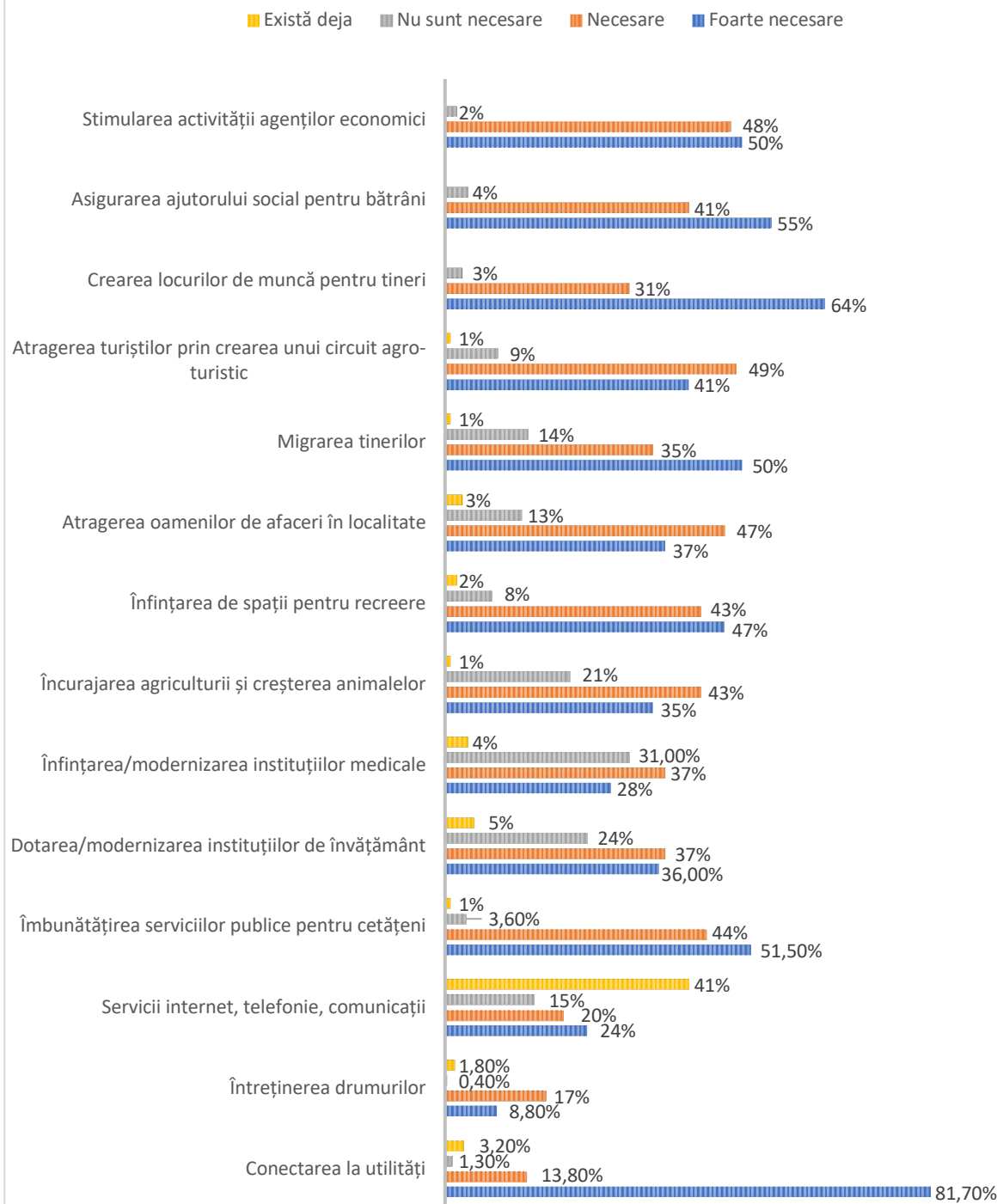
De asemenea respondenți au afirmat faptul că e necesar dotarea/modernizarea instituțiilor de învățământ, înființarea/modernizarea instituțiilor medicale, încurajarea agriculturii și creșterea animalelor, atragerea oamenilor de afaceri în localitate, atragerea turiștilor prin crearea unui circuit agro-turistic.

Figura nr. IV X

Sursa: prelucrarea datelor din chestionarele distribuite în rândul populației comunei Moldovenești

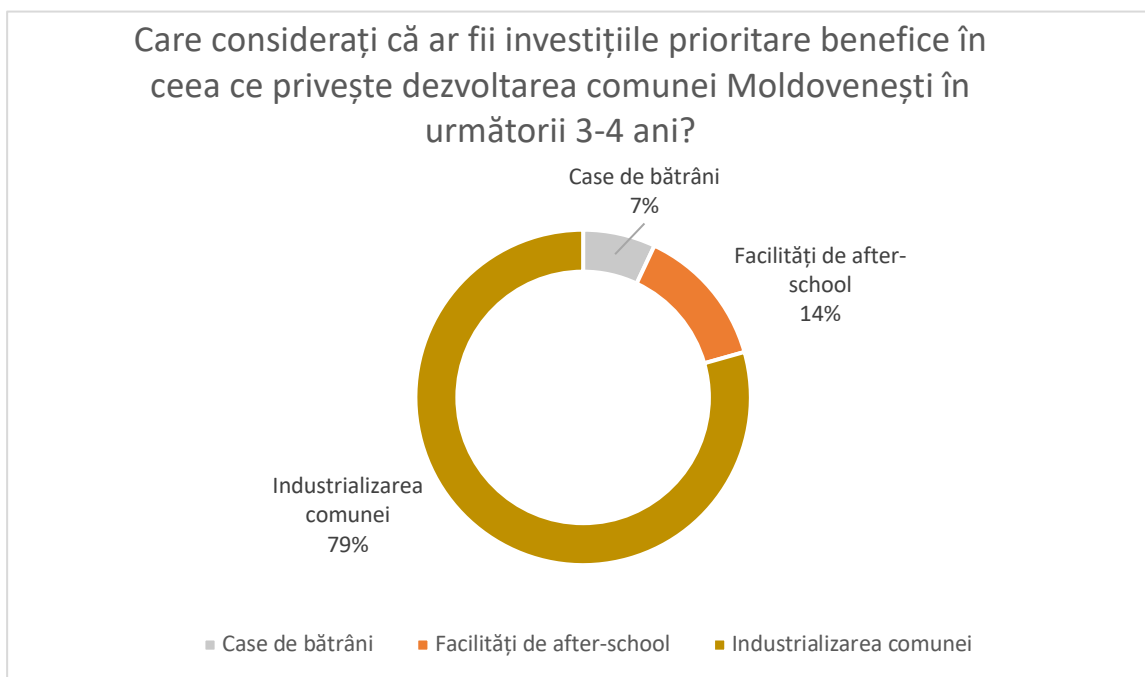
14. Care considerați că ar fi investițiile prioritare benefice în ceea ce privește dezvoltarea comunei Moldovenești în următorii 3-4 ani?

Prioritatea dezvoltării Comunei Moldovenești

Dintre cele 282 de persoane chestionate, în proporție de 79% (227 persoane) ar dori să se înceapă o industrializare a comunei; 14% (39 persoane) ar dori facilități de after-school; 7% (20 persoane) ar dori construirea și amenajarea corespunzătoare a unei case de bătrâni.

Figura IV Z

Sursa: prelucrarea datelor din chestionarele distribuite în rândul populației comunei Moldovenești

Concluzii

- Cele mai multe persoane care au fost chestionate reprezintă locuitorii din satul Moldovenești cu un procent de 40% din totalul respondenților.
- Aproape majoritatea respondenților în proporție de 45% reprezintă persoane pensionate, iar a doua categorie, dacă privim structura ocupațională ar fi muncitorii în proporție de 39%.
- În funcție de sexe, reprezentanți se împart aproape în egală măsură, diferența dintre respondenți de sex masculin majoritari (51%) și sex feminin (49%) fiind de doar 2 puncte procentuale.

- Cel mai mare procentaj privind vârsta respondenților o reprezintă cea între 46-55 ani în proporție de 35.1%, în timp ce cel mai mic procentaj privind respondenții o reprezintă cea între 19-30 (0.9%).

Probleme strategice ale comunității identificate prin cercetarea sociologică

- Starea proastă a clădirilor în care se desfășoară activități educaționale;
- Absența unui număr mai mare de mijloace specializate pentru transportul elevilor;
- Dotarea insuficientă a școlilor și grădinițelor;
- Lipsa cursurilor de calificare/recalificare pentru adulți;
- Starea clădirilor cabinetelor medicale și lipsa dotărilor specializate;
- Absența unor puncte sanitare în localitățile Stejăriș, Pietroasa și Podeni;
- Insuficiența punctelor farmaceutice;
- Proasta aprovizionare a punctelor farmaceutice;
- Absența unui medic veterinar la care locuitorii să poată apela cu regularitate;
- Exploatarea ilegală a fondurilor forestiere;
- Absența canalizării în comună;
- Starea nesatisfăcătoare a drumurilor comunale;
- Starea nesatisfăcătoare a drumurilor județene;
- Reducerea efectivului de animale;
- Slaba reprezentare a serviciilor la nivel de comună;
- Posibilități limitate de petrecere a timpului liber;
- Infrastructura insuficientă pentru practicarea sporturilor

Direcții strategice de dezvoltare ale comunei identificate prin cercetarea sociologică:

- Îmbunătățirea infrastructurii de bază;
- Introducerea canalizării;
- Recalificarea adulților;
- Înființarea de spații de desfacere a produselor agricole atât în stare brută cât și preparate;
- Înființarea de centre de colectare a produselor agricole și piețe pentru desfacere;
- Demararea de proiecte sociale;
- Promovarea agroturismului;

**PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ
AL COMUNEI MOLDOVENEȘTI**

2021-2027

- Dezvoltarea unor activități producție;
- Creșterea numărului de locuri de muncă.

V. Strategia de dezvoltare a comunei Moldovenești pentru perioada 2021-2027

5.1. Introducere în Strategia 2021 – 2027

Conform celei mai recente publicații a lui Badea (2022) în legătură cu fondurile europene și perioada 2021/2022-2027, aceasta enunță faptul că perioada de programare 2021-2027 vine cu schimbări majore de perioada 2014-2020 (de altfel, perioada vizată de strategia precedentă de dezvoltare) și cu o serie de oportunități unice care alocă noi resurse către domenii critice precum economia, sănătatea, digitalizarea și tranziția ecologică. La nivel național au fost create 7 programe naționale, un plan de redresare și reziliență și 8 programe regionale. La acestea se adaugă peste 17 instrumente financiare sub management european direct de care România poate beneficia. Una dintre cele mai mari noutăți ale perioadei acesteia este faptul că Program Operațional Regional (POR) a trecut din management național către management regional, fiind create astfel 8 Programe Operaționale care vor fi gestionate de către cele 8 Agenții de Dezvoltare Regională corespunzătoare regiunilor din România. Aparținând de județul Cluj, Comuna Moldovenești este vizată de regiunea de dezvoltare „Centru”. În cadrul acestui program, toate regiunile cu excepția regiunii „București-Ilfov” vor beneficia de o cofinanțare din Politica de Coeziune de aproximativ 85%.

O altă noutate caracteristică perioadei 2021-2027 este transformarea Programelor Operaționale și apariția de noi programe, care în total însumează aproape 70 miliarde de euro, după cum urmează:

- Fostul Program Ocupare și Capital Uman 2014 – 2020 (POCU) devine Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO).
- Fostul Program Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate 2014 – 2020 (POAD) devine Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS).
- Fostul Program Operațional Infrastructură Mare (POIM) 2014 – 2020 a fost împărțit în două noi programe – Programul operațional Transport (POT) și Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD).

- Fostul Program Operațional Competitivitate (POC) 2014-2020 devine Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF).
- A fost creat Programul Operațional de Sănătate care va sprijini atât intervenții în infrastructură cât și dezvoltarea de servicii de medicină de bază sau inovatoare.
- A fost creat Programul Operațional Tranziție Justă dedicat în mod special zonelor dependente de economia bazată pe cărbune și care or trebui să facă tranziția către o economie nepoluante.

O altă caracteristică a perioadei 2021 – 2027 este includerea pandemiei COVID-19 în conceperea programelor de finanțare. Astfel, în această perioadă România va beneficia de o alocare suplimentară, venită din partea Uniunii Europene ca răspuns la criza generată de pandemie prin intermediul Mecanismului European de Redresare și Reziliență. Astfel, a fost creat Planul Național de Redresare și Reziliență, care va oferi finanțare în valoare totală de 29,2 miliarde de Euro până în anul 2026.

Agricultura fiind activitatea economică principală practică în comuna Moldovenești, este demn de menționat și faptul că în perioada 2021-2027 România are alocată suma de 21.67 miliarde de euro pentru agricultură și dezvoltare rurală, distribuită astfel:

- 13.992 milioane euro pentru Fondul European de Garantare Agricolă (pilonul I, plăți directe) milioane euro pentru dezvoltare rurală prin Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (pilonul II, dezvoltare rurală).
- 692 milioane euro din NextGenerationEU, pentru perioada 2021-2022, sprijin pentru redresarea economică, ca urmare a pandemiei.

De asemenea, Noua Politică Agricolă Comună va include un sprijin mai mare pentru tinerii fermieri, pentru a stimula reînnoirea generațiilor, problemă cu care se confruntă toate statele membre. Acestea vor aloca tinerilor fermieri cel puțin o sumă. Echivalentă cu 3% din pachetul lor de plăți directe pentru sprijin complementar pentru venit, investiții și primă de instalare.

Actuala Politică Agricolă Comună prevede de asemenea o creștere a fondurilor pentru măsuri care vor permite crearea de noi afaceri și investiții în zonele rurale, ceea ce va permite combaterea abandonului zonelor rurale și încuraja întoarcerea și stabilirea populației în aceste teritorii.

Conform descrierii oferite de Badea (2022), Politica Agricolă Comună va deservi dezvoltarea comunei Moldovenești deoarece și aceasta se confruntă cu problema numărului mic de oameni care se stabilește pe teritoriul acesteia, mai exact migrația tinerilor.

Pe lângă asta noua Politică Agricolă Comună va permite creșterea competitivității prin intermediul investițiilor în tehnologii moderne și mai eficiente, prin introducerea inovării, digitalizarea agriculturii și consultanța agricolă obligatorie.

Totuși, bugetul Politicii Agricole Comune este redus față de perioada precedentă de programare, acest lucru datorându-se faptului că întreg bugetul UE este redus, ca urmare a retragerii Mari Britanii din Uniunea Europeană.

Sprijin financiar în domeniul agriculturii va putea fi accesat și prin Programul Național de Dezvoltare Rurală 2021-2022, care oferă fonduri nerambursabile pentru dezvoltarea spațiului rural din România și cuprinde scheme de plăți și măsuri de sprijin privind creșterea competitivității și modernizarea exploatațiilor agricole, angajamente de mediu și climă, crearea de suprafețe împădurite, promovarea organizării lanțului alimentar și practici pentru bunăstarea animalelor.

Pentru perioada de tranziție 2021-2022, România are, cumulativ un buget de 2.84 miliarde de euro finanțare europeană, din care 2.1 miliarde din Fondul European agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și 692.1 milioane de euro din fondul EURI. La acestea se adaugă cofinanțarea din bugetul național, alocarea publică totală ridicându-se astfel la 3.26 miliarde de euro. Aceste fonduri vor trebui cheltuite cel târziu până în 2025.

Aceste fonduri din cadrul PNDR vor putea fi accesate prin următoarele submăsuri:

- Submăsura 4.1 – Investiții în exploatații agricole – buget de 760 milioane euro.
- Submăsura 4.1a – Investiții în exploatații pomicole – buget de 122.7 milioane euro.
- Submăsura 4.2 – Sprijin pentru investiții în procesarea și marketingul produselor agricole – buget de 176.3 milioane euro.
- Submăsura 4.2a – Sprijin pentru investiții în procesarea și marketingul produselor din sectorul pomicol – buget de 20.5 milioane euro.
- Submăsura 4.3 – Investiții pentru dezvoltarea, modernizarea și adaptarea infrastructurii agricole – buget de 100.6 milioane euro.

- Submăsura 6.1 – Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri – buget de 100 milioane euro.
- Submăsura 6.2 – Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale – buget de 50 milioane euro.
- Submăsura 6.3 – Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici – buget de 87 mil. euro.
- Submăsura 6.4 – Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole – buget de 100 mil. euro.
- Submăsura 9.1 – Înființarea grupurilor de producători în sectorul agricol – buget de 5 milioane euro.
- Submăsura 16.4 și 16.4a – Sprijin pentru cooperarea orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare în sectoarele agricol și pomicol – buget de 40 mil. euro.

În pofida crizei COVID-19, perioada 2021-2027 va reprezenta una de re-clădire și re-afirmare pentru multe persoane juridice, iar prin creșterea contribuțiilor la autoritățile locale de care aparțin, dezvoltarea unităților administrativ teritoriale.

5.2. Analiza SWOT a Comunei Moldovenești

Analiza SWOT este un instrument de diagnoză a situației actuale, potrivită pentru verificarea și analiza poziției strategice de ansamblu a localității, care pune în evidență principalii factori stimulativi sau restrictivi.

Acronimul SWOT vine din primele litere ale cuvintelor:

- Strengths – puncte tari;
- Weaknesses – puncte slabe,
- Opportunities – oportunități;
- Threats – amenințări.

Punctele forte și oportunitățile identificate reprezintă resursele strategice comune care vor fi valorificate în urmărirea obiectivelor strategice. Acesta depinde în mare măsură de punctele slabe interne și amenințările externe existente.

Prin datele culese în cadrul colectării informațiilor prin intermediul chestionarelor respectiv în cadrul organizării focus-grupurilor am elaborat o analiză SWOT prin atingerea următoarelor domenii:

- Așezarea geografică, accesibilitate;
- Capital uman (structura demografică, ocuparea forței de muncă);
- Economie;
- Infrastructură;
- Servicii de sănătate;
- Educație;
- Servicii sociale;
- Cultură, recreere, sport;

Protecția mediului.

5.2.1. Analiza SWOT a comunei Moldovenești din perspectiva așezării geografice

Așezare geografică, accesibilitate	
Puncte forte	Puncte Slabe
- Așezare geografică favorabilă, aproape de orașe (Turda-15 km; Câmpia Turzii-21 km; Cluj Napoca-44 km); - Aproape de zona montană, Munții Trascăului, cu un potențial turistic crescut; - Aproape de aeroportul internațional Cluj-Napoca (45 km); - Acces ușor la toate satele din împrejurimi (Pietroasa, Moldovenești, Plăiești, Bădeni, Stejeriș, Podeni, Mihai Viteazu, Remetea); - În apropierea autostrăzii A3 și 10, care sunt situate la circa 15 km, asigură o accesibilitate mai bună a zonei contribuind la creșterea	- În comuna Moldovenești se poate ajunge doar pe drumul național DN 75 și drumul județean DJ103; - Zonă expusă pericolului de producere a inundațiilor în caz de ploi abundente;

Așezare geografică, accesibilitate	
potențialului de dezvoltare a economică a comunei.	
Oportunități	Amenințări
- Așezarea favorabilă față de Municipiul Turda; - Localitatea este foarte aproape de autostrada A3 și A10; - Fondurile complementare structurale ale Uniunii Europene pentru dezvoltarea zonelor rurale (programe LEADER); - Dezvoltarea comunei din punct de vedere turistic.	- poluarea, datorită așezării apropiate de Municipiul Turda și de principalele căi de comunicații (autostrada A3 și A10).

5.2.2. Analiza SWOT a comunei Moldovenești din perspectiva capitalului uman

Capital uman	
Puncte forte	Puncte Slabe
- Populație multinațională, multietnică; - Multiculturalitate (populație eterogenă din punctul de vedere confesional); - Populația comunei este relativ omogen distribuită pe genuri;	- Nivel general scăzut de educație; - Nivel scăzut de educație în cazul populației de etnie rromă; - Populația comunei este într-o ușoară descreștere; - Migrația tinerilor cu scop lucrativ; - Spor natural scăzut.
Oportunități	Amenințări
- Posibilități de finanțare europeană și guvernamentală pentru crearea de noi locuri de muncă, pentru tineri, femei, șomeri, persoane cu dizabilități și populația rromă	- Tendința de îmbătrânire a populației;

Capital uman	
(programul POS DRU, schema de minimis pentru activitățile IMM-urile, etc) - Organizare de cursuri de formare profesională pentru grupurile vulnerabile (persoane cu dizabilități, populație de etnie rromă) șomeri, tineri și femei.	

5.2.3. Analiza SWOT a comunei Moldovenești din perspectiva domeniului economic

Economie, Agricultură, Zootehnic, Turism	
Puncte forte	Puncte Slabe
- Activitatea principală în rândul populației rezidente din comuna Moldovenești este agricultura; - Comuna dispune de o suprafață agricolă extinsă (10.312 ha), care este lucrată în proporție de 90 %; - Suprafața neagră agricolă fiind de 4805 ha; - Cultivarea cerealelor reprezintă principala activitate agricolă; - Soluri fertile cu clase de fertilitate ridicată clasa 2; - Agriculturii și agenții economici de profil prezintă un interes crescut pentru dezvoltarea acestui domeniu (agricol); - Forța de muncă în domeniul agricol este una ridicată; - Vegetație forestieră bogată (ciuperci, fructe de pădure, plante medicale, etc.);	- Din totalul rezidenților comunei, 48%, respectiv 1666 de persoane reprezintă populația activă; - Lipsa locurilor de muncă pentru persoanele cu dizabilități; - Numărul redus al agenților economici, a IMM-urilor în comună; - Lipsa spiritului antreprenorial (nr. scăzut de start-uri); - Lipsa modele antreprenoriale; - Turismul și servicii agroturistice nedezvoltate pe teritoriul comunei; - Sector zootehnic nedezvoltat.

Economie, Agricultură, Zootehnic, Turism	
- Existența parcului industrial de lângă comuna Moldovenești și Turda; - Existența investitorilor străini în cadrul parcului industrial; - Existența investitorilor în domeniul agriculturii; - Oportunități de ocuparea forței de muncă în cadrul parcului industrial; - Existența unui patrimoniu turistic foarte valoros atât pe teritoriul comunei cât și în apropierea acestuia. - Obiective turistice naturale precum Piatra Secuiului din Munții Trascăului; localitatea Râmetea; Cheile Turzii; Lacul Stejeriș. - Obiectivele turistice antropice Municipiul Turda; Cetate Moldovenești din localitatea Moldovenești; Castelul Joska din satul Moldovenești; Necropola medievală; Movila Cetății situat la poalele Pietrei Secuiului; Biserica unitară din Moldovenești; Biserica din lemn cu hramul Sfântul Nicolae, din satul Bădeni; Biserica din lemn cu hramul Sfinții Arhangheli Mihai și Gavril din Podeni; Biserica din Plăiești); - Existența evenimentelor precum Zilele Comunei Moldovenești; Balul Strugurilor, Ziua Recoltei.	

Economie, Agricultură, Zootehnic, Turism	
Oportunități	Amenințări
- Posibilități de realizare a unor parteneriate cu marile magazine pentru desfacerea produselor; - Organizarea cursurilor de formare profesională pentru grupuri vulnerabile; - Existența posibilităților pentru accesarea fondurilor comunitare și necomunitare pentru reabilitarea patrimoniului culturale; - Accesarea fondurilor europene și naționale pentru dezvoltarea turismului, agriculturii, a economiei și a serviciilor. - Fonduri guvernamentale și structurale pentru tineri antreprenori, pentru dezvoltarea de microîntreprinderi (start-up); - Fonduri pentru modernizarea exploatațiilor agricole (PNDR, Programe în cadrul Gal-urile LEADER din zonă).	- Zonă expusă inundațiilor ceea ce reprezintă un risc pentru investițiile și activitățile de agricultură din zonă, și care poate scădea rentabilitatea financiară în exploatarea agricolă; - Efectele crizei economice și sanitare.

5.2.4. Analiza SWOT a comunei Moldovenești din perspectiva infrastructurii

Infrastructura	
Puncte forte	Puncte Slabe
- În comuna Moldovenești au fost amenajate mai multe zone de captare a principalelor izvoare precum: Izvorul Totiu, Captarea II Pietroasa, Captarea III. Kizibert; - Cea mai mare parte a comunei Moldovenești este racordată la rețeaua de alimentare cu gaz metan;	- Necesitate de a reabilita și întreține trotuarele; - Nu avem parcuri amenajate în cadrul comunei cu scop recreativ; - Necesitate de amenajare zonei verzi, peisagistică;

Infrastructura	
- Toate gospodăriile din Comuna Moldovenești sunt branșate la rețeaua de energie electrică; - În comuna Moldovenești operează mai multe companii care asigură servicii de telefonie; - Primăria cât și școala gimnazială sunt conectate atât la rețeaua fixă de telefonie cât și la internet;	- Doar 53% din totalul gospodăriilor din comună sunt conectate la rețeaua de apă potabilă; - Localitatea Podeni există o rețea veche de apă starea acesteia fiind una degradată, necesitând o îmbunătățire; - Inexistența unei rețele de canalizare menajeră a gospodăriilor din Comuna Moldovenești; - Necesitatea îmbunătățire a infrastructurii rutiere; - Multe case și în momentul actual nu sunt intabulate; -Necesitatea digitalizării a serviciilor publice;
Oportunități	Amenințări
- Existența surselor de finanțare comunitare (POS Mediu) și internaționale, respectiv guvernamentale pentru dezvoltare producției de energie din surse regenerabile.	- Efectele crizei economice și sanitare; - Transportul public licitat de Consiliul Județean, firma contractată stabilește programul și capacitatea autobuzelor puse la dispoziția comunei.

5.2.5. Analiza SWOT a comunei Moldovenești din perspectiva domeniului sănătății

Servicii de sănătate	
Puncte forte	Puncte Slabe
- Cabinetele medicale au dotarea standard și funcționează conform legislației în vigoare;	- Absența dotărilor de specialitate de tipul EKG-urilor sau ecografelor; - Existența localităților fără puncte sanitare;

- Medicii de familie sunt competenți și atenți la nevoile bolnavilor; - Aprovizionarea corespunzătoare a punctului farmaceutic cu medicamente de strictă urgență.	- Accesul la cabinetele medicale este dificil pentru rezidenții din localitățile fără puncte sanitare; - Pentru investigații de specialitate pacienții sunt nevoiți să meargă la oraș; - Lipsa unui cabinet stomatologic; - Existența unui singur punct farmaceutic de pe raza comunei Moldovenești; - Lipsa serviciu de ambulanță locală; - Lipsa dotărilor cabinetelor veterinar.
Oportunități	Amenințări
- Posibilitatea de accesare de finanțări pentru reabilitarea clădirilor și îmbunătățirea dotărilor din cabinetele medicale; - Existența unor programe de finanțare care sprijină modernizarea infrastructurii medicale.	- Creșterea numărului de problem medicale ca urmare a procesului de îmbătrânire a populației.

5.2.6. Analiza SWOT a comunei Moldovenești din perspectiva a domeniului educației

Educație	
Puncte forte	Puncte Slabe
- Existența școlilor și grădinițelor suficiente pe raza comunei; - Existența unei biblioteci pe raza comunei; - Existența cadrelor didactice calificate și devotate; - Colaborare impecabilă a cadrelor didactice cu părinții și localnicii.	- Starea clădirilor școlilor și grădinițelor; - Insuficiența instrumentelor IT și multimedia precum: calculatoare, videoproiectoare, laptopuri, table inteligente, televizor; - Lipsa unui laborator dotat pentru orele de chimie, fizică, biologie sau informatică; - Lipsa unui centru de tip After school; - Lipsa program de masă caldă;

	- Lipsa cantină socială la nivel de comună.
Oportunități	Amenințări
- Interesul autorităților pentru rezolvarea problemelor educaționale și culturale; - Existența unor programe de finanțare pentru furnizoare de servicii de educare și dezvoltare timpurie; - Organizarea cursurilor de formare profesională pentru tinerii din comună; - Implementarea unor programe pentru prevenirea abandonului școlar și revenirea în sistemul educațional al persoanelor care au părăsit sistemul educațional; - Existența programelor de finanțare pe plan social.	- Intensificarea fenomenului de părăsire timpurie a sistemului de învățământ; - Numărul de copii din comună este în continuă scădere; - Interes scăzut al personalului didactic pentru unitățile de învățământ din mediul rural; - Intensificarea decalajului educațional între elevii romi și cei ne-romi.

5.2.7. Analiza SWOT a comunei Moldovenești din perspectiva serviciilor sociale

Servicii sociale	
Puncte forte	Puncte Slabe
- Existența unei cămin pentru bătrâni în satul Bădeni;	- Este necesar renovarea căminului cultural; - Lipsa asistenței sociale la domiciliu; - Lipsa Centrului de Consiliere pentru minori provenite din grupuri vulnerabile; - Lipsa unei centru pentru vârstnicii cu venituri foarte mici; - Lipsa fondurilor pentru plata asistenței pentru persoane cu handicap.
Oportunități	Amenințări
- Existența unor programe de finanțare pentru furnizarea serviciilor sociale;	- Salarii scăzute pentru personalul din sectorul social;

- Posibilități de finanțare care pot fi accesate în vederea dezvoltării programelor de protecție socială a grupurilor vulnerabile.	- Intensificare fenomenului de discriminare; - Rata crescută a persoanelor cu comportamente sociale inadecvate care ar avea nevoie de consiliere pe partea de dezvoltare personală.
--	--

5.2.8. Analiza SWOT a comunei Moldovenești din perspectiva cultură, sport, recreere

Cultură, sport, recreere	
Puncte forte	Puncte Slabe
- Există în fiecare localitate a unei echipe sportive, care participă de regulă la concursuri și campionate la ocazii speciale cum ar fi Zilele Comunei; - Există mai multe terenuri de sport; - Existența programelor culturale diverse; - Existența unor ansambluri de dansuri populare; - Organizarea Zilelor Comunei Moldovenești; - Organizare diferitelor spectacole artistice/culturale.	- Inexistența unui centru de relaxare și recreere; - Lipsa unui centru de agrement pentru localnici; - Lipsa de dotări pentru ansamblul de dansuri populare; - Lipsa unui bazin de înot; - Lipsa unui săli de fitness; - Lipsa amenajărilor și reabilitărilor pentru punerea în valoare a bisericilor monument.
Oportunități	Amenințări
- Amenajarea unei săli de sport în cadrul comunei; - Existența posibilităților de finanțare pentru modernizarea monumentelor istorice și a imobilelor aflate în patrimoniul cultural de interes local și regional;	- Alterarea și pierderea moștenirii culturale și a tradițiilor rurale; - Reducerea preocupărilor populației pentru cultură; - Lipsa fondurilor de la bugetul local necesare pentru reabilitarea și dotarea tuturor

Cultură, sport, recreere	
- Organizarea unor competiții sportive între localitățile din zonă; - Posibilități de finanțare pentru organizarea de programe culturale, de tineret, sportive, etc.; - Posibilități de finanțare pentru construcția de săli și complexe sportive, bazine de înot.	clădirilor care deserveșc activități educaționale, culturale sau sportive.

5.2.9. Analiza SWOT a comunei Moldovenești din perspectiva protecției mediului

Protecția mediului	
Puncte forte	Puncte Slabe
- Sistem integrat de colectare a deșeurilor; - Colectarea deșeurilor se realizează selectiv; - Firmele existente pe raza comunei nu au o activitate poluatoare.	- Inexistența unei stații de epurare; - Absența unor campanii de ecologizare a văilor și a albiilor râurilor.
Oportunități	Amenințări
- Existența posibilităților de finanțare pentru reconversia terenurilor degradate; - Programe de finanțare pentru investiții în surse de energie regenerabilă.	- Condiții meteorologice nefavorabile pot provoca inundații și alunecări de teren; - Deteriorarea solului din cauza utilizării necontrolate de îngrășăminte chimice.

5.3. Focus grupuri pe domenii de interes

Au fost organizate patru grupuri de discuție, care au fost structurate pe următoarele subiecte:

- Agricultură și infrastructură.
- Sănătate, asistență socială și protecția mediului;

- Educați, cultură și sport;
- Mediul de afaceri și infrastructura;

5.3.1. Focus grup agricultură și infrastructură agricolă

Primul focus grup desfășurat în comuna Moldovenești a avut ca temă, evaluarea aspectelor legate de agricultură respectiv infrastructura agricolă din comuna Moldovenești.

Pentru întâlnire au fost invitați persoane care își desfășoară activitatea în domeniul agriculturii pe raza comunei Moldovenești.

În cadrul întâlnirii cu reprezentanții acestui sector am inițiat diferite teme de discuții, și am dorit să aflăm cât de mulțumiți sunt agriculturii față de sprijinul pe care au atât din partea autorităților locale cât și naționale (Primărie, AFIR, APIA).

În cadrul discuțiilor s-a încercat de asemenea identificarea principalelor probleme cu care se confruntă persoanele fizice și juridice care activează în acest domeniu.

În același timp am urmărit stabilirea unor măsuri care ar putea fi întreprinse pentru dezvoltarea acestui sector în perioada următoare.

Un alt subiect important în cadrul discuțiilor sa referit la evaluare gradului de mulțumire față de dezvoltarea sectorului agricol și zootehnic, mulțumirea față de dezvoltarea activităților comerciale și de prelucrare a produselor agricole și s-a cerut părerea despre necesitatea înființării unui centru de colectare a produselor agricole.

În urma discuțiilor putem concluziona faptul că sectorul agricol este extrem de important pentru locuitorii comunei Moldovenești, datorită faptului că activitatea principală a cetățenilor este agricultura. Terenurile agricole sunt lucrate în proporție de 90%, astfel există posibilitatea de a aproviziona lanțuri de magazine sau fabrici de procesare. O altă necesitate a agriculturilor este dezvoltarea, modernizarea infrastructurii agricole.

Probleme strategice semnalate

- Absența unui asociații agricole pentru colectare, depozitare și comercializare;
- Absența unui punct de desfacere și comercializare pentru produsele agricole;
- Lipsa unei infrastructuri funcționale pentru irigații;
- Slaba informare a agriculturilor cu privire la posibilitățile de finanțare în domeniul agricol.

Direcții strategice de dezvoltare

- Sprijinirea și susținerea agriculturilor și a agenților economici care activează pe raza comunei în domeniul agriculturii;
- Realizarea unui punct de desfacere a produselor agricole destinată producătorilor locali;
- Refacerea și înființarea de noi sisteme de irigații pe raza comunei;
- Înființarea unui centru de informare pentru agriculturi.

5.3.2. Focus grup sănătate, asistență socială și protecția mediului

Al doilea focus grup desfășurat în comuna Moldovenești a avut ca tema evaluarea aspectelor legate de sănătate, asistență socială și protecția mediului. La discuții au participat persoane care activează în domeniul sanitar, asistență socială și responsabil situații de urgență. Astfel participanții la focus grup sunt după cum urmează:

- Medic de familie;
- Asistentă socială;
- Responsabil pentru situații de urgență;
- Reprezentanți ai administrației locale.

În cadrul discuțiilor s-a urmărit evaluarea gradului de mulțumire cu privire la calitatea serviciilor medicale existente, dotarea cabinetului medical, aprovizionarea punctelor farmaceutice, servicii de asistență socială, starea mediului înconjurător.

Dacă ne raportăm strict la serviciile medicale, în urma discuțiilor purtate cu membri grupului putem concluziona faptul că localnicii sunt mulțumiți de serviciile oferite de către medicii de familie. O mare problemă a comunității evidențiată în cadrul discuțiilor este faptul că investigațiile

de specialitate nu pot fi efectuate în cadrul comunei, astfel ei sunt nevoiți să se deplaseze în Municipiul Turda sau Cluj Napoca, care este o povară pentru persoanele de vârstă a treia. Clădirea cabinetelor medicale ar necesita o renovare, și în același timp și înlocuirea mobilierului și a aparaturii ar fi necesară.

Am constata în cadrul discuțiilor, că o altă problemă ar fi faptul că sunt doar 2 cabinete medicale în comună, care nu poate satisface nevoile tuturor localnicilor, dat fiind faptului că comuna este compusă din 6 localități. O altă problemă discutată în cadrul întâlniri a fost faptul că există doar un singur punct farmaceutice.

Pe partea de asistență socială membrii comunității, care au participat la discuții au subliniat importanța înființării unei clădiri în care să funcționeze un centru de zi, și de implementare a unui sistem de asistență la domiciliu, pentru a asigura îngrijirea persoanelor vârstnice sau a celor cu probleme locomotorii sau persoanelor cu dizabilități. Acestea fiind foarte importante, dat fiind faptului că vârsta medie a localnicilor este din ce în ce mai mare și putem observa o îmbătrânire accentuată a populației.

Starea mediului s-a îmbunătățit în comuna Moldovenești și în proximitatea acestuia, datorită faptului că au fost închise fabricile poluatoare din Municipiul Turda.

Totuși calitatea apei lasă de dorit, mai precis a râului Arieș, care este poluat atât de dejecțiile animală și cât și de plastic, deșeuri aruncate necorespunzător în valea Arieșului.

Probleme strategice

- Numărul cabinetelor medicale de familie;
- Starea clădirii în care se află cabinetul medical;
- Dotarea insuficientă a cabinetului medical;
- Numărul insuficient al punctelor farmaceutice;
- Lipsa fondurilor, programelor și campaniilor de conștientizare pentru problemele ce țin de asistență socială;
- Absența unui centru de zi;
- Cursurile de apă și văile acestora nu sunt corespunzător întreținute.

Direcții strategice de dezvoltare

- Înființarea unui centru medical complex, o micro-clinică care să conțină cabinete medicale precum: de familie, stomatologie și psihologie; și a unui laborator pentru diferite investigații;
- Renovarea clădirii în care funcționează cabinetul medical;
- Dotarea corespunzătoare a Serviciului Voluntar pentru situații de Urgență;
- Necesitatea implementării unui program de asistență socială la domiciliu;
- Accesarea fondurilor destinate programelor de asistență socială;
- Înființarea unui centru de zi dedicat activităților sociale și activitățile de conștientizare;

Curățarea și ecologizării a cursului de apă.

5.3.3. Focus grup educație, cultura și sport

Al treilea grup de discuții a avut ca temă aspecte legate de educație, cultură și sport. Pentru dezbateri au fost invitate următoarele persoane:

- Directoarea școlii;
- Educatoarea;
- Învățătoare;
- Reprezentați ai profesorilor;
- Reprezentați ai părinților;
- Reprezentanți ai ONG -urilor pentru cultură și sport.

În cadrul discuțiilor s-a urmărit evaluarea gradului de mulțumire cu privire la dotarea grădiniței, a școlii, a bibliotecii; competențele cadrelor didactice, dotarea căminului cultural, posibilități de

petrecere a timpului liber, activități sportive, programele și evenimentele culturale, activități culturale religioase.

S-a adus în discuții necesitatea înființării programelor de tip After school; sau a unor instituții precum creșă.

Conform discuțiilor purtate cu membrii grupului, putem spune că localnicii sunt mulțumiți de calitatea sistemului educațional oferit de către cadrele didactice angajate în cadrul unităților de învățământ pe raza comunei Moldovenești. Și în același timp și de numărul unităților de învățământ. O problemă cu care se confruntă sistemul de învățământ ar fi slaba dotare a instituțiilor cu aparatură electronică, IT, media etc.

Din punct de vedere cultural putem spune că comuna Moldovenești este bine dezvoltat, acest lucru se datorează diversității etnice și culturale, care evident a pus amprenta asupra tradițiilor și culturii locale.

La nivel de comună există interes pentru practicarea sporturilor precum fotbal, evident în rândul tinerilor. Acest lucru este posibil datorită existenței terenurilor de fotbal și a săli de sport.

Probleme strategice

- Clădirea școlilor și grădinițelor necesită renovare și dotare corespunzătoare;
- Acces elevilor la dotări IT este limitat;
- Școlile nu au laboratoare de specialitate și evident le lipsesc și echipamentele, dotările și instrumentele de lucru necesare derulării activității de învățare în condiții adecvate.
- Copii nu au acces la servicii esențiale pentru o bună dezvoltare mintală și psihică, precum: servicii de logopedie sau psihologie;
- Lipsa programului After School;
- Absența unor programe de recalificare a adulților;
- Bisericile monument nu sunt renovate, și astfel nu sunt puse în valoare;
- Mulți copii renunță la sportul de performanță, dat fiind faptul că nu sunt suficiente spații amenajate, și nici nu au condiții decente.

Direcții strategice de dezvoltare

- Renovarea instituțiilor educaționale, precum clădirea școlii și a grădiniței;
- Dotarea corespunzător a instituțiilor educaționale cu mobilier modern și echipamente educaționale corespunzătoare;
- Amenajarea unor laboratoare de specialitate precum chimie, fizică, biologie, informatică;
- Amenajarea de locuri de joacă în curtea grădinițelor și a școlilor;
- Colaborarea cu psihologi și logopezi pentru preșcolari și școlari;
- Înființarea programului After School în cadrul unităților de învățare;
- Înființarea unui centru de învățare continuă, care se adresează adulților;
- Renovarea bisericilor și a altor monumente importante de pe teritoriul comunei;
- Dotarea căminului cultural;
- Amenajarea unor spații de cazare, astfel încât acestea să poată fi folosite și către turiști;
- Asigurarea unui antrenor și a dotărilor necesare pentru practicarea diferitelor sporturi.

5.3.4. Mediul de afaceri și infrastructură

Ultimul focus grup a avut ca temă de dezbatere aspectele legate de mediul de afaceri și infrastructură. Participanții la focus grup au fost reprezentanți ai administrației locale și reprezentanți ai mediului de afaceri (din zona comunei Moldovenești).

În cadrul dezbaterilor s-a urmărit evaluarea gradului de mulțumire a antreprenorilor și a administrației locale cu privire la diverse sectoare de activitate precum industrie, servicii și comerț.

Pe parcursul discuțiilor am evidențiat diferite probleme cu care se confruntă mediul de afaceri și evident am evidențiat ideile de afaceri care ar putea fi puse în practică la nivel de comună.

Un alt subiect important discutat a fost dezvoltarea comunei din punct de vedere al infrastructurii: starea drumurilor, introducerea canalizării, alimentarea cu gaz metan, servicii de telecomunicații și internet, alimentarea cu apă.

După discuțiile avute cu membrii grupului am putut constata că activitatea economică a comunei Moldovenești este slab dezvoltată și ar fi nevoie de noi investiții și evident de investitori în toate domeniile de activitate. Comuna este situată în apropierea a două noduri rutiere importante cum ar fi autostrada A3 și A10, care ar putea facilita atragerea anumitor investitori în zonă.

În același timp participanții la discuții au evidențiat faptul că comuna este situată într-o zonă cu un potențial turistic crescut, având în vedere faptul că în apropiere avem Piatra Secuilor, Cheile Turzii, Salina Turda, precum numeroase monumente istorice. Astfel s-ar putea dezvolta diferite servicii conexe cum ar fi drumețiile, spa, off-road, sporturi ecvestre.

S-au făcut unele demersuri pentru dezvoltarea din punct vedere industrial a comunei, prin aprobarea unui nou PUG în care se delimitează o zonă destinată unui parc industrial pe o suprafață de 100 de ha. Autoritățile locale și-au oferit disponibilitatea de a oferi facilități fiscale investitorilor în sectorul industrial.

Din punct de vedere al infrastructurii comuna Moldovenești are mari deficiențe, care evident afectează oarecum și mediul de afaceri local. Problemele identificate de către antreprenori ar fi următoarele: lipsa canalizării, slaba dezvoltarea a sistemului de apă potabilă și infrastructurii rutiere.

Problemele strategice

- Slabe dezvoltare a comunei din punct de vedere economic;
- Lipsa forței de muncă specializate;
- Slaba dezvoltare a serviciilor în domeniul turismului și agroturismului;
- Absența sistemului de canalizare și slaba dezvoltare a sistemului de apă potabilă;
- Starea drumurilor comunale;
- Slaba dezvoltare a rețelei de internet și telefonie în unele localități.

Direcții strategice de dezvoltare

- Sprijinirea facilităților pentru atragerea unor investitori pentru ocuparea întregului parc logistic al Comunei;

- Susținerea dezvoltării structurilor de primire turistică și a serviciilor conexe;
- Promovarea comunei din punct de vedere turistic;
- Modernizarea rețelei de apă potabilă;
- Racordarea comunei la sistemul de canalizare;
- Introducere rețelei de internet, televiziune, telefonie fixă și mobilă în toate localitățile aparținătoare comunei.
- Asfaltarea tuturor drumurilor comunale;

5.4. Viziunea de dezvoltare a comunei Moldovenești

Luând în considerare principalele probleme care inhibă dezvoltarea comunei Moldovenești la standarde europene și efectele negative cauzate de acestea, comuna Moldovenești a ales următorul motto pentru a vizualiza implementarea cu succes a prezentei strategii de dezvoltare locale: **„Comuna Moldovenești va reprezenta cea dintâi treaptă spre un viitor în care o viață bine-trăită va fi posibilă fără a sacrifica liniștea și armonia mediului rural pentru atmosfera frenetică a junglei urbane. Înfrățirea standardului european cu mediul rural este o alegere de viitor viabilă iar județul Cluj va beneficia mult de exemplul stabilit de comuna Moldovenești.”**

Dezvoltarea strategică a comunei va aduce cu sine creșterea nivelului de trai al populației, respectiv oportunități economice și de dezvoltare profesională pentru toate categoriile demografice concentrate în comună. Așadar, comuna Moldovenești își dorește o dezvoltare continuă, să își servească locuitorii existenți bine și să atragă chipuri noi cu scopul final de a construi o comunitate incluzivă și rezistentă.

5.5. Concluzie

Strategia de dezvoltare a comunei Moldovenești reprezintă un instrument de lucru care stabilește obiectivele și direcțiile de dezvoltare pe termen mediu și lung ale comunei pentru fundamentarea viitoarelor proiecte de investiții care vor contribui la progresul general al comunei. Totodată,

strategia prezintă a stabilit un obiectiv strategic general și a denumit cinci direcții majore de dezvoltare în vederea atingerii obiectivului stabilit, precum infrastructura, competitivitatea economică, serviciile, educația și mediul. Capitolele precedente au ierarhizat prioritățile de dezvoltare, stabilind proiectele care vor trebui realizate, beneficiarii acestora, rezultatele așteptate, respectiv indicatorii de măsurare. Conform viziunii de dezvoltare, sus menționată, conducerea localității își propune ca aceasta să devină un prim exemplu al compatibilității dintre standardul de trai european și mediul rural. De asemenea, ridicarea standardului de trai la unul european va stabili un exemplu de urmat pentru restul comunelor din Județul Cluj.

Pentru a repera în mod corespunzător nevoile de dezvoltare a Comunei Moldovenești care vor fi adresate prin prezenta strategie de dezvoltare locală s-au făcut, în principal, patru lucruri:

Studierea istoriei Comunei Moldovenești cu scopul definirii identității localității și a unui pedigree istoric care ar putea fi valorificat în efortul de a diversifica activitățile economice care ar putea fi practicate în localitate (ca de exemplu, integrarea comunei în sectorul HoReCa prin promovarea monumentelor istorice aflate în jurisdicția acesteia).

Documentarea stării situației existente în scopul definirii punctelor forte, punctelor slabe, a oportunităților și amenințărilor în ceea ce înseamnă viitoarea dezvoltare a comunei Moldovenești și efectul acestei strategii asupra slăbiciunilor și amenințărilor reperate.

Chestionarea populației în scopul centralizării opiniilor locuitorilor în legătură cu următoarele teme de discuție: grupul demografic aparținător, nivelul de educație, satul aparținător, locul de muncă, nivelul curent de trai, racordarea locuinței persoanei la rețeaua de utilități publică, starea curentă a rețelelor de utilități, punctele forte ale comunei (Natura, comunitatea, păstrarea tradițiilor, conducerea locală, condiții de petrecere a timpului liber, oportunitățile de dezvoltare, mediul înconjurător), punctele slabe (starea drumurilor și a utilităților, ne-păstrarea curățeniei, lipsa locurilor de muncă, resurse reduse de dezvoltare, mijloacele de transport curente sau lipsa acestora, ne-păstrarea tradițiilor), problemele prioritare de adresat (conectarea la utilități, întreținerea drumurilor, implementarea serviciilor de internet, telefonie și comunicații, îmbunătățirea serviciilor publice pentru cetățeni, dotarea/modernizarea instituțiilor de învățământ, înființarea/modernizarea instituțiilor medicale, încurajarea agriculturii și creșterea animalelor, înființarea spațiilor de recreere, atragerea antreprenorilor în localitate, adresarea migrației tinerilor,

atragera turiștilor prin crearea unui circuit agro-turistic, crearea locurilor de muncă pentru tineret, asigurarea ajutorului social pentru bătrâni, stimularea activității agenților economici), principalele surse de poluare, încrederea în autoritățile locale și încrederea în programele finanțate cu fonduri europene nerambursabile.

Organizarea de discuții/forum-uri cu persoane implicate în agricultură, infrastructură, sănătate, educație, cultură, sport și în final mediul de afaceri din comuna Moldovenești. Perspectiva dobândită în urma acestor întâlniri împreună cu chestionarea populației de la punctul precedent au contribuit la formularea precisă a nevoilor de dezvoltare a comunei.

Conform punctului 4, s-au organizat 4 întâlniri, din care s-au tras următoarele concluzii.

Evaluarea aspectelor legate de agricultură respectiv infrastructura agricolă din Comuna Moldovenești.

Entități participante: reprezentanții entităților care își desfășoară activitatea în domeniul agriculturii pe raza comunei Moldovenești.

Subiecte abordate: Starea curentă a sectorului agricol și reperarea problemelor strategice.

Problemele strategice semnalate de participanții la această discuție au fost următoarele:

- Absența unei asociații agricole pentru colectare, depozitare și comercializare
- Absența unui punct de desfacere și comercializare pentru produsele agricole
- Lipsa unei infrastructuri funcționale pentru irigații
- Slaba informare a agricultorilor cu privire la posibilitățile de finanțare în domeniul agricol.

La solicitarea unor soluții la problemele de mai sus, participanții au sugerat următoarele:

- Sprijinirea și susținerea agricultorilor și a agenților economici care activează pe raza comunei în domeniul agriculturii
- Realizarea unui punct de desfacere a produselor agricole destinată producătorilor locali
- Refacerea și înființarea de noi sisteme de irigații pe raza comunei
- Înființarea unui centru de informare pentru agricultori.

Evaluarea aspectelor legate de sănătate, asistență socială și protecția mediului din Comuna Moldovenesti.

Entități participante: Medicul de familie al Comunei Moldovenesti, Lucrătorii în asistență socială, responsabilii pentru situații de urgență și reprezentanții administrației locale

Subiecte abordate: evaluarea aspectelor legate de sănătate, asistență socială și protecția mediului.

Problemele strategice semnalate de participanții la această discuție au fost următoarele:

- Lipsa facilităților necesare investigațiilor medicale de specialitate. Datorită acestei probleme, investigațiile medicale de specialitate trebuie făcute în Municipiul Turda sau Cluj-Napoca. Acest fapt este exacerbat pentru persoanele de vârstă a treia, pentru care deplasările sunt mult mai dificile.
- Starea precară a cabinetelor medicale.
- Dotarea insuficientă a cabinetului medical
- Numărul insuficient al punctelor farmaceutice
- Lipsa fondurilor, programelor și campaniilor de conștientizare pentru problemele ce țin de asistență socială;
- Absența unui centru de zi;
- Cursurile de apă și văile acestora nu sunt corespunzător întreținute

La solicitarea unor soluții la problemele de mai sus, participanții au sugerat următoarele:

- Înființarea unui centru medical complex, o micro-clinică care să conțină cabinete medicale precum: de familie, stomatologie și psihologie și a unui laborator pentru diferite investigații.
- Renovarea clădirii în care funcționează cabinetul medical
- Dotarea corespunzătoare a Serviciului Voluntar pentru situații de Urgență
- Necesitatea implementării unui program de asistență socială la domiciliu
- Accesarea fondurilor destinate programelor de asistență socială.
- Înființarea unui centru de zi dedicat activităților sociale și activităților de conștientizare.
- Curățarea și ecologizarea a cursului de apă.

Evaluarea gradului de mulțumire cu privire la dotarea grădiniței, a școlii, a bibliotecii, nivelul de pregătire a cadrelor didactice, dotarea căminului cultural, posibilități de petrecere a timpului liber, activități sportive, programele și evenimentele culturale, activități culturale religioase.

Entități participante: Directoarea unității de învățământ din comuna Moldovenești, cadrele didactice, reprezentant al comitetului de părinți, reprezentanți ai ONG-urilor pentru cultură și sport.

Subiecte abordate: evaluarea gradului de mulțumire cu privire la dotarea grădiniței, a școlii, a bibliotecii; competențele cadrelor didactice, dotarea căminului cultural, posibilitățile de petrecere a timpului liber, activități sportive, programele și evenimentele culturale, activități culturale religioase.

Problemele strategice semnalate de participanții la această discuție au fost următoarele:

- Clădirea școlilor și grădinițelor necesită renovare și dotare corespunzătoare;
- Acces elevilor la dotări IT este limitat;
- Școlile nu au laboratoare de specialitate și evident le lipsesc și echipamentele, dotările și instrumentele de lucru necesare derulării activității de învățare în condiții adecvate.
- Copii nu au acces la servicii esențiale pentru o bună dezvoltare mintală și psihică, precum: servicii de logopedie sau psihologie;
- Lipsa programului After School;
- Absența unor programe de recalificare a adulților;
- Bisericile monument nu sunt renovate, și astfel nu sunt puse în valoare;
- Mulți copii renunță la sportul de performanță, dat fiind faptul că nu sunt suficiente spații amenajate, și nici nu au condiții decente.

La solicitarea unor soluții la problemele de mai sus, participanții au sugerat următoarele:

- Renovarea instituțiilor educaționale, precum clădirea școlii și a grădiniței;
- Dotarea corespunzătoare a instituțiilor educaționale cu mobilier modern și echipamente educaționale corespunzătoare
- Amenajarea unor laboratoare de specialitate precum chimie, fizică, biologie, informatică;

- Amenajarea de locuri de joacă în curtea grădinițelor și a școlilor;
- Colaborarea cu psihologi și logopezi pentru preșcolari și școlari;
- Înființarea programului After School în cadrul unităților de învățare;
- Înființarea unei centre de învățare continuă, care se adresează adulților;
- Renovarea bisericile și a altor monumente importante de pe teritoriul comunei;
- Dotarea căminului cultural;
- Amenajarea unor spații de cazare, astfel încât acestea să poată fi folosite și către turiști;
- Asigurarea unui antrenor și a dotărilor necesare pentru practicarea diferitelor sporturi.

Evaluarea gradului de mulțumire a antreprenorilor și a administrației locale cu privire la diverse sectoare de activitate precum industrie, servicii și comerț.

Entități participante: reprezentanți ai administrației locale și reprezentanți ai mediului de afaceri din raza comunei Moldovenești.

Subiecte abordate: Aspecte legate de mediul de afaceri și infrastructură.

Problemele strategice semnalate de participanții la această discuție au fost următoarele:

- Slaba dezvoltare a comunei din punct de vedere economic;
- Lipsa forței de muncă specializate;
- Slaba dezvoltare a serviciilor în domeniul turismului și agroturismului;
- Absența sistemului de canalizare și slaba dezvoltare a sistemului de apă potabilă;
- Starea drumurilor comunale;
- Slaba dezvoltare a rețelei de internet și telefonie în unele localități.

La solicitarea unor soluții la problemele de mai sus, participanții au sugerat următoarele:

- Sprijinirea facilităților pentru atragerea unor investitori pentru ocuparea întregului parc logistic al Comunei;
- Susținerea dezvoltării structurilor de primire turistică și a serviciilor conexe
- Promovarea comunei din punct de vedere turistic
- Modernizarea rețelei de apă potabilă
- Racordarea comunei la sistemul de canalizare

- Introducere rețelei de internet, televiziune, telefonie fixă și mobilă în toate localitățile aparținătoare comunei
- Asfaltarea tuturor drumurilor comunale

În urma acestor discuții, s-au condensat cauzele și efectele problemelor semnalate în felul următor:

Cauză: lipsa de fonduri/resurse.

Efect: problemele de dezvoltare semnalate în cele 4 discuții, mai exact lipsa modernizării, dotărilor clădirilor instituțiilor în care se prestează servicii importante pentru populație, lipsa forței de muncă, lipsa utilităților și lipsa locurilor de muncă.

Cauză: lipsa de diversitate a activităților economice practicate în comuna Moldovenești.

Efect: lipsa de fonduri/resurse, generarea problemelor semnalate în cele 4 discuții.

Conform evaluărilor făcute pe parcursul strategiei de dezvoltare, unul dintre factorii care inhibă dezvoltarea afacerilor și implicarea din afară a antreprenorilor (prin investiții și crearea locurilor de muncă) este lipsa de diversitate în ceea ce privesc activitățile economice desfășurate în raza comunei Moldovenești, economia acestuia bazându-se numai pe agricultură.

Astfel, prezenta strategie recomandă diversificarea activităților economice desfășurate în comuna Moldovenești, pentru a genera propriile resurse și fonduri. Drept alternativă, conducerea poate lua în considerare și oportunitățile de finanțare adresate UAT-urilor menționate în cadrul strategiei prezente care vizează rețelele de utilități și modernizarea clădirilor importante.

În final, recomandările din această strategie vor asista în dezvoltarea comunei Moldovenești în următoarele moduri:

1. Diversificarea activităților economice desfășurate.
2. Atragerea investițiilor externe și crearea locurilor de muncă.
3. Consolidarea fondurilor/resurselor pentru dezvoltarea.
4. Transformarea nivelului de trai și ridicarea acestuia la standarde europene.
5. Îmbinarea avantajelor stilului de viață rural cu avantajele asociate unei comune europene.

VI. Idei de proiecte

Prezentul capitol are ca obiect stabilirea unor idei de proiecte care satisfac nevoile și direcțiile de dezvoltare identificate prin prezenta strategie.

Beneficiarii acestor proiecte în mod direct / indirect sunt și vor fi locuitorii Comunei.

I. Dezvoltarea infrastructurii de bază

- 1.1. Dezvoltarea și extinderea infrastructurii rutiere (drumuri și străzi, drumuri de exploatare)
- 1.2. Dezvoltarea și extinderea rețelei de canalizare
- 1.3. Îmbunătățirea sistemului de management integrat al deșeurilor
- 1.4. Renovarea, modernizarea, extinderea și dotarea clădirilor publice din comună
- 1.5. Dezvoltarea eficienței energetice a infrastructurii publice din localitate (inclusiv clădiri publice, locuințe)
- 1.6. Extinderea și modernizarea rețelei de iluminat public
- 1.7. Dezvoltarea rețelei de transport public intercomunal și între comunele înconjurătoare
- 1.8. Amenajarea spațiilor verzi, a parcurilor, terenurilor de joacă pentru copii
- 1.9. Dotarea cu echipamente corespunzătoare și digitalizarea serviciilor publice
- 1.10. Dezvoltare parc industrial prin creare de incubator de afaceri
- 1.11. Investiții în resurse de energie regenerabilă creare parc fotovoltaic, investiții în producerea de biomasă, etc.
- 1.12. Creare de piste de biciclete, trasee pentru bicicliști

Surse posibile de finanțare: PNDR/PNS, AFM, POR, PNRR, Fonduri EEA, PNDL, Anghel Saligny, Fonduri Locale, GAL - Leader, CNI (Compania Națională de Investiții)

II. Dezvoltarea infrastructurii educaționale și a serviciilor aferente

- 2.1. Extinderea, reabilitarea, modernizarea și dotarea cu echipamente a infrastructurii educaționale
- 2.2. Extinderea și modernizarea infrastructurii sportive
- 2.3. Construire, reabilitare, modernizare și dotare cămine culturale
- 2.4. Creșterea numărului de programe de instruire și formare profesională pentru tineri, adulți, șomeri și persoane cu dizabilități
- 2.5. Conștientizarea cetățenilor cu privire la importanța implicării individuale pentru dezvoltarea economică a comunei
- 2.6. Promovarea schimbului de experiențe cu alte state membre UE

Surse posibile de finanțare: PNDR/PNS, PNRR, POCU, Fonduri EEA, PNDL, Anghel Saligny, Ministerul Educației, Ministerul Culturii - Programul RO Cultura, Fonduri Locale, GAL - Leader, CNI (Compania Națională de Investiții), Europe for citizens, ERASMUS, INTERREG, Europa Creativă

III. Dezvoltarea infrastructurii sociale

- 3.1. Extinderea, modernizarea și dotarea cu echipamente a infrastructurii sanitare (renovarea, modernizarea și dotarea cu echipamente a punctelor sanitare, înființare cabinete medicale și stomatologice, înființare centre sanitare și de intervenție integrată, înființare centru de sănătate, servicii de ambulanță locală (unități de primiri urgențe), servicii medicale de specialitate)
- 3.2. Dezvoltare infrastructură de servicii sociale fără componentă rezidențială (înființare centre de îngrijire de zi, centre de servicii de recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu, centru de zi de specialitate pentru formarea și reabilitarea copiilor cu diferite dizabilități, centre de consiliere, și îmbunătățirea sistemului de îngrijire la domiciliu)

Surse posibile de finanțare: PNDR/PNS, PNRR, POR, POCU, Fonduri EEA, PNDL, Anghel Saligny, Fonduri Locale, GAL - Leader, CNI (Compania Națională de Investiții), Europe for citizens, INTERREG, Europa Creativă

IV. Dezvoltarea turismului

- 4.1. Restaurarea, consolidarea, protecția, conservarea, promovarea și dotarea interioară a monumentelor istorice, obiectivelor turistice
- 4.2. Dezvoltarea infrastructurii turistice de agrement
- 4.3. Promovarea turistică a localității
- 4.4. Înființarea de servicii agroturistice (dezvoltarea turismului agroturistic)
- 4.5. Dezvoltarea agriculturii orgaice/ ecologice

Surse posibile de finanțare: PNDR/PNS, PNRR, POR, POCU, Fonduri EEA, Fonduri Locale, GAL - Leader, CNI (Compania Națională de Investiții)

V. Dezvoltarea serviciilor culturale, sociale și de recreere

- 5.1. Dezvoltarea de programe culturale, de tineret, de sport și pentru petrecerea timpului liber dedicate tuturor categoriilor de vârstă
- 5.2. Intensificarea interesului locuitorilor comunei pentru păstrarea identității și moștenirii culturale a comunei
- 5.3. Organizarea evenimentelor culturale, coordonarea activităților culturale la nivelul comunei
- 5.4. Promovarea tradițiilor locale
- 5.5. Promovarea integrării persoanelor dezavantajate (dezvoltarea programelor de integrare)
- 5.6. Creșterea accesului la servicii de educare și dezvoltare timpurie, la servicii de asistență medicală comunitară și la programe de educație parentală

Surse posibile de finanțare: PNDR/PNS, POCU, Fonduri EEA, Ministerul Educației, Ministerul Culturii - Programul RO Cultura, Fonduri Locale, GAL - Leader, Europe for Citizens, ERASMUS, Europa Creativă, DRI, AFCN, Fundația Communitas

VI. Dezvoltarea serviciilor de sănătate

- 6.1. Dezvoltare de programe de educare a populației cu privire la viața sănătoasă
- 6.2. Dezvoltarea serviciilor de sănătate și îngrijire pentru bolnavi, persoane cu dizabilități, sau populația care trăiește în sărăcie
- 6.3 Educarea locuitorilor comunei privind igiena, starea de sănătate și planificarea familială
- 6.4. Creșterea incluziunii sociale a grupurilor vulnerabile
- 6.5. Stimularea înființării unor întreprinderi sociale și creșterea nivelului de trai al comunității locale
- 6.6. Combaterea discriminării, reducerea decalajului educațional dintre elevii
- 6.7. Creșterea gradului de implicare activă a membrilor comunității pentru intervenții în situații de urgență

Surse posibile de finanțare: PNDR/PNS, PNRR, POCU, Fonduri EEA, Ministerul Educației, Cultura, Fonduri Locale, GAL - Leader, Europe for Citizens,

VII. Bibliografie

1. Badea, M., 2022. *Fonduri europene pentru PFA-uri, microîntreprinderi și IMM-uri: 2022-2027*. București: Biblioteca Națională a României.
2. Doltu, C., 2011. *Mediul Rural Între Supraviețuire și Oportunități*. București: Editura Expert.
3. Comisia Europeană, "Bugetul UE: programul InvestEU va sprijini crearea de locuri
4. de muncă, creșterea economic și inovarea în Europa", 2018
5. Comisia Europeană, "Bugetul UE pentru 2021-2027: Comisia salută acordul preliminar privind InvestEU" , Martie 2019
6. Comisia Europeană, "80 măsuri de simplificare în politica de coeziune 2021-2027",
7. Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, "Strategia de Dezvoltare
8. teritorială a României
9. Comisia Europeană, "Regulament al Parlamentului European și al Consiliului",
10. Comisia Europeană, "EU Budget: Regional Development and Cohesion Policy beyond 2020", May 2018
11. Comisia Europeană - "O Europă Sustenabilă până în 2030"
12. <https://ec.europa.eu> - Comisia Europeană
13. <https://www.mae.ro/node/35919> - Ministerul Afacerilor Externe
14. <https://www.fonduri-structurale.ro/2021-2027> - Site oficial Fonduri Structurale,
15. <https://www.primariamoldovenesti.ro> - Pagina oficială a comunei Moldovenești -
16. www.insse.ro - Institutul Național de Statistică